

کوه طور

شاعر:
عبدالباري جهاني

Ketabton.com

زمور شاعر جهانی

نه د چا د پېکي ياريم نه د چا په تور سنگساريم
نه بې لاري نه پر لاري له خپل ئانه مې گيله ده

كه هنر د انسان د روحي، فكري، عاطفي ارتيا و پوره كول وي،
نو بنه هنراول له هغې دلي نه بنه شعر يياد انسان په ارواحي ژورتيا وو،
بنكلاييزوا حساساتو (ميئني، كركي او غريزه) کي د هخواوهاند د
بهير پلتنه، خپونه او ياد دغه بهير د کومي شېپې يابرخى انخورول دي.
ددې لنډي يادونى نه مي موخددا و چى باري جهانى زمور په هماوغو
شاعرانو کي رايى چى دا تهولي يادونى په خپلو شعرونو کي رانغارى
او زمور مخي تهئې د ژونديو انخورونو په توگه ايپدى. د غزلويا
قصيدو ترڅنګ هغه دا هنر په نظم او داستاني بنه کي هم تصويروي.
باري د خپلى ژبي او ملت و يده نكلونه، هيئى شوي کيسې او ناويل
شوي انساني بياژوندي کوي هغه، هغه او لس ته وريادوي چې پر
هيوادئې د وحشت او تيارو کيپدى لمن او راهه کېپى ده. د باري شعراو
دا کيسې د دغه تيارو لاندي، د ده او لس رو بشان اندى ته د ستوري
په چېر څلپېي او د لارو نبئي ئې گرئي. د خلګو ژبي ته د هغه شعد
ژبي نبدې والى د دې سبب شوي دى چى دا هشە لايسي بريالى او
اغزمنه وي که کوم لويديز کره کتونکى ياد شعر خپرونکى د هغه د

شعرونو خه زوروره خېرنه وکړي، هرو مرو به هغه د افسانې یا اسطوري
جورونکي شاعر په نامه ونوموي.

هغه د تېرو او او سنیو مذهبی، ملي تاریخي اتلانو په ملي کولو
کي بي ساري لاس لري. هغوي ته ملي څره ورکوي، هغوي په خپله
فلسفه، د یاغیتوب او درېدو په اندېښنه، اندېښمنوي. له هغوي سره د
هغوي له او از سره خپل، خپل او از، خپل هخونکي بنکلايیز انداز
ملګري کوي.

آدم او درخو، شيرين او فرهاد، ملوک او بدري جماله، ليلى او
مجنون، بلال، منصور، نمرود، کليم، نيل، اسرافيل، يعقوب، يوسف،
زليخا، کنعان، بن پيرى، خضر او د خضر چينه، شيطان، سکندر، جام
جم او ټېري ټېري نوري خبرى دی چې د ده منظومي افسانې رنګينوي.
زرکه، شپيلى، شپانه، رمباري، وج ډاګونه، نکريزي، ډولونه،
غرونه رغونه، د بلبلو چغهار، منگوتي، پايزيب، ځولي، ګودر،
پېزاد، کلي، سېبلني، کانې، مالت، اغزي، کوچي، کېبدۍ، د کېبدېو
اورونه، اتهونه، د نجونو ټالونه، ورا، کاروان، رباط، ریبار، ریاب، خال
او د ده د خلکو ژوند ته نوري ډيرى خبرى بيا هم دلته حضور لري، او د
ده په شعر کي د هغه د اولسي چاپ پريال غوره اغپزه ګنلى شو. د هغه
ئىيني شعرونه د هيوا د فرهنگ، سياست او تاريخ داسي ګله مالګوبي
دي چې د هېرو شويو افسانو، يادونو، بد مرغيو، خونبيو او غمونو
پېساري انځورونه باسي.

دلرغوني او کلاسيک شعر نه خبرتیا، په هغه پوهېدنه،
د هربنه شاعر غوره ځانګړتیا ده. د ده په نکلونو او ويل شويو نظمونو
کي داله ورایه ليدل کېږي. د دې تر خنگ د خپل تاريخ، تاريخي تګ

لوري او د لورو ژورو او د جورو نه خبرتیا د بنه شاعر بله ئانگرتیا گنله
کېرىي.

دغه راز كە شاعر د خپل ملت پە هەر كىسى، هەر افسانە، هەر مەتل،
ھەر ي تۈكىي، ان ملنەو او پە تۈلىي توگە پە فوكلور او دود دستورپوه
وي، هەغە به د خپلى ژىلى لە هەرتوري، هەر كلمى، هەرتەركىب او هەر ي
جملى نە پە رېنتىيا، لوى، نە ھېرىپدونكىي، ژوند بىنونكىي، آزار وونكىي
او زەرە رابنكونكىي كىسى او افسانىي جۇپوئى.

بارى تە بارى تە عالىي دا تولى ئانگرتىيا وي رىكىرى دى. د ھەنە
ذەنەي خۇخۇن، د دې پورتىيۇ ئانگرتىيا و د خۇخۇن لە هەرى لۇپشتىي او
شىپك سره خۇچېرىي، خۇچېرىي او پە خپل تگ لوري كى د زمانى لە زېپى
حافظىي نە ھېرىشوي زىياتىرە ھەغە خە وينى او را سېپرىي، چى نورىيى حەتى
تصور ھەم كولاي نەشى.

د مثالا پە توگە د درىيۇ غوايانو كىسى كىي چى سېپىن او ابلقد
زەمرىي پە ۋونگ لە تۈرنە خپلە لارە بىلوي او وروستە سېپىن ھەم د زەمرىي پە
شىطانت لە ابلق نە بېلېرىي او يوازىي خپل ئان اصىل ورتە بىنكارىي، او
بالاخىرە د خپل بېخایيە غرور قربانىي كېرىي، د كىسىي وروستىي او د
تىيجىي خېرى داسى رانغارى.

پە ژرا شو سېپىن غوئىي ويل يې خدايە
پە رىشتىيا چى زە كەم عقل و مە ئايىە
پە ھەغە ورخ مىي مرگىي تە ئان تىيار كە
چى جلا مىي تور لە ئان نە پە اختىار كە
چى ابلق مىي د زەمرىي پە خولە جلا كە
ھەغە ورخ مىي ئان لە مرگ سره سودا كە

د غوايي او د زمرى پردى دې ويني
 د دې من سره خوک خنگه پالى ميني
 چي په اصل او کم اصل تېروتل
 په لوی لاس مي د مرگي خولي ته ورتلل
 د ده په شعر کي د داستان يا افسانې يان ئىنلىكىي يوه ستراو
 غوره ئانگوتىيا داده چي هغه د كومي لاسي ايديالوژى او ييا واكمىن
 مين او اسirنه دى. هغه مين دى، هغه په بىكلا، هغه په ادا، هغه په
 تخليق، هغه په انخورونو او هغه په نوبت مين دى. دى سره له تولو
 ياغىتوبه ترنە باوره پوري د هغۇپېرزو او نازورى دى خو اسirيپە نە
 دى. دباري شurd پېنتو ادب د هغۇگۇت شمارە شاعرانو په شعر كپ
 رائىچىپلە رازونو او نيازونو ھوك دى او دارازونياز لاتراوسەپور
 ورپرونكى او ورپرونكى نەلرى.

او س به له چا سره سىالي تەد نصىب راوزو
 منصورى چىغي غرغىپە د ميدان پاتەنە دى
 دلتە راغلىي وە د كابو پە حساب سرونە
 جىنون هغە دى زولنى د زندان پاتەنە دى
 كە لە گرپوانە يې سىكروتىي او رولى نە دى
 نورىي پە زپە كى خىربىي د اسمان پاتەنە دى
 زەد خۇنىي فلک پە سترگو كى او رونە وينم
 پاس لە نصىب سره ھولي د توپان پاتەنە دى

او يادا چى :

مه را وره تندی ته می انکار په انگارونو کي
تاته می نمروده د ايمان کيسه معلومه ده
شه به می بودی نظر ته نيسپي د حیا پلو
ماته دی پرشونه د دپزاوان کيسه معلومه ده
نوري په خپو کي الاھو سندري مه بوله
رنگ د زمانې کي د توپان کيسه معلومه ده
ولادل جهاني زاره ياران بيا به ستانه نه سی
وايی ملا جلان د بل جهان کيسه معلومه ده

او يا دا چي :

په تپا کورنگو مه د جنون د پلونو نبني
چي د هر اغزي په کور مي د يادونو کيسه شنه سی
د پرد پس محشر ميدان ته دوبخی ساقی راغلي
چي پر شونه د می جانانه د کوشري پياله ترخه سی
ئوانی ستا انتظاري وره بودی عمر مي در جار سه
سپيلني به داسي چېري در ته بل خوک نذرانه سی

د شعر لوستونکي، په شعر پوهېدونکي او د شعر اور پېدونکي
که لړښه ځير شي چي د باري د شعر هر توري خو ټله د وينو د ګلاب په
عطر و، دارمان په اسوپلو، درد په زګپرويو، د خيال په خپو او د
ديدنونو په شېبو کي لميدلى، ډوب شوی او یيرته یې ځان د غزل یا
قصیدې، یا خلوريزې او یا کوم بنسکلي نظم په بنه را خرگند کړي دې.
که یو کلاسيک شاعر دا يادونه چي شعر په زړه کي د تېر شوي خيال نه
جوره شوې خبره ده، چي په ژبه رائي، ومنو ډېره به شاعرانه وي مګردا
هم بايد ورزياته کړو چي شعر یوه داسي نه ماتې دونکي تنده ده چي په

ویلو سره یې ماتېدل غواړي، مګر په بنو شاعرانو کې چې یو هم پکي
باري دي، دا تنده د هرنوي شعر په هر ئحل ويلو سره لاخو چنده کېږي. د
نظمونو او داستانو نو په بیان کې د باري دغه شان تنده له ورایه بریښي.
هغه خبره چې لپونی میني کرم اشناله بیابانه سره، دی ورخ ترورخې د
کيسو او افسانو د بې پایه شارو او مېرو لوري ته هخوي او ورغواړي
يې. دی چې خومره دې پلو ته درومي هومره یې تلوسي لاپسي تلوسي
کوي. دی هره ورخ هلته نوي خه پیدا کوي. کله چې د مقدوني سکندر
استاد، ارسسطو هغه ته په رمزدا ورپوهوي چې چپل زاره او له کاره
لوبدلي مامورین او جنرالان بر طرفه کړي او پرخای باندۍ ئې ځوان او
لايق افسران وټاکي نو هغه د چپل استاد له توصيې سره سم عمل کوي او
داستان داسي تييجې ته رسېږي:

مقرر پر مقامونو یې ځوانان کړل
د لښکريې ټوله نوي افسران کړل
ارسطو ورته لپېلې وه رمزونه
دله رمزه وه اخيستي دا پندونه
زور گمراه لاري ته نه سى سمېدلای
لو مينا خبرې نه سى زده کولاي
کوډ لرګي په بار کې نه سى ئایپېدلای
نه کوډ بار سی تر منزله رسېدلای
په وطن کې کرارې سوه عدالت سو
له زړو داره مارانو په راحت سو
د خاين قاضي یې ورانه کړله خونه
اهل کارتہ چې یې وسپارل کارونه

دغه راز تقریباً ټول داستانو نه یا په یوه او یا خو بیتونو داسی
 تیجې ته رسپېری چي د سپړی یې بیا لوسټلو او اورېډلو ته زره
 کېږي. باري جهانی د خپلی شاعری په اوږدو کې کرار کرار او سوکه له
 ذهنی بشکلانه ټولنیزی، ژبني او جلپزی بشکلاته، هغې بشکلاته چې
 کله نا کله د لویو ارمانونو انځورونه باسي، ورروان دی او کولای شو
 ووايو چې ورسپډلی دی.

دده د داستاني شعر بهير په خو گودرونو و پشلای شو.

د پښتو په شاعری کې د لاسي یا آګاهانه بشکلایزې چاری لپاره هڅه،
 ملي معنی، ملي غونښتونه، پراخ اوښتونه او ملي وینټیاته لاره
 پرانیستل د ټولو په وړاندی درېډل د ده په شعر کې مادغه خوځون
 مخکی د عصیان په نامه نومولی دی.

بله خبره د ده د شعر بشکلې ژبه ده. خبره په دې کې ده چې دی آن
 غندني، بشکنځلي او د نادو دو یادونه په ډې بشکلې انداز سره بیانوی.
 که د سليمان لايق شعر د مست، یاغي او نه اېلېدونکي سمندر بشکلو
 څپو ته ورته دی د باري شعر کولای شو، زرين امیل یا مرغلین امیل ته
 ورته کړو. د اسی زرين امیل ته چې د بشکلیو د غارې هار او د غاصب او
 مکار زاهد او د دوکه مار مجاهد د غارې د لعنتونو کړي جورو وي. دی
 د چا، د کومي ډلي، د کومي لاري تربورنه دی. دی د تیارو، دی د
 شرات، د شیطاني ارواح او شیطاني کړو تربور او د بنمن دی. هغه
 خو په دې برخه کې کله نا کله ان د هستی بشونکي په وړاندی هم خپله
 تربګنکي نه پتھوي. شاعر باید لوی روح ولري، شاعر باید د لوی روان
 درلودونکي او د پراخ زړه خاوند وي. شاعر باید د بې پایه تفکر، د نه
 ماتېدونکي ارادې، نه اېلېدونکي تکل، د سمندر سمندر ڏوق، د پاي
 ته نه رسپډونکو خیالونو، د ژور درک، د پیاوړې پېژندنی او نه

هېرىدۇنىي ياد خاوندوي. تېرەغە وخت بىندى دى چى دەغەلەپېزندىي او تجربى نەنتنى شخريي اواري كېرى شوا فوكلور دېرىمیراث ژوند كولدى. د فوكلور تېلۇغۇرە معنى پە ولسى هنر، پە تېرە بىا ادب كى د ژوند بەھەر موندلدى. پە فوكلور كى افسانى، متلونه، كىسى، نكلونه او ان اپلتىي هم راتلاي شي. د فوكلور تېلۇنە يوه غورە ئانگىپتىيا پە هەغە كى د يادونو ژوند دى. تېلۇتە بە خەركىنە وي او كە چى بارى يو مۇرخ دى، يو ملي مۇرخ، يو بامسۇلىتە مۇرخ او يو د رازونود راخەركىنەلو پە تېرە بىا پە پېنستۇ فوكلور كى د تارىخى پېنسۇد پلتۇ مۇرخ دى. هەغە دەگل خبىرە دەپلىز ژوند نە د پەدى د پورتە كولو مۇرخ دى. بىنە شاعرەمداسى وي چى د خېلى ژېرى، دەھى لە روھى توان نە دەغە د تخييل، عاطفى او ملي اندېنسۇ لە بىنگىلىزىو اندازونە هەغە پەرەلرى كوي چى د انئۇرولۇ مخە يې نىولىپى دە.

دەغە شەعر بىنگىلىزى، نابىنگىلىزى، تورا او سپىن او دېرەخە او خوک شەعرتە ولىپردو. هەغە ارمانتونە، هەغە ويرونە، هەغە خوبى، هەغە مىنە، هەغە كىركە، هەغە پە شاعرانەنە بىانپىدونكى بىان سرە، هەرەن چى نورىيې لە خبىرە كى د وىلىوتان نەلرى، دى يې شەعرتە ولىپردو.

كە خەھەم هەغە پېخىلە هيچكىلە د مەتعەد شاعر دەعوانە دەكەپى، خۇ هەغە تېزىاتو مەتھەدو شاعرانو نە مەتعەد شاعر پاتەشى دى خۇ توپىر يې لە دې نورو مەتعەد دەشاعرانو نە پە دې كىي دى چى بارى د ملت، د خېلى ژېرى، د خېلى تارىخ او د خېلى دوران پە ورپاندى مەتعەد پاتەشى دى. دى درېناد ساتنىي او پالانى، دى دەرى ۋەھىي او دەھى دايىاتو پە ورپاندى پۈرۈپى او مەتعەددى. د دەد دې دەول شەعرونو يوه بلە ئانگىپتىدا دە چى دى دلتە تصویرونە داسىي جورۇي چى هلتە معنى او

مفهوم تصویرنو په مرسته په ژوند بنسونکو او لمسونکو انخورونو بدلبزی.

باری پخپلو داستانی یا اسطوره‌ای شعرونو کی چینی داسی سپیخلي اساطير چي پېړۍ پېړۍ پاتي شوي دي راسپري او څېړي. د نکل يا داستان ويل له ولس سره، له ډېرکي ولس سره، دارېکو، د خبر او د مخامنځ ګډلو ترټولو غوره لاره او چاره ده. هغه ولس چي پخپله د همدي کيسو، د همدي نکلونو او د همدي روایتونو اصلی سرچينه او زېږنده دی. بنه شاعر هغه یادونه، هغه خاطري او هغه ټوله مروړي هستي. د نظم په بنه، د شعر په بنه اميل کوي، هغه په بسکلايی انداز، په بسکلايیزه ادا او د عاطفي او تخيل په زياتولي سره خلگو ته وريادوي، باري هم د خپلي ژبي تاریخي بهير، د هغې د ويونکورو حي خوئون لويوابدي اساطير په ويناوو، د هغو د اتلانو په خبر او د هغو په تاریخي پراو د هفو په غم او خوشحالی کي لټوي او په خوره شاعرانه ژبه یې نتني کوي.

دنورو ځانګړتیاوو ترڅنګ کولای شو وایو چي باري دېره هغه څه چي شاعرانه نه دي، شاعرانه کوي. عننه ماتول، صراحة، طبیعی وزن او په هغو کي د مکار غندنه ده په شعر کي بل نوبت دی. هغه په دې افسانو کي مورته را په زړه کوي چي خوک یو؟ چيرته تلای شو؟ او خه کولای شو؟ په دې توګه ويلاقی شو چي هغه دلته هم خپل یاغیتوب ساتلى دی. هغه دلته هم له دوکې یاغی، له دروغو یاغی، له مکاره یاغی او له ریا یاغی پاته شوی دي. د ده همژبی باید زموږ د خونرو ګوتو په شمار شاغرانو د شعرونو په شان د ده شعر هم د پښتو د وینټیا نوې الفې و ګنې. هريو یې په ډېری مینی او تلوسي سره د هغه زده

کړي ته پلتی ووهي او کنه دوي به د خپل ملي ژوند پېژندنه کې
همداسي نالوستي پاتي وي .

په مينه
ډاکټر عبداللطيف بهاند
ماسکو

جهاني ته

سباون په تمه ناست تورو تيارو کي
زنګېدلې د غمونو په ټالو کي
داد ميني د دنيا خوران خورگر ته
چي بي ځاله د عشق جوره ده مغزو کي
دا زموږ د وخت هونبیاره لپوئي ته
جهاني ته جهاني ته جهاني ته

د حمید او د خوشال د پگھری گل ته
د الفت او د ربنتین د بن ببل ته
د مکتب غوره شاگرد د پیر محمد ته
چي يې تاج په سر کي ايښي دی غزل ته
د کروپ د میخانې بنسلی ساقی ته
جهاني ته جهاني ته جهاني ته

قلندر عبدالرحمن د کوره پوي ته
د حمزه بابا په سر جگي شملې ته
د ميرويس نيكه د باغ خورې مېوې ته
د پښتو ادب دې بنسلی ترانې ته
د احمد بابا د ستر کھول لمسي ته
جهاني ته جهاني ته جهاني ته
چي پانوس يې سوئيدو سره اشنا دی
چي پتنې يې د لمبو سره اشنا دی
چي يې خيال خه د فلك په رحم نشه
چي يې کورله سوئيدو سره اشنا دی
ميراث خورد پنوا او د غني ته
جهاني ته جهاني ته جهاني ته

دا ساقې چي د جامو سره لو بېږي
دا خمار چې په نیشو کي نه مستيرې
چي کري ځاتته پخپل لاس د وړخونه

دا زردشت چي بل اور سره خوبنيپوي
دا په سوي مذهب پوه مست دوزخي ته
جهاني ته جهاني ته جهاني ته

چي اورونه يې په کورد پلارژولي
لپي لپي يې په هر مزارژولي
چي يې ټانګ ديرغلگر په سوک وهلي
ويني ويني يې په هر پرها رژولي
د افغان د درد او غم په اورستي ته
جهاني ته جهاني ته جهاني ته

چي خيبر او چي ميونديې ترانه ده
پاني پتې يې د پلرونو حمامه ده
چي پاميرا او هندوکش يې د خيالونو
هم شمله ده هم کعبه ده میخانه ده
د کابل د پت او ننګ ساده سپاهي ته
جهاني ته جهاني ته جهاني ته

چي بسکلا يې سور په سر کي لگولى
چي خالونو د صنم په زړه خورلی
چي سينه يې د غاټول سره سیالي کړي
د وزخي سره په اور کي سوزې دلی
دا په تلليو کي زموږه او سنې ته
جهاني ته جهاني ته جهاني ته

چي تر هر چا په گناه باندي پوهېږي
چي له شيخ او له زاهده نه وېړېږي
له چرو او له رسو یې پروانسته
چي د دار حلقي ته خپله روانېږي
دا زموږ د عصر بې کچه یاغي ته
جهاني ته جهاني ته جهاني ته

دالوی بحر چي ويالو کي نه ئايېږي
لامبوزن چي په څوکي نه ډوبېږي

د قلم توره یې تل د لاس زېور ده
چي د ظلم د بنامار سره جنګېږي
دلایق او د اجمل د اسكنۍ ته
جهاني ته جهاني ته جهاني ته

چي په نرخ او خريدار د زړه پوهېږي
پېړدل چي په بازار د زړه پوهېږي
چي فرياد یې د خوب منو زړو او ازدي
چي په جوړ او په بيمار د زړه پوهېږي
دې نياڭي زموږ رشاد لوی حبيبي ته
جهاني ته جهاني ته جهاني ته

چي سبزې کوبې د مستو پسلوکي

چي ساقي سره هم غاري دى پيالو کي
چي شوردى د سيني په خلوتگاه کي
چي احساس يې توپاني دى په شعرو کي
پخې نبېي د پژواک او خليلي ته
جهاني ته جهاني ته جهاني ته

چي دوبخ په اجاروله فلك غواپي
منصورى نشي اخيستى دى دارغواپي
د خيام کوشوته ئېي په بد مستى کي
د گلاب مينه په کور کي د خارغواپي

دا خپلواند شمس الدین او د داوي ته
جهاني ته جهاني ته جهاني ته

چي تاکلي يې خپل ئاته هديرې دى
د منصور او د فرhad سره يې شېپې دى
دا سرکبىدە جونۇن پې بىستىپروت دى
ماتىي كېپى يې د عقل زولنى دى
زرسلا مەد كمال عبدالبارى ته
جهاني ته جهاني ته جهاني ته

+++

تاسو يې پېژنى دا خوک دئ؟

كله ولاپسي په خيالونو سرورو ته پورته کېږي
كله کښته سی درو ته سپین سندريبرۍ يې يادېږي
كله ملوي د کوچيانو په کېږديو کي او سېږي
كله ئان خپل زنداني کړي زولنې ورته شرنګيږي

بيا په مينه د جاناں کي يادوي اغزن خوبونه
بيا وطن شهيد شهيد وي يادوي ستپي مزلونه
بيا له قهره او له جوشې په سوکو وهي تانکونه
هازري خاطري ورشې وېښوي وېډه مغزوونه

کله ئى تر كىندهاره يادوي كاپه تىگونه
كله ستايى كونرون په حجره كي چنگ بېتۇنە
كله پورته بد خشان كي لەتھى بىكلى لعلونە
ييا پە دېنىتۇد پروان كي دلله و سره گلۇنە

ييا پە خىال كي يو ئەل ورشى د غازيانو و تولى تە
ييا پە او بىكۈر ورتە ناست وي د وطن بورى موركى تە
ييا پە سرو او بىكۈر زېرىدى د شەھەد و رور و خوركى تە
ييا ورلىكى سلامونە د كوچنى غازى سلگى تە

كله ستايى پە وطن كي د غازيانو مورچلونە
كله غەندى د يىدردو او نام—ردو چىا وونە
كله ستايى د باتورو جنگىياليانو سنگرونە
كله غەندى پە كوشۇ كي بېكگانە او پردى پلۇنە

ييا خىام وي ييا باران وي ييا پىيالىپى وي
مېلە وال له بىمارە و وئى د بابا صاحب مېلېپى وي
ديارانو پە تولى كي هەسەندرىي هەنەغىپى وي
ورىادپۇرى يىي جونگەرە رون كىپى خېلى شېپى وي

ييا زاھد او معتصب تە رىياڭانى و رېپغۇر كېرى
ييا پە شەعرا او پە خىال راتە سىنگاراد بابا كور كېرى
ييا ورخى تر خىپل جانانە بەنانە د اباڭور كېرى
چى ييا و روستەرقىييان يىي پە محفل كي و رېپغۇر كېرى

بیا په خپلو سترگو وینی د پېغانو گودرونه
 د تیارو اجقاره دار پکنېي کېرلی افتونه
 پېغلي نه شی وړای گودرته شنه منگي او امېلونه
 په گودر کي د پېغانو د پردیو مورچ لونه

بیا کابل وي مستي پېغلي بې پښي لوخي ورياد پېري
 یتیمان او بېرس رې ماش ومان ورته ژړېږي
 کلاګانې د بابا یې د پردو په لاس نېږي
 په ناوريں د زورو رو عزتونه خ را پېري

بیا ځوانانو د وطن ته په خ وړه ژبه گويادئ
 وايې پېبدئ سن گروننه دا وطن مو د ابادئ
 د مورچل و ځوان ته وايې چې دا کلې زما او ستادئ
 تاد خ ور تکری پېيلی دا دستور د ناشنادئ

کله غاره د هلمند کي راته ستايي اتنونه
 د هلمند نه جلاله ته وړي شرنگي او امېلونه
 کله ئېي د هندوکش نه یوار گوري خيبرونه
 کله ئېي وهدېرو ته را شميري ماشوم قبرونه

بیا پر لويه لار روان وي و پښوي و يده خوبونه
 بیا داونې کو په زورو نو و رانوي کېبلې خطونه
 بیا بودی اس مان ته وائگي نوردي نه ورم فرمانونه
 ما يوه سجده مانلي نوريې نسته محرابونه

بیا په سره غرمه میوند وي بیا ایوب او ملالی، وي
 بیا بولدک وي بیا لبکری ورسره چی تورپیکی، وي
 بیا میرویس وي بیا جرگی وي گورگینانو چی سلگی، وي
 بیا بابا توره ایستلې د غازیانو چی تولی، وي

کله ډاډ وي لارویانو او لارورکو قافلو ته
 چی هاتللي په سپلونو توتکي، به بېرته راسی
 کله مل وي د پردېسو او غمجنو مساپرو
 وايی توري شپی تېگرېږي دا وطن به زما او ستا سی

کله زېرى شي ساقېي ته او غورکي ورته وايی
 د حمید د ترانو او شنوبیالو دور به بیا سی
 کله تور چې کاکل د خپل جانان په خوبکي وېنى
 په تعېگيرکي د زاغانو پایکوبونه به رسوا سی

بیاد خیال په تالیا غایی سی تاریخونه وریاد پېږي
 هنځه توره د بابا یې هر ګړې مخ ته څلپېږي
 وايی ولې زموږ غازیان له قبرو نه راپورتہ کېږي
 دا ژوندي په مړو حساب دی چې وطن پی لېلام پېږي

تاسو یې پېژنۍ دا خوک دئ؟
 دا ازل ته یاغۍ سو
 چې جانان یې خپل وطن دئ
 او وطن یې پردى سو
 چا په غورکي را ته ووې

"زه پې پېژنم غنى دئ دازهور دا بېرسرى"
ما وي نه گرانه غلط سوي زموبد هيلو
"جهاني" دى د جانان په لمبو سوي

& & &

جهانی خوک دئ ؟

د هیواد خوبه زبی، نازک خیال او نام تو شاعر او لیکوال او له
هپواهه هغه مسابر اشنا یادوم، د چا د لمربنار چی ترو بدمی نپولی دی
او خونه یی د مرگی له ساندو ڈکه ده. د هیواد د ھوانانو په لاسو کی یې
پردی تېغونه دی او بی ستر گو توري چلوی.
د غلیم خیرن لاسونه یی د هیواد والو په سپیخلو وینو سره دی،
کلی او کوری ې د کایو مالت جو پرسوی دی. د ده د ناز وطن ته د اغيارو
مرکپی رابلل کپری او پردی یې د خوبونو تعییرونه کوي.
د پېغلانو په گودرونو یې د پردیو سنگرونه جو پرسوی دی. د
گلانو په وطن کی یې اغزیو پپری کرلی دی او د شپی شیطان یې د
دیدنونو مانبام تورو لی دی. دی چی اغزی اغزی ژوندون تپروی د
خیالونو پراوبو و خپل جانان ته چی د ده گران هیواد دی مسافری
سجدی ورلپری.

شاعر چی د ملالی سرتوري د نام حرم په ولات کی نه سی
زغملای یاغی کپری، د ازل خزانونه نه منی او د حق د لپونو لښکر
جو پوی د پېړیو طلس ماتوی او د قدرت زولنې شلوی. کله تانکونه په
سوکونو او بوي او کله خویې د قهر چیغی د غلیم د بنګلې چترا
لړزوې. دی فیصله کوی چی دا ولس د اپلډ لو نه دی او د زاغانو
جنازې له خپله باغه باسي، د خپلور نئحورو کنه والو اسوپلی ته په لپو
لپو ژاپی او د غازيانو د بگپیو د وېنو خاځکي یې زوروی، نو ھکه دی

د مرګ د قافلو ملګری کېږي خود ده مغروفه کړي تر همکي نه
ورئي.

دي دا کېږي وږي بگړي راغونه وي او د غليم په بنګلو کي بل
ميوند جوړوي، د چنګپزپر کورناوريين د خپل هغه غيور ولس چي د
اورنګ خنجر يې پڅ کړي دی او د فرنګ توپونه يې خاموش کړيدی
مېړانه او سربندنه و غليمانوته وريادو.

جهاني "شنه اسمان ته د خپلو غرونو زلزلې وريادو" د ملالي
ميوندې چيغې په شنه اسمان اوږي او د رېدي او تورېپکي کيسې په
لور آواز بیانوی. د فتحي په جشنونو کي هېڅ شک نلري ټکه دی خپل
قام يو توپاني قام بولي. د حسين جامي اغوندي او تر خپل جانانه تنها
ورئي، د زولنو شرنګهارتې په وريتندي ورروان دی لکه منصور
پردار ورته خېژي او د سکرو توپه قلم ورته اشعار ليکي.

عبدالمجيد
ډنمارک ۲۰۰۵ عکال

د جهاني د ژوند ليك په اره

خوبن يم چي د هيوا د شعراو شاعري په هسک کبني ديوه
 ځلپدونکي ستوري بساغلي عبدالباري جهاني د ژوند ليك په اره خه
 ليکم، بساغلي جهاني که په خپل هيوا او هيوا د الوکبني منلى او د
 اوسمهال د پياورو، غښتلوا او سرواله شاعرانو او ليکوالانو خخه ګنهل
 کيربي، د هيوا د پولو خخه په هغه خوا هم د بنه نامه خبتن دی، دغه
 ليکنه کندهارته د ۱۳۸۴ ل کال کي د دوى د راتلو پر مهال د غوايي د
 مياشتني پر (۱۴امه) نېټه په تپرو درو کالو کبني په پرله پسي توګه د
 درپيم ئل له پاره د اطلاعاتو او کلتوري استله لوري د دوى په ويارد
 یوې درنې او لوبي شعر غونډي د پيلپدونکي وينا په توګه ما
 عبدالمجيد بابي واورو، دا چي په هغې کبني د بساغلي جهاني د
 ژوندانه په اړه خوتکي خرگند سوي وله همدې امله کله چي نارنج
 خپرندويه ټولني ته د دوى همدا نوي راغونډه سوي شعري ټولګه (کوه
 طور) د چاپ له پاره سپارل سوي وه نو دا خبره هم ياده سوي وه چي
 همدا ليکنه دي د همدې ټولګي په سرپاڼو کبني ئهای ولري، که خه هم
 په هغه شعر غونډه کبني هم ما يادونه کړي وه چي زموږ دغه نوموټي او
 پېژندل سوي شاعر د چاله لوري پېژندنې ته اړتیانه لري او ټولې پې
 پېژنې خود دغسي مېړنیانو د ژوندانه د پلا بیلو اړخونو ییا ییا يادونه
 هم د نن او هم د سباله پاره د ارزښتونو خخه خالي نه وي، د دوى د
 پېژندنې په اړه چي ما شه راغونډه کړي هغه ستاسو په وړاندي په لاندي
 توګه ايړدم :

بناغلي عبدالباري جهاني دن خخه ۵۷ کاله دمخه په ۱۳۲۷
 لمريز کال د کندهار بشار کابل دروازي ته نژدي د باميزو د کوشې په
 ختيحه خنده کبني د خپل سوداگر او شتمن پلار اروابناد عبدالاحمد
 خان په کور کبني زېپيدلى دی. بناغلي جهاني د پلار لومړي زوي او
 پلاري د خلکو او دوستانو په منځ کبني د بنه نوم، پستې ګذاري او
 بنه چلنډ ثښتن و.

د بناغلي محمد معصوم هوتك په وينا جهاني لو مرپني
 دوديزه زده کري د ملانور محمد خخه ترلاسه کري دي. کله چي د
 هغوي د ژوندانه ګري د رسمي ليک لوست ترپولي رسپدلي نوي په
 کندهار کبني ميرويس نيكه لپسي ته مخه کري او تردو ولسم ټولکي
 پوري يې همدا لته د لوست او زده کري د پرا وونيو تاکلي پرا و بشپړ
 کړ. وروسته يې د کابل پوهنتون د ادياتو او بشري علومو په پوهنځي
 کبني د تاريخ او جغرافي په برخه کبني تر ۱۳۵۱ کال پوري لوړي زده
 کري و کري.

بناغلي جهاني د پوهنځي په توله موده کبني د شعر و لوري ته
 په پراخه کچه مخه و کړه، شعرې پنه و پاله او د هغه روزني ته يې ټينګه
 ملا و ترڅونن دا ويړلري چي په هيواد او د هيواد خخه د باندي په
 فرهنگي او ادبې سړيو او کړيو کبني د یوه وتلي او منلي شاعر په توګه
 څلپدلي دی. دا چي نن د هغوي شعر بکلی، منلي او د پختيا ترپولي
 رسپدلي دی دا د هغوي مينده چي د شعر سره يې د همه ګه مهاله چي لا
 زنه کي و پاللي او روزلي ده. کله چي په ميرويس نكيمه بسوونځي کبني په
 لوست بوخت و د پښتو د نوموتو شاعرانو شعرونه د ده د فکر او ذکر
 مشغولا وه. په د غو مشغولا و او بوختياوو کبني جهاني د لور تخييل
 ترهجي کچي ئان ورساوه چي له ئانه يې جهان ته لاس و غحاوه، د ده

بىكلى شعرونه د خپرونو بىكلا سوه او د پېرو لويانو، مشرانو او حوانانو د پاملىنى، كىتني او اورپىدىنى ورۇگرچىدە او پەدى توگەلا تراوسمەكە د ئەمان و نورد جەھان سوا او كله چى بىاد دغە جەھان و جەھان تە د بىل جەھان خخە سره پە رابەپىدو سوه او زمۇردە جەھان يې سره تېرى و گرچولە د ملىونونو پېنستىنو او افغانانو سره دىي جەھان جەھانى ھە كەدە و كەپە د خپلۇ خلکو د كراوونو او ستونىزۇ خخە دەكواو تېتلىو ورخۇ ليدو تردىي پولىي و كپاوه چى ئەمان ئەنى ھېراو خپل بېوزلىي ولس تە يې پە بېوزلىي كېنىي داسىي دىسل مرغلرىي راغونەي كېرى چىي د ورکود (وركىي مېنىي) پە ورکوا اشلو پىشلو پاپۇ كېنىي د ورکو زپۇنۇ درناوی او سلامىي زمۇردە ورک ورورھلتە ھە جەھانى كە، داسىي جەھانى چى او سىيىپە خپل او پەدىي تېول د يوھ پاخە، وتلىي او منلىي شاعر پە توگە پېژنىي، هەغۇي د شعر پە نېرى كېنىي د يوھ نوبىتىگە او نومىيالى شاعر خېرە د ئەمان كېرى، داسىي شاعر چىي د شعر منھىانگە او ورسەھنرا او بىكلا يې ھە بىاغلىي او غېبتلىي د چى د ھىيوا د او سىمەھال د پېنستۇ شعر بىرخە ورباندىي وياپىي.

كە ربىتىنې پېپكەھ وسى دوى تە د دوى ھەمدغۇ غېبتلىو او بىاغلۇ شعرونو د او سىنېو پېنستۇ شاعر انو پە شاعر انە يۇن كېنىي د گوتە پە شەپەرو مخكىبانو تە خنگ د مخكىنى لىنگوتە ورپەرسە كېپدە او كە دغە تېولە خېرىي پە خۇ لىنەو تە كوكىي راونغارۇ نوبايىد وويل سىي: جەھانى يو استعداد دى او شعرونه يې پە پېنستۇ ادب كېنىي د خىنگوالي، ھول او بىنىي او ھەندىنە او شعرىي موازىينو پە كېنە پېسولل سوپە زېرمە كەنلاي سو.

د دوى پە بىرخە كىي دا پېپكەھ نە زما دە او نە دەھە او دغە چا دە.
دا پېپكەھ د ولس پېپكەھ دە، داد ادب پوهانو او لويانو پېپكەھ دە او داد

شعر د خوبنوونکو او مینانو پرپکره ده او پر دغۇ تېولو باندي د منلو او
مهر لگولو په توگه داد هيوا د و تلي او منلي ليکوال، خېرونکي،
ژپوه، شاعراو تاریخ لیکونکي اروابناد علامه رشاد بابا پرپکره ده.
چي دا پرپکره د تېولو پرپکره او د دوى په برخه كېنى د بىو
اندونو د خېتتانا د نظر د نو د قېلونى له پاره چېرنې لاسوند گەلەي سو.
ھغۇي فرمائىي : "بىساغلى عبدالبارى جهانىي ھوانپېنىتون
شاعردى، زما په خىال ابتكار او سلاست د ده شعر ئانگرتىياو
دى ..."

د ده پر نغمۇ مستىي ناخىي، او د ده ترانو تەشىپلىرى اتنى
اچوي... د جمال جلوپى لە دەخخە ئان او جهان ھېروي. پە دغە جذبە
كىي نەدى ئانىي دى نە جهانىي، د احتساب بېرە يې لە زرە وتلىپى وي، د
معانو پر دو كانونو پە دېرە زرە ورتىا گرئىي، پە خورا بى احتىاطىي د
مېخانو تېلىي دروازىپى ورتىكوي، د حسن پر كعبو طوافونە كوي. د مىنىي
د بت پېپىنۇ تىندىي موبىي، ئىكەنۇزە دى ياغىي شاعر بولم. د بىساغلىي
جهانىي د فكر شەباز د نوو معناو و پە بىسكارپىسى ھىرىي ھىسىي الوتىنى
كوي او بې بىسكارەنە راستىنېرىي ئىكەنۇزە دى مېتكىر شاعر بولم...
دا ھوان شاعر زىبار باسىي د گران و طن پەرشىمە باندى
سرېنى دونكىي پتەنان د ستى كېدلولە پارە راوبولى. د ده شعر بى
مبالغىي د افغان و لىس د وېنىتىا لە پارە ھغە سوي چغىي دى چىي بېغىپە
اور پىدلۇ كىي د غوبراو پە لوستلۇ كىي د سترگولە لارىي بىخىرىي پاشىي.
رنەچىدىلى او كېپىدىلى افغان و لىس ملي وحدت تەھخوي. د ده استعارىي
ھغە تارونە او كنایې ھغە ستىي دى چىي زپونە سرە گنەيي...
د دې اسکېرىلىي و لىس د سوئچىدىلى او لولپە هيوا د پە كربلا كىي
جهانىي د حق پە شەھيدانو ساندى وايىي او كله د يىزىدانو پە لەپون د

ما غزو په غورو مصالونه لګوي. زه دده د طبعي په سينا کي هغه
روناوي وينم چي د ډيرو به د هغو ديدارنه وي په نصیب سوي ...".
درنو لوستونکو!

د بناغلي جهاني په اړه به ډېر، ډېر شه ووايي، خوه ډېر به د لوی
ښوو اند علامه رشاد بابا سره د دوى د همدغو لوري نو په برخه کښي
همېغه وي. نوزه هم د ډيرو سره هملاري کېږم او د جهاني په برخه کښي
د علامه بابا همدا پېرزواني د خپلي ليکني له پاره بسندويه گنهم.

په درنښت
عبدالمجید بابي
د کندهار د اطلاعاتو، کلتور او ګرځندوی رئیس

غزلی

مناجات

د جاناند بلا مخ ته خدا يه زر ئله مي سپر كې
لكه غشى پرسينه مي درقىب ور بابر كې

چى پرون يىپه ياد سى د دېمىن د بورو ورارو
يوه چىغە مى لاپورتە پر شمشاد او پر خىبر كې
بيا شرنگى د سېينو تورو بيا محمود وي بيا اشرف وي
پر لىنىكىد غلىمانو د مرگىي د پوغ گذر كې
بيا ميدان د پانى پت وي بيا گلگونى توري راسى
پر لىنىكىد مرېتىي مى د احمد لاسونه بر كې
چى مەزۋاندى ورنە تېبىتىي افسران د پرنگىيانو
په كابل كى مى آسمانه بيا پيدا وزير اكابر كې

بيا ملالە په ميوند كى بيا ايوب در خخە غوارم
بيا مى لاندى تراسونو د دېمىن خونى لىنىكى كې
لە امو ترا راغسانە لە كنر تر هىرودە
دلستونىي بساماران مى يو په يوزپراو زېر كې

یواریماراته تاوده کې زماد قام ساره رگونه
بیده بخت راته ویبس کې را پخلامی مرور کې
بیا جشنونه په بنا رو کی اتنونه په دښتو کې
بیا پېغلوټی په خېمو کی بیاما می کور په کور اختر کې
له پامیر ترکندهاره له هلمنده ترمزاره
اولسونه می په چیغور به یو په یو خبر کې
چې یوروخ سی بلیپه تن سی یو یپه سربلیپه بدن سی
چې جارېږي یو تربله یو میرابل ګلندر کې
له کنډه ترا غنده له پنجشیره ترمیوندہ
هريو بوټی می سوما کې هريو څاځکی یې کوثر کې
چې د المروي دا اسمان وي د پښتونقام دي ودان وي
د دېمن عمریې خدا یه لنډ د ژمی ما زیگر کې

چې رنډی کې غږگې ستړگې د فرنګ د میراث خورو
د مرګکې له خوبه ویبس می د افغان بیده تېر کې
هم یې ویبس کې له خوبونو هم الفت ورکې د زړونو
هم یې تن جوړ کې له زغرو هم رهنا د عقل ورکې

چې جهان ورته حیران وي چې خجل ورته سیالان وي
زماد هروګړی ستړگې آئینه د سکندر کې

جهاني چي پکني ليكي د زمري اولس نظمونه
هر آواز يې د بلال کې هره لوېشت ورته منبر کې

۸/۱۲/۲۰۰۱

ویرجینیا

+

خدايە کوم لوري تە ئىمەنە د ئان نە د جانان يم
نە لە بىكلىي ياغى سوئ نە د زلفۇ بىندپوان يم

زە مى ئىي د ساقى كورتە آسینە مى بولى گورتە
ما د منى رنگ اخىستى نىم بودا يمە نىم ئوان يم
نە مى بىغ چاتە اشنا دى نە سىندرى مى خوک
اورى

لە منزلە ناخبرە كېنىپوتلى پە كاروان يم
لە رەمانە مى زدە كېرى متنات د دروپشانو
پە بەھار او پە خزان كىي مستقىم پە خېل مکان يم
دا يوه شېپە هستى مى دېستى پە نوم را وپى
لە كە او بىكە درتە را غلم پە بەنۋە كىي اوپزان يم
نە راتلل مى پە اختيار وە نە پە تللو مى خبىر يم
د شېنپە دود را غلى د شېنپە دود روان يم
نە سىندرە سوم د مىنې نە كىسى د نىمو شپو يم
نە فەھاد يمە د غرونۇ نە مجنۇن د بىابان يم
نە خليل سوم د اورونۇ نە خيام د مەھفلۇنۇ

نه منصوريم دارونونه د کانو په نبانيم
سر خريي دي سوه په برخه ئه رهي سه لپوتوبه
د سکروپو پر سريون دى د خيالونو جاله وانيم
مبارك دى سه خوبونه زلپخالمن مي نيسه
د يعقوب داوبنکو پل يم رسپدلی ترکنغانيم
وزرونەمي راپوي چي تيار هفه دياردي
نن يې وسوئه پانوسەزه چي خانيم په يارانيم
يونصيبيو جهاني دى خو سندري داغزيو
تريختاراج دى د غوتىيو زه همزولى د خزانيم

يارچي له اغياره سره مل سواوس به خه وايو
 درد چي له پرهاره سره خپل سواوس به خه وايو
 ولا رو د شهيدو سفرونو له کاروان سره
 ورک چي موله سیوري سره پل سواوس به خه وايو
 موبد خو پسرلي ته د گلونو کجکول و نیوی
 او ریپی د او ربیل پرسینه بل سواوس به خه وايو
 خپل نصیب می لاره پرسکرو تو را بنو ولی وه
 ورک موله منزل سره مزل سواوس به خه وايو
 موبد په قافلو کی غبرگی سترگی پسی یو و پلی
 ولا پی د یوسف کمیس بدل سواوس به خه وايو
 ماتر کوه قافه پوری هر قدم شمپرلی و
 خپل قسمت په لار کی راته غل سواوس به خه وايو
 مالا جهانی زلمی کلونه ورته اینبی وه
 بغمی په کوکل کی د اجل سواوس به خه وايو
 ویرجینیا ۱۵/۸/۲۰۰۴

+

رائه زه به غزل در ته ليكم ته راته گوره
 په تورو به دي شوندي مچوم ته راته گوره
 دزره په شيش محفل کي دي تصوير پيوندو مه
 په خيال کي به دي زلفي لو بوم ته راته گوره
 محفل ته مي راوري نذرانه دي وزروننه
 بورارنگه به ئان كبا بوم ته راته گوره
 پنبپمانه مي تندى دى د چوانى له سركبىيو
 محراب ته دي سجدي در پسي ورم ته راته گوره
 بو ډي لاس به مي نيسىي له گلرخ ساقى جامونه
 زلمى زلمى پيالي به تشوم ته راته گوره
 د عمر لاه دوبخه مي چنخير در ته راوري
 دانه دانه توبه مي ماتوم ته راته گوره

ازل مي په غوتيو کي نصيبي و ساتلى
 سينه به په اغزيو سولوم ته راته گوره
 در چم له لپونيو وينو مست او رنگپيدلى
 جنون ته به مي کانيي ژروم ته راته گوره
 كانه به مي په چيغۇ كەم غورۇنەد وختۇنۇ

شين چتر د اسمان به لپ زوم ته راته گوره
و عده مي له فرهاده سره نوي کره جانane
تېشه مي پر تندی باندي دروپم ته راته گوره
نصيب له جهاني سره جو په يمه راوپي
زخمي سلگي په او بنکو او بوم ته راته گوره

٣٠/٨/٢٠٠٤

واشنگتن ډي سي

+

ولارل چي پرون يې د قسمت مابنام ته و خندل
نن په جگه غاره يې منصور مقام ته و خندل
خنگه به په سرو سترگو د قتل گناه و ژاري
موږ خود خپل حق د انالحق پيغام ته و خندل
پرپرده محتسبه د خرقې د دوه رنگي جنت
موږ په يورنگي کي دوبخې انجام ته و خندل
چا د انگوري شونه و مستى دلته راوري يو
شنگ مود سندرو د کوشرو جام ته و خندل
راسه په رهنا کي د پرهز جنازه و باسو
شيخ چي د منبر پر خوکه خپل کلام ته و خندل
رنگ د لپوتوب يې ايله نن په سترگو ولیدي
خم په و چو شونه و کي چي زموږ خیام ته
و خندل
ولاري جهاني د خپل نصیب د قافلي سره
کربنود تندی يې د ازل مرام ته و خندل
۲۰/۱۲/۲۰۰۲ ويرجينا

+

رائچي چي پردي لاره پيغامونه به راوري
ئولي تهد خيالونو مي گلونه به راوري

زاهد مي په سبا سبا زلمي گلونه يورل
ساقي توبه مي خرخه كره جامونه به راوري

قسمته له يارانو په توپان کي يم بېل سوي
ساحل درخخه ورپي يم موجونه به راوري

پوهېرم چي رانه غله اوسمى سترگي
ورلېرم
جنونه هو بنيارېرم ئنچيروننه به راوري

رقيب مي په سکرو ټو جنازي ته لارنيولي
رويباره ترمزاره سلامونه به راوري

غورو مي په تندی کي سوئوم درته را حمه
سجدې ته مي جانانه محابونه به راوري

چي ستپي دي له ژونده يم محفل ته در غلى
پانوسه وزرونوتاه اورونه به راوري

کنعان ته مي ويلی جهاني ماشوم خوبونه
د ستورو تر گودره تعبيرونه به راوري

۴/۹/۲۰۰۴

ويرجينا

+

کله ورک یمه په ئان کي کله ستاپه تماشا سم
هم تصویر هم آئينه سه هم پخچله درته راسم
له محل خخه دروزم بې خبره لکه او بنکه
لامى پل اخيستى نه وي چي په لار كي نيمه خوا سم
چي پخچله مي دربولي د ختىن صنم سجدى ته
بيا په کومو سترگو درسم بيا په بيرته خنگه ستا سم
نه خبر په خپل وجود يم نه اختيار مي دى راوري
کله شمع د محفل يم کله سوئمه بورا سم
کله زه پر خيال مين يم کله خيال راپسي گرئي
کله چيغه د جنون يم کله حسن د ليلا سم
د نسيم پراوبو راغلم له شنبم سره مي شپه سوه
د ذري د کور ميلمه وم زه به خرنگه پيدا سم

خزانه يم د رازونو په دې خپل ذره وجود کي
کله شپول د طاфонو کله کورد کبريا سم
دا يوه کيسه د ميني بې حسابه شوندي وايي
کله بسکار سه په کنعان کي کله تورد زليخا سم

په تناکو می کړل سترې د اغزيو د کور غشي
په خلوت کي مي پيدا کړي نور به ذکر دراييا سم
له ذري تر که کشانه قلم يو نوم را بندولی
د اغيار په نامه خنگه په ګونګي ژبه ګوي يا سم
له خليله تر منصوره هنگامه د نار او نور ده
زه پتنه مي لمبه يې او س به خرنگه تنها سم
له ازله ترابده يو جرس يوه نغمه ده
د حيرت په قافله کي کله طور کله سينا سم
جهاني ته دي ورکړي له نامه سره تقدير دی
هر نفس را سره مل يې يو دم خرنگه بي تا سم

۳۰/۹/۲۰۰۴

ويرجينا

+

چي دي هجرته پيدا شپه دا زل يم
وايه خنگه به سوئلى اورد بل يم

بپله ما منزل ته نه سې رسپدلاي
دا بردہ سفر په لار کي دي يو پل يم

که هر خه دي په نظر و روکى بنکارم
ستاد عمر په يوه شپه کي م Shel يم

ماته مه راوړه دارو له پارو ګرو
زه د خپل زګړوي په زخم کي درمل يم

بي وزره، بي هدفه مي پروازدي
له شبنم سره راغلی خپل اجل يم
د پېړۍ له پرها رو مي ويني خاخي
د نصیب غشيو ويشتلي يم کابل يم

پېگانە بە د مرگىي پەرنىلىي سپور ئەي
پخوانى دى د گو در د دى دن غلىم

د زلمى مىنىي پەسترىگە راتە گورە
جەهانىي درتە راغلى يىمە خچلىم

٢٠٠٤/١٠/١٩

ویرجینيا

+

ماته د وصال او د هجران کيسه معلومه ده
زره ته مي روبياره د جانان کيسه معلومه ده

هر خه دي د سرو سترگو په ژبه راته و ويـل
زمادار مانونو د خزان کيسه معلومه ده

ماته سرابونه د اميد پر کربنو مه نبيـه
زماتريـي جنون ته د بـيابان کيسه معلومه ده

ماته د ازل په گـوـتوـ وـيلـيـكـلـ رـئـخـورـ قـلمـ
زـخـمـ تـهـ مـيـ گـرانـهـ دـ درـمانـ کـيسـهـ مـعـلـومـهـ دـهـ

ـخـهـ بـهـ لـهـ قـاتـلـ خـخـهـ مـهـلتـ پـهـ هـرـهـ شـپـهـ غـوارـوـ
ـماـتهـ يـېـ پـهـ سـتـرـگـوـ کـيـ دـ ئـخـانـ کـيسـهـ مـعـلـومـهـ دـهـ
ـمهـ رـاـورـهـ تـنـديـ تـهـ مـيـ انـکـارـ پـهـ انـگـارـونـوـ کـيـ

تاته می نمروده د ایمان کیسه معلومه ده

شه به می بودا نظرته نیسې د حیا پلو
ماته دی پر شوندو د پیزو ان کیسه معلومه ده

نوري په څو کي الا هو سندري مه بوله
رنګ د زمانې کي د توپان کیسه معلومه ده

ولارل جهاني زاره یاران بیا به ستانه نه سی
وايى ملا جان د بل جهان کیسه معلومه ده

۲۰۰۴/۱۰/۱۹

+

ستاخال می په قدم قدم ملگری و درتلم
زرخله دی په لار کی پریو تم پورته کېدم

آذر رنگه می ځانته په تندی کی وې تراشلي
د خپل هنر پر ګو تو می سجده غوندي لوپدم

دا زېرى د وصال که د بېلتون و خبر نه يم
چې تالره درتلمه پر خپل ځان مینېدم

د شمعي له محفله می پندونه واه اخيستي
په خوله کي لمبه نه وه په سينه کي سوئچدم

اسمانه له زخمنو می فرياد نه دی راوري
سنگسار ته چې ورتلمه پر مزل می ژړېدم
د عقل په ډپوه می اشنا لاري کړلې ورکي
رناته و مراجلى په تيارو کي ډوبېدم

چي هر شه د تياري کوکل ته تلمه پوهيدمه
چى ستاپه آئينه کي لكه و رانگه ئىلپىدم

چي خنگه مي په خپل نامه در باغ كره خبر نه يم
په خپله گناه پوه سوم چي په دار كي زنگىپىدم

يو خوب مي دى ليدلى جهاني تعبيري يې څه
دى؟

درنگ په سمندر کي لكه څاځکي ورکېدم

۲۲/۱۱/۲۰۰۴

ویرجینيا

+

د قلم په ژبه پوه يم چي پرپشان خوبونه وينم
 د وصال پر مروند پروت يم د هجران خوبونه وينم
 توره شپه ده سمندر دی سيلى الوزي څې دي
 د ساحل پر پسته غېره د توپان خوبونه وينم
 نه ډویزېم په څو کي نه مي لارپر ګود روزي
 د نصیب سترګي مي سري دي د اسمان خوبونه
 و_____نم

دازل کاني ويشتلى زرتوي لکه هينداره
 چي په خيال کي درسره يم د خپل ځان خوبونه وينم
 ستاد حسن په سپيدو کي لکه خال داسي خرگند

په محراب کي دي بلاليم د آذان خوبونه وينم
 له رحمانه مي راوري یوه شپه د دروپشانو
 په قدم حمه تر عرشه د جانا خوبونه وينم

د ګلونوله مالته د اغزيو بنارتنه را غلم
 د مجنون په قدم حمه د بیابان خوبونه وينم

ستاد وصل زپرى راغى هر قدم راته منزل سو
د جرس په تمه پايم د کاروان خوبونه ويىنم
شپې د عمر مى بودى سوي لا سبانه را رسپېي
قلندر د يم په لارکي ميراجان خوبونه ويىنم
سپين و پېښته مى راته ژاري مساپر زلمي کلونه
زه هنوز گودرته حئيرىم د پېزاوان خوبونه ويىنم
له رباب سره زنگپوم جهانى چى ويىنس مى نه کې
درخانى له نغمو څاخى آدم خان خوبونه ويىنم

٢٢/١١/٢٠٠٤

ويرجينا

+

در حمان بابا د غزل په اقتفاء

خو جفا قبوله نه کړې د اغیار
وبه نه وینې په سترګو مخ دیار

"خو جفا قبوله نه کړې د اغیار"
له نصیب سره دی نسته نوم دیار

هره لاریې د جنون پرو طن وزی
رباتونه یې کرلی دی په خار

دا وطن د پیلتانه کورد هجران دی
د وصال پر پانوس شپې دی د انگار

ایله نن پر هوبن راغلی یم یارانو
عقل را وړې زولنې کرار کرار
چې هر پل می د ازل په وینو کښلی

زه به خرنگه پر پیدمه هفته لار

لکه شمع په لمبه می ژوند تړلی
قسمت را کړ په سکروټه کي قرار

داد کومی منصوري چيغي افسون دی
ایينه می بسيي مخد خپل نگار

چي کوڅي يې سوي په نوم د غمازانو
راته مه يادوه نوم د هفته بساري

جهاني نن در حمان په ليکه راغلم
در ته بنیم په قدم د عرش رفتار

+

کیسې می د سوئلی گلستان مه یادوه
په کورکي د بلبلو می زاغان مه یادوه

پوهېزم چې پردې سومه د مینې په وطن کې
اغیار راته په کورکي د جانان مه یادوه

اسمانه تر لمني دی په سوال نه یم راغلې
نسکورو پیمانو ته می یاران مه یادوه

تندي می په څو کې ځوانی مرګي شپې منلي
د ماتې بېړۍ کورتہ می توپان مه یادوه

د شپې تورو منګولو اور بلونه دی وژلي
زلمیو هدیرو ته می پیزو ان مه یادوه
له شمعی تښېدلې دی لمبې د محفلونو
پانوس ته په تیارو کې پتنګان مه یادوه

لښکر د ابو جهل دي چښلي د حق ويني
د زړه شهید بلال ته می آذان مه يادو ه

د سیوري په ګامونو جهاني درسره حمه
تهاكو ته اغزي می په هرآن مه يادو ه

۱۸/۸/۲۰۰۴

ویرجینیا

+

زما د زخمی زره له کو گله یې غوغ او پرې ده
در قیب ضد می له لېم و خخه زرا او پرې ده

کلونه کیبری نه آوازنہ یې نکلونه رائخی
چاد مجنون له غلبلو خخه پدیا او پرې ده

نن له خلوته خخه بېغ د ذکر نه راوزی
شیخ د شرابو په پیاله پسی بوریا او پرې ده

او س یې د غله دیدن له شرمه سترگی نه
تخبزی
شیطان د پېغلو له وطن خخه حیا او پرې ده

نور یې د بتونه د لمبو له گرمی بنکلی نه دی
چاد کیپدیو له مابنام خخه رینا او پرې ده
نه خوک رائخی نه می رویبار پرژبه زېری لری
چی لپونی مینی می بیاد چا بنرا او پرې ده

او س به له لاري خنگه گرخې پښتنه قولونه
د دې تورو نو يې په سل حله سزا وړې ده

جهاني پرېږده د جانان او د وصال خوبونه
ستا له قسمته يې هغه شپه په غلا وړې ده

+

رائه یوه شپه می مل سه زه یوازی یمه
په دې پردي بساري کي مي چل سه زه یوازی یمه

زه لکه سیوری د تیاري کفن ته ولو بدمه
پر تورو لارو می مشعل سه زه یوازی یمه

زماده اور غوي کي يې کربني د پلتون وهلي
په خوب او خيال کي مي کابل سه زه یوازی یمه

د رقيبانو انگولامي کړلې چېغى ورکي
پر تور لښکر باندي يرغل سه زه یوازی یمه

دلته له چا سره کيسې د پلتون وژروم
راته نغمه راته غزل سه زه یوازی یمه
زماد وصال د نصیب لاري دی اغزو نیولي
نن د جانان د کوشې پل سه زه یوازی یمه

راسه په خیال کي د کېږديو تصویر ورنګوو
راته لمبه راته اور بل سه زه يوازي يمه

پېغله حیا می جهانی پلو ته و درېدہ
زماد گودر د دیدن غل سه زه يوازي يمه

۱۱/۸/۲۰۰۴

ویرجینیا

+

د خیال وزرته می بې و خته لمبې مهراوله
نصیبه نوری راته تشي پیالې مهراوله

زما لا پر عمر باندی پاته دی یاغى پورونه
زلمی تندی ته می اسمانه سجدې مهراوله

د زلفو تور می د ازل پر تندی نه دی کىنلى
تر سپينو شپو می د جنون سلسلې مهراوله

راته پە برخە دی قسمتە سرابىي خوبونه
خيالىي ساحل ته می بېرى او خېپى مهراوله

زه تصويرونه د ژوندون پر زنگانه يىدوم
له تيارە خيالە د زندان غلبلى مهراوله
زما يې كرلى پە خوبونو كى قاتلى سترگى
راته پە وىبنە د جلا د غرغۇپى مهراوله

ماته په زرخله فالونه پر بېلتون ختلې
د اوبنکو کورتە د جانان جنازې مه راوله

ماشومي پاني غولومه د غزل په ليکو
د قلم ستوني تە د وينو کيسې مه راوله

راخه نن هېر کو جهاني ستاد اغزيو سفر
هره شېبه دي د لمبو قافلي مه راوله

۲۳/۷/۲۰۰۴

وير جينيا

+

ماته مه رابنیه لاری د زمان د کېلېچونو
ماته مه شمېرە گامونه د پېرى د کاروانو نو
ماته مه وايە چى ولارلى بىاپە بىرتە نه ستنېپىي
نه تولى رائىي د تلىيونە يې شرنگ د آوازونو
د ترخو ورخۇھولى بە د شېبۈللىكىري و خورىي
راته مه توپۇوه او بىكىي د يارانو پريادونو
بې حسابە جرسونە پردى لارباندى وتلى
شە مېۋاندى نېبىي گورپە كۈگل كىي د
وختۇن و

زەلانە يىمە خېل سوی د پردو پە مىكىدە كىي
لە خمارە مىي تورپېرى رنگ د نويوشرا بونو
جەhani پىالە درىيسە د ازل د خاڭىو پېشدى
نەاشنا يولە مەحفلە نە خېلسو يىدە لە جامونو

٢٠١٤/٢٠٠٤

وېرجىنىما

+

زه د مینی قلندریم کچکول نه نیسم اسمان ته
نه د خضر په تلابن یم نه جنون و رمه لقمان ته

نه د نن په مستی بناد یم نه سبا به چاته یاد یم
زه ازل سیوری پیدا کرم پل می نه پر پردی کاروان ته

نن یې بیاله ستر گو اوري دوبخی زقوم په لپو
دابaran درحم نه دی لمن مه نیسه توپان ته

د بلبلو تر موسمه دzagانو سپل راغلی
پر شبنم توري پیرې دی بورانه ئی گلستان ته

داله ليري چي ئىلېرى درقىب دكوره پوي دی
موبر دشپو په بشار كي او سو ورخ مو نسته شىستان
ت
ماله ستورو دی پېيلى خپل نصىب ته امپلونه

د تعییرپه حکم ئمەلارى مەنيسه كنغان تە

سېين كالي سره يې لاسونه د منبر سرتەختلى
ابو جهل دى راغلى د بلال پەشپە آذان تە

جهاني زما يې درباندى ستادى هېر زما دى پە ياد

وي

ما يې پل و دربنو دلى تا يې لاس پرې بنو گريوان تە

٢٩/٤/٢٠٠٤

ويرجينا

+

زاھد پر لار د میخانی سو هیخ یې ونه ویل
ھلتھ چي پغ د پیمانی سو هیخ یې ونه ویل

ساقي پیالا پ کړي پر رندانو په و پشلو ستري
دلته چي وار زموږ د پیالا پ سو هیخ یې ونه ویل

د خسرو مینى د نکلونو شپې شیرینى کړلې
چي پکښي ذکر د تېشپ سو هیخ یې ونه ویل

د حق په چیغو یې کانه کړل د باطل غوبونه
چي یې نوبت د غرغړي سو هیخ یې ونه ویل

چي د یوه اغزي په شوريې وطن سره لمبه کړ
اور چي په کور د پروانې سو هیخ یې ونه ویل
چي یې سندري د لمبو په مزل نه سړپدې
رنګ چي بدل د زمانې سو هیخ یې ونه ویل

بودا اسمان شپې د لیلې په مینه سپیني کړلې
وارد مجنون د افسانې سو هیڅ يې ونه ويل

لا يې په خوله کې وه کيسه د جهاني د جنون
کله چې شرنګ د زولنې سو هیڅ يې ونه ويل

۸/۶/۲۰۰۴

واشنگتن ډی سی

+

د خلوت پرلوري تلمه مي خانه راغله له کومه
 نيت مي تاته د سجدي و بتخانه راغله له کومه
 نه خبردي خوک په شمع نه پانوس ته خوک ورگوري
 دي محفل ته د بيدردو پروانه راغله له کومه
 تور و پښته مي پکبني سپين کړل هغه خُم هغه ساقي
 دي

په قسمت کي مي داتشه پيمانه راغله له کومه
 د آسمان تر چتر لاندي يا جنون دی يا مجنون دی
 دا يوازي زما په برخه زولانه راغله له کومه
 د نصيبد غشو سپرمي زخم زخم دی راوري
 بنکاري دام ته خه حاجت دی دادانه راغله له کومه
 نه کيسه ديو پې شپې دنه ګيله ديوه زخم
 توره سره لاس دی رنگين دی بهانه راغله له کومه
 که دی خيال د قفس نه و چې زگپروي مي زولانه کړې
 وايې زره مي درواري سه دا سينه راغله له کومه
 له بگړې تر پلونو توري ستړي سوي په وينو

تردې لىزند مازىگە پېښتنه راغله له کومه
د شهیدي ئوانى گورمى لە جنۇرى لە شناختى ھېر
دى

پرپاتامى د خىالونو ترانە راغله له کومه
تورو شپوتىارە پېرىيو شېرىنى د كىسو يۈورە
زماترسىتۇنى دى فرھادە افسانە راغله له کومه
نە يې شرنگ و پەرباب كى نە يې رنگ و پەكتاب
ك

شىخە دا منصورى چىغە مستانە راغله له کومه
جهانى سفرنېمىگەرى لارى لىنەي وي داوبنکو
زمەگەپوان تە يې خالقە اشيانە راغله له کومه

واشنگتن ۋىسى

١٣/١٠/٢٠٠٢

+

ساقی هوبنیار یمه خو چیغی می د شور پاته دی
زما د نصیب جامونه خرنگه نسکور پاته دی

Zahedeh me raoresh Mhafel te tobe gari kisi
chi mi pe sepinu kiy yo xo wabinste la tor pathe di

تازه زخمونه می د خیال په او بنکو مه لمبوه
د منصوری قسمت می خو کانه لانور پاته دی

آینی ولی می خوبونه دلحد و یبنوی
نیمگری عمر ته می ورخی د پیغور پاته دی

شپی د خوانی لکه شپی د وصل و حلپدی
دوروستی منی می يو خو پانه پر کور پاته دی
د زکندن شپو ته می مه نیسه بخیلی سترگی
لا د نمرودي زمانه لمبی د اور پاته دی

ساحله زه د عقل سترگي په خيال نه زنگوم
چي د توپان په زره کي خو سېلی د زور پاته دي

د جهاني عمر به وروسته نذر آنه در ورم
پروزرونو مي شغلې د پانوس پور پاته دي

ويرجينا

۲۲/۱۱/۲۰۰۲

+

شبنم رنگه په نيمه شپه تنهارا غلی يم
يوه شپه تر غيربی د اشنا را غلی يم

غورو رکه می تر پنسو پوري سجدی تنه دروزي
قسمتہ مرور و مه پخلا را غلی يم

په شوند و دي قسم خورمه له ئانه خبر نه يم
ساقی چي په بسکاره يم که په غالا را غلی يم

اغزي غوندي به بسکارم او س د گلو په كېھى کي
زلمى در خخه تللی و م بو ۋا را غلی يم

نصيب مي لپوتوب ته كورا او گوردى ور بسولى
پر لاره د خوبونو تر بى ديا را غلی يم
چي زماله سوئحولو ھيرغرە نه سې اسمانه
يونوم يم په جنون كي تر ليلارا غلی يم

نه شمعي نه جامونو نه رندانو يم ليدل
د ميني په وزرکي تربورا راغلوي يم

رائه جهاني خوبه د مرگي سره وعدې ته
د عمر هديري ته مي پخواراغلوي يم

ويرجينا

٣٠/٤/٢٠٠٤

+

خيال دي پر زره باندي ملمه سي چي يوازي سمه
د زره پانوس لمبه لمبه سي چي يوازي سمه

ستاد يادونو پرش هيدي كربلا را خمه
د توري زيد را باندي شپه سي چي يوازي سمه

له رقيبانو چي داني داون بکو پتي ورمه
روان مي سپل پر گرپوانه سي چي يوازي سمه

په آينو کي دي تصوير دی جمال وهلى
هره شپه مي بتخانه سي چي يوازي سمه

نه دي قولونه نه پلمي غزل ته ورلاي سمه
ورع پر قلم باندي تياره سي چي يوازي سمه
چي پکبني عکس دي د سرو ناز کوشونه و وينم
له ميو تشه مي پياله سي چي يوازي سمه

ستاد خیالونو تر لمبی می وزرنه رسپری
یوه یوه شمع دی مرده سی چی یوازی سمه

په دې پردېس ربات کي خونه اوښکي و سولوم
زره د غمونو قافله سی چی یوازی سمه

لکه غوتی تر غورې دو د مخه و رژې دم
ژوند می خزان هره شپه سی چی یوازی سمه

جهانی ما بې لاد وصل خوب لیدلی نه وي
بغ د جانان د پیلانه سی چی یوازی سمه

ویرجینیا

۲۴/۷/۲۰۰۴

+

زړه می راته وايي لاخواني ده توبې ماتي که
نندزاده انو په حرم کي سجدې ماتي که

څم چې د تيارې پر زنگانه خوبونه ووينم
ستړۍ یم له رنګه دا پانوس او ډېوې ماتي که

زه له دوه رنګي دې تيارې ته تښتېدلې يم
زړه کې می جانانه د تصویر آیینې ماتي که

زما یې له شهپره د پرواز نفس ایستلې دی
پرې می پده صياده د قفس پنجرې ماتي که

نن می هبرین تتدی په جنګ د قلم ورغى
راسه لپو توبه دانسکوري پیالي ماتي که
خونه د آزر پر قدم پل د سجدې ونيسم
مه ګوره خليل ته د ايمان زولنې ماتي که

ئەچىي لەآدمى خەتىرىنى دەنگىزلىقىسىتە
پېنىتە دەنمۇدانگۇرۇ كاسىپى ماتى كە

يىامى د خوبۇنۇ پەرنىتە كېرىدى وەلىي دى
مىستە كە شىپىلى دى دەسلەگىيۇ نەمەپى ماتى كە

خىال تەدى د وصل جەھانى كەچكۈل راپى دى
خوب تەمى لەمن كى خود زەلەنە حلقىپى ماتى كە

وېرجىنە

١٢/١٢/٢٠٠٢

+

نوري کيسې د هغه تللي اشنانه يادوو
يوه شېه يې لکه پرخه جلانه يادوو

لابه تر خود خيال په زلفوزنگوو خوبونه
ژوند به له تورو زولنو سره بیانه يادوو

شېه ده سېلى دی د مرگي څوا خيستې پېړي
په توپانو کي به ساحل د پخوانه يادوو

خوبه لا اوښکي تویوو درباتو پرلمن
له هر قدم سره سفر نيمه خوانه يادوو

له افسانو سره موښخي کړي اغزنې شېې
هري تڼاکي ته دردونه جلانه يادوو
هسي مو ستا په نامه شېې کړي په محراب کي ستري
نوم دي جانانه په سجده کي تنهانه يادوو

زمودی مرگی ستادی روزی سی دخسرو قصرونه
هري تېشپ تې به تندی په ژرانه يادوو

ویرجینیا

۹/۵/۲۰۰۳

+

جانانه په سجدو در ته را غلی يمه حم
خو ورئي دي په غېرکي او سېدلې يمه حم

داونسکو په گامونو اسوپلو در خنه ولازم
له ستر گو تربانو را رسېدلې يمه حم

تراوسه مي باقي دي پر کو خود پلونو نبني
يو عمر پر دې لارو ژړ پېدلې يمه حم

پېغور چي د سیالې مي د رقیب را پاته نه سی
سل خله دی سکرو تو از مېلې يمه حم

ته ناست وي لاس ترغاره له رقیب سره همراز
پر شمع د محفل دي کړې دلي يمه حم
د عقل پر کو خومي کانو سردې پېژندلي
په ټول د لېونو کي چي بساغلې يمه حم

له شپو خخه دی ولارم جهانی رنگه په صبر
له شرنگه د نغمې دی پرپوتلی يمه حم

ويير جينيا

٨/٥/٢٠٠٣

+

نورمی د صبر په لېمو کي ډپوي مه بلوه
د پندو بناردي په تيارو کي ډپوي مه بلوه

د رقيب سترگي نظر ماتي سپيلني سه درته
د تورو زلفو په سايو کي ډپوي مه بلوه

زه له مزاره د خوبونو په قدم در حمه
د اتتظار په سپينو شپو کي ډپوي مه بلوه

ستاد جلو په قدر کله پوهه دلي دي خوک
د غمازانو په خېمو کي ډپوي مه بلوه

کلونه کېږي قافلې باندی راغلي نه دي
په هېرو سويورباتو کي ډپوي مه بلوه
چي پسله مرګه دي لا سیوری باندی نه اوږدې
د چاد هيکلو په سینو کي ډپوي مه بلوه

د جهاني نوم دی د کلی له کیسو وتلى
نور دی د خیال په افسانو کی ڈپوې مه بلوه

ویرجینیا

۵/۹/۲۰۰۳

+

هم له خسرو هم له فرهاده زمانه پاتپري
له چا د قصر کنگري له چا تپشه پاتپري

د زمانې اژدها دېري افسانې خورلې
د شپو په کلي کي يوه نيمه کيسه پاتپري

څه بنه وختونه وه ئالى ته تلى راتلى مرغکى
اوسمه مرغى نه يې نغمې نه اشيانه پاتپري

دلته د ستورو په حساب دي راوتلى سترگي
له غمازانوبه پغمە خنگه شپه پاتپري

دا زندانونه د بلاپه اجاره ختلې
چي بندپوان د شپې ورکېزې زولانه پاتپري
لامې د عمر لاه کاتب سره حساب لرمه
ورکي شېبې مې د ئخوانى دانه دانه پاتپري

څه سوې د وخت په تاریکو کي رغپدلي اوښکي
چي خاطري يې د زمان پر ګړوانيه پاتېږي

د جهاني د غزل شرنگ لا ختم سوي نه دی
پر پورورو ترانو يې نذرانه پاتېږي

ويرجينا

۱۶/۳/۲۰۰۴

+

اوښکي مي د عمر پر ګپوان دانه دانه رائي
شپو ته مي خوبونه لکه زلفی زولانه رائي

څه وايسي د ژوندد مساپرو د قدم نبني
څوک چي پردي تو ره لاره تللي دي بيانه رائي

ستره ګي د سپين بيري نکلچي له اوښکو ډکي دي
شپې ته د پريسي او سويلىو افسانه رائي

هيري د سوئلوا وزرونوي پي کيسې کړلې
نوی ترپانوس پوري لښکرد پروانه رائي

ئي د شيطانا نو پراوبو د محتسب کله ي
نن له خراباته خخه چيغي رندانه رائي
فال مي لکه غشي د تيارې پرزړ ګي ورغني
بغ مي له دښتونو د شپېلې او د شپانه رائي

خه به د زل میو هو سونو خاطرو ته ئخو
شرنگ ته د پیالو یې بلە ھلە مستانه رائی

ئخوبه جهاني لکه پردي لە دې مەھفل خخە
گورە چي لا خوبه تردى كورە مىلمانه رائى

ويرجينا

١٩/٢/٢٠٠٤

+

زه به د روی باره سره درسم که دی زړه غواړي
سل حله به ستاد بلا سپر سم که دی زړه غواړي

تاته به لېمه د انتظار په اوښکو سپین کړمه
سم به دی په لارکي قلندر سم که دی زړه غواړي

ته چې تصویرونه د پېزوان پر نخولای سې
تاته به زه هر قدم ګودر سم که دی زړه غواړي

نور به دی پانوس ته پروانه رنګه در تللاي سې
زه به لکه شمع او ر پر سر سم که دی زړه غواړي

ستالاري يې ماته په لمبو کي اړولي دي
نور به د رقیب د زړه خنجر سم که دی زړه غواړي
نوم به دی جانا نه افسانه د لپونو کړمه
چیغې د منصور ته به محشر سم که دی زړه غواړي

ماد جهاني د وينورنگ پکبني ليدلی دی
غشيو د بنو ته به سنگر سم که دی زره غواپي

وير جينا

٢٠٠٤/٣/٢٠

+

سایی راسره تلی راخخه پلونه پاتپدل
د هر قدم پر کربنو می یادونه پاتپدل

کیسی به می تیاری رنگه دشپی پرستره گو گرئی
ترتا پوری در تلم چی می نکلونه پاتپدل

زم اخه دی له قلم سره اشنا نوری خبری
د ژوند پر هره پانه می رنگونه پاتپدل

و پشونه قسمتی و ه که می ورکی کولی لاری
جنون راسره مل و خنچیروننه پاتپدل

د ژوند له قافلی سره په لارکی می یاد پی
اغزی و پیژندلی و م گلونه پاتپدل
پوهنه سوم چی تردی منزله چایمه را وری؟
خوبونه می لیدله تعیروننه پاتپدل

ژوندی به جهانی وي لاخو ورئي په سندرو
چي تللم له مطرب سره يتونه پاتېدل

ويرجينيا

۱۷/۳/۲۰۰۴

+

زړګیه بس که نور دی تللي یاران پاته نه دی
هغه مهفل هغه مستي او رندان پاته نه دی

پر هره لوپشت يې د رقیب سترګو پیرې و هلې
هغه وعدې هغه کوڅې د جانا ن پاته نه دی

او س به له چا سره سیالی ته د نصیب را وزو
منصور ی چیغی غرغړې د میدان پاته نه دی

دلته راغلې وه د کانو په حساب سرونه
جنون هغه دی زولنې د زندان پاته نه دی

که له ګرپوانه يې سکروټې اورو لې نه دی
نوري په زړه کې خرخښې د اسمان پاته نه دی
زه د خونې فلک په سترګو کې اورو نه وي نم
پاس له نصیب سره ټولی د توپان پاته نه دی

د چاتناکو ته اغزي په لار کي نه سپېږي
په رباتونو کي کيسې د کاروان پاته نه دي

د شپې پرستړگو جهاني افساني مه اوروه
د شاپېږيو په وطن کي د ښوان پاته نه دي

وېرجینیا

۱۸/۳/۲۰۰۴

+

بیاد سیند پر غاره ناست یم تصویرونه جوړومه
 ستاد زلفود خیالونو ځنځیرونه جوړومه
 بیاد خپل ازل په اوښکو بیاد خپل تقدیر په ساندو
 د نسکوري پیالي خوب ته تعبیرونه جوړومه
 د خپل زره د عرش په کور کي کرشمې د جاناں ګورم
 د یاغي تندی سجدې ته محرابونه جوړومه
 د رقیب نصیب له لاسه د هستی، مُحکه اغزي سوه
 د خالق پر لمن ځاتته خپل ملکونه جوړومه
 د توبې پر کور پیره وې د زاهد مکاري سترگي
 د خلوت زنه یې سوئحم ګناهونه جوړومه
 چېرته زه چېرته جاناں دی چېرته لاری دی د وصل
 زه د خپل جنون په کور کي منزلونه جوړومه
 زما په ویبن قسمت کي نسته جهاني د دیدن سترگي
 د خیالونو په محفل کي خپل خوبونه جوړومه

٣١/٨/٢٠٠٣

+

په پسرلی کي مي ماتم د خزان مه يادوه
راته پر خانگور زيدلي گلان مه يادوه
او سچي د شمعي له هيبته تيارې و تنبتېدې
پر تورو لارو راته تللې ياران مه يادوه
لا زنگې د لوته لرمه مساپر خوبونه
بيده ساحل ته مي چې د توپان مه يادوه
زه چي د خيال په وزرونو كوه قاف ته حمه
راته په ويښه زولني او زندان مه يادوه
تردي رباته مي راوري دي نيمگري شېبې
اغزني تندى د سباد ببابان مه يادوه
ما يې د ستورو پراور غوي باندى فال كتلې
د زره يوسف ته مي كوهې د کنعان مه يادوه
يو خونغمې لا جهاني را پارولاي سمه
دا ونكو كورته مي کو خې د گربوان مه يادوه

ویرجینيا

۲۳/۳/۲۰۰۴

+

زه د زلمي و شپون شه يم چي مي هېرەنە كې
ستاد خمارى شېپى پىالىھ يم چي مي هېرەنە كې

د وزرون و پە نصىب دى يم ازل لىكلى كې
ژوندى يپانوس كى دى لمبه يم چي مي هېرەنە كې

تىرىدى منزلى د پېپى يو پراوبورا غلمە
زه د زارەنكل كىسىه يم چي مي هېرەنە كې

زه دى د عمر لە تەنا كو تو كې دلى يمە
ستاد خىالونو آيىنە يم چي مي هېرەنە كې

ستاد جنۇن لە كاپواوس هەم لەمن د كە ورمە
زه د آشنا سىنگسار كوشە يم چي مي هېرەنە كې
د عقل دام تە چاپە غلا رارسولى يمە
د لېوتىوب يوه شېبە يم چي مي هېرەنە كې

په پسلی کي نسيم نه کړمه له خوبه وين به
نن د خزان د غېږونچه يم چې مي هېره نه کې

د بسلکليو بشار کي دي ګمراه د ځوانۍ ورځي نه سې
ستاد خوبونو بشایسته يم چې مي هېره نه کې

تا چې مغروره ککري صنم ته نه ټيټول
ياغى تندی ته دي سجده يم چې مي هېره نه کې

جهاني خیال مي د بوډي په ټال کي وزنگوه
هم دي غزل هم قصیده يم چې مي هېره نه کې

+

داسي نسيم تازه گلونه کله کله رائي
خواره ياران ترخه جامونه کله کله رائي

موږي عمرونه زنگولي دی له زلفو سره
دي زولنو ته تعبيرونه کله کله رائي

راته ازل په خپل قلم پر تندی رنگ و هلى
شیخه تو بې ته خلوتونه کله کله رائي

نصيب راوري د جنون له کانوډ که لمن
تردي سنگسار پوري سرونه کله کله رائي

ما يې ليدلې د پېړيو پرساحل خوبونه
دي سمندر ته توپانونه کله کله رائي
چي له پېغام خخه يې و تورېږي شېې د هجر
رويباره داسي سلامونه کله کله رائي

او س مرغاري د بنو پر گودرنه تمپري
داونکو سېل ته گربوانونه کله کله رائي

دا يوه شپه به له زلميو شپو و تبنتو
سپيني سپوردمي ته ديدنونه کله کله رائي

زا هده نن به په خلوت کي توبې و نخوي
زمورتر مابسامه شه بازونه کله کله رائي

پانوسه پر پرده جهاني چي لمبي ولو بوي
ستاتر در شله وزرونه کله کله رائي

ويرجينا

۱۱/۸/۲۰۰۴

+

چي سرپرسمي پيالي د کي له جانانه رائي
خدایه توبه می پر توبه باندی پښيمانه رائي

رنخور نظر ته آينني د سکندر مه راوله
د قدم خاور يي پې د صبر تر کنغانه رائي

زه يې د زلفو له خيالونو سره شپې سپينوم
د هيلو گور ته مي ڏپوي له شبستانه رائي

تبى جنون مي د پېريو په وعدو بي دوم
چي مي نصي به سرابونه له اسمانه رائي

د بې هنرو پاچهي ده هنر مه حلوي
چي له نبان سره پيداوه بې نبانه رائي
لا د بدريود وطن جنازي ختمي نه دي
دي کوه قافتله لالبنکر له ترابانه رائي

د نن سکون بـه د سـبـاد توپـانـو نـخـبـه وـي
زمـوـبـد بـپـرـى دـامـنـزـپـرـى لـهـتـوـپـانـه رـائـي

نوـرـدـ خـلـوتـ پـهـ الاـهـوـ كـيـ رـيـاـمـهـ زـنـگـوـهـ
زاـهـدـهـ نـنـ دـيـ دـخـرـقـيـ بـوـيـ لـهـ مـغـانـهـ رـائـيـ

شـيـخـهـ دـاـسـتـالـهـ تـنـگـ جـهـانـهـ جـهـانـيـ غـونـدـيـ ئـحـمـ
يوـهـ شـېـبـهـ مـيـ دـجـنـونـ لـهـ لـامـكـانـهـ رـائـيـ

ويرجينا

٩/٥/٢٠٠٣

نوي او آزاد نظمونه

ژوند او مرگ

چي دي شاته وي پري اينبي د زلمو كلنو و رخي
 چي دي نه اوري پر خانگو د حوانى د سپرلي وريخي
 چي پر مخ دي گونجي کربني د مرگي شاهد بسكاريزي
 چي نظر دي د هيendarي له تصوير خنه توريزبي
 چي دي هره شپه له سترگو د لحد خوبونه پاخي
 چي دي هره ورخ په مخ کي د مرگي يادونه ناخي
 چي د خيال په سوراوتال کي دي نعمه نعمه گونگي سي
 د حوانى له شيش محله دی زلمی مستی پردي سی
 د هيendarي په سپین مخ کي در بسکاره حوانى بودي سی
 او له شپو دي مسافري د ساقی پيالي زلمی سی
 نه زنگېري دي پر سترگو د حوانى درانه خوبونه
 نه دي خوب کي هره شپه وي نوي نوي تصويرونه
 نه په خيال کي دي زاھد وي نه ريانه خلوتونه
 نه ياران وي در ته پاتنه رندي نه محفلونه
 نه دي هيلى کري در مستي د پرون زاره يادونه
 نه په نوم د سباون دي را وينېري مړه رگونه
 نه په زره کي دي د شونډو سور تصوير لمبه لمبه سی

نه د بىكلىوله يادونو دى زړگى تغمە تغمە سى
 نه دې مىنې پرچا راسى نه مىن وي خوک درباندى
 نه د نه راتلوله زوره په اور سوچي لاندې باندې
 وايې خنګه به تېرىزې ناکاراي ورځي توري
 وايې خنګه سبا کېږي دا په شپو پسي شپې نوري
 تر غوبونو به دې ګرځي هره ورځ د کوچ د غونه
 هره شپې به دريادېږي د لحد زىمناکه خونه
 ژوند به نه سى درکولاي خرك د نويواشنايانو
 کال په کال به جنازې وي د خوبو زړو يارانو
 نه په درد دې خوک خبروي نه په زخم دې پوهېږي
 نه زګپروي دې تر غوبونو د خواخوبو وررسېږي
 د دې عمر به خوند وي له دې ژوند هڅه جوړېږي
 له دردونو سره شپې دې چې او بدېږي لا غمېږي
 مګر ژوند هزړه مې غواړي چې داشپې مې نذارنه کرم
 د هستې په مستو پښو کې دا یوه هاردانه دانه کرم
 دا یوه غله ستونې پورته دا یوه نغمه لاسره کرم
 د شهbaz له ژوندې ژبې یوه پورته ترانه کرم
 پرون هېر کرم له يادونو لکه زر کلونه شاته
 نن د مرګ جنازه واخلم پرا او بو یې کرم سباته
 چې له مرګه سره سیال دې هغه قېرد پرون دې

چي دژونده سره بساي هغه نوم د سبا وون دی
زره پرې دې بسخې سوي زره مخ کي دې يارانو
شه دې خپله راسره وي خه يادونه د دوستانو
نه ژوندون په آيینو کي د تصویر ترجماني ده
نه له بشکليو سره مينه نه مستي ده نه خوانې ده
يو قدم دې په کاروان کي د بې حدوس فرونو
د پېړيو په کوګل کي دوې شېږي دې د کلونو
نه هستي په ژوند خبرېږي نه نیستي په مرګ مرېږي
له تيارې خنځه تيارې ته درهنا کډه بارېږي

ويرجينا

۲۴/۴/۲۰۰۴

زمان

دازمان لکه بر پیننا خی او که مو بد خو په تلوار
 ېونى سومه خالق هراته و واي ها سرار
 نه جنت دی چاليدلی نه دوبخ خوک سوئولی
 نه کوثرد چاتر شوندو نه خوک و سوپه انگار
 ورک داستان پته کيسه ده ناپایانه افسانه ده
 زرد ژمي شپې سوپې تېرى زر کلونه د بهار
 هغه لم ره ھغه سپورمی ده هغه ورخی ھغه شپې دي
 له هغه ستورو بنا يسته ده د اسمان سينه سينگار
 نه يې سر چاته معلوم دی نه په سورې خوک
 په پېږي

بنوروی ورته سرونہ په هرمور کي صدهزار
 له آدمه تردي دمه سر پرسريپالي تشپېږي
 دا خمار لنه نشي زېږي که نشه ده له خمار
 چې د ميني نوم راغلى د پېلتون زنېي کرلي
 نه هجران له شپو وتلى نه خوک وصل سود يار
 نه په کلي د جاناں کي د اغيار قدم سو ستړي
 نه د ګلوله بستره زخم و تى د خار

نه لمبې د شمعي مړې سوپې نه پانوس ووت له بزمه
نه پتنې په لمبو سور سونه محفل خپور سود یار
دا کاروان به لاتر کومه سر پر سرو هي مزلونه
پای ته کله به رسپېږي په اغزيو پته لار
خبر نه دی چار اوږد کاروان له سر منزله
ملا جانه راته واي هڅلګتابولي هوبن یار

ویرجینیا

۲۰۰۴/۴/۲۳

زه پخپله

زه لکه گل زه لکه خارزه لکه پر خه اشنا
خلگ می وینی زه په خپل وجود خبر نه یمه

پر پردہ زره وجود می ولارسی د تورتم ستونی ته
بنه چی د باز په وزرونو کی شهپرنه یمه

هر خه و روکی چی می وینی زه پخپله یمه
د هرجوگی د مترونو قلندر نه یمه

جام به می تشن وی لاس می تشن دی ستونی و چ دی

بنه دی ملگرو په سراب کی چی کوثر نه یمه

زه لکه شمع د محفل په ژبه پوهنه سومه
پر تورو شپو باندی خبر په خپل اثر نه یمه
لکه قدم پرور که لارد منزل نبی لیکم
په رندو سترگو کاروانو نو ته رهبر نه یمه

زه لکه زخم له رنخونو سره شپی کروم
زه لکه درد هسی له زره خخه بهرنه یمه

نه لکه سیوری کله لوى کله و بروکی سمه
زه خچل وجود یمه دلمرد نور نظر نه یمه

ویرجنيا

۱/۵/۲۰۰۲

زه په خپله لمبه پایم

زه د غم په شپه پیدا یم خدایه مه و ژنی غمونه
 زه د عمر بند پوان یم ته می لند کې دا کلونه
 چي دنيا ته یم راغلی په هیخ نه یم پوهېدلی
 لکه خوب د سرگردان یم رانه ورک دی تعبرونه
 نه سفر می په اختيار دی نه منزل را معلوم پېري
 کښېوتلى په کاروان یم نابلدہ رباتونه
 نه د ورئي خرك لگېوري نه ساحل راته بنسکاري
 را تېرسوی تر توپان یم لا په مخ کي می موجوده
 نه په ژبه يې پوهېرم نه په لار د همسفرو
 سره ځو پريوه لوري سره پېل موهد فونه
 له محفل سره خندېرم په زړه لپي لپي ويني
 د غاټول په مذهب راغلم پرسينه باندي داغونه
 زه نه ياري منه اغياري منه د چا سره پر لاري
 نه خبر په خپل رفتاري مزمات رشا پاتېري پلونه
 زه په خپله لمبه پایم لکه شمع په پانوس کي
 که می غواړي په محفل کي چي می مړه نه کې او رونه
 له بنادي غم پیدا دی که له غمه بنادي زېږي

سرگردان پکنی لقمان دی له ما مه غواړه رازونه
چې یې بې نغمه نغمه و په ټولی کې د یارانو
نن په ساندو کې یاد پېږي په ناز پېږي لحدونه
نه پرون بیرته ستپېږي نه سبا چاته نسکار پېږي
نه له نن سره جو پېږي اميدونه هوسونه
له ازله ترابده زولنې شرنگوی سیوری
نا اشنا یې دی ګامونه نا پیدا یې ځنځیرونه
جهانی خوک به پونستمه د قلم له ګونګۍ ژبې
پیدا کړی یې با غوان یم نه اغزی سته نه ګلونه

ویرجینیا

۱۴/۳/۲۰۰۴

زه او زما

چي سو فارغه له کار و د جهان
 خداي د ملكي په څېر جور کړ انسان
 وروسته يې څله څېره ورکړه ورته
 او لا يې څل روح پکښي پوه کړي زدان
 د هغه روح په درناوي ملكي
 سر پرسجه سولې پر مئکه آسمان
 آدم يې نوم ورباندي کښې بنود خالق
 د جنتونو نعمتونو سلطان
 چي دی رهی سو خالق و مسپدی
 چي څومره بنکلی دی پر لاري روان
 ويـل د مئکـي او د عـرشـ مـلـکـوـ
 تـريـ اـخـيـسـتـلاـيـ سـئـ اوـسـ څـپـلـ اـمـتحـانـ
 چـيـ پـهـ اـسـمـانـ کـيـ لـمـرـلـهـ سـتـرـگـوـ سـوـپـتـهـ
 تـيـارـېـ لـهـ سـتـونـيـ کـړـلـهـ تـېـرـهـ نـړـۍـ
 دـآـدـمـ سـتـرـگـيـ سـوـيـ لـهـ خـوبـهـ دـرـنـېـ
 شـيـطـانـ رـاـ وـاـخـيـسـتـلـېـ څـلـيـ کـړـۍـ
 دـزـهـ اوـزـماـ پـهـ نـومـ يـېـ جـورـيـ کـړـلـېـ

خود لمبو خه د سکرو تو پېړی
زړونو اروح ته یې و رواچولي
له دوده جوري د تيارو هتكري

قابيل سباته د شيطان په لمسه
سره کړل لاسونه د خپل و رور په وينو
له هغې ی ورځي د آدم د بچو
سوردي تاټوبې رنګ دی کور په وينو
چې لاتر خوبه وي د وينو ويالې
چې لابه خورنګېږي نور په وينو

چې یې و هلى د انسان دی قلم
حق په ازل کې دې ويلې ريشتيا
چې مې اشرف د مخلوقاتو کې جور
ترده به تیټنه وي پیدا په دنيا
شيطان یې ئالهه ده په روح کې کړې
په زړه کې زه پرشونه و ذكر زما
او لا به زور اخلي لمبې د جنون
لا به زلمى د زه او زما وي ليلا
خنګه به سم سې د ازل بندېوان

چي يې په وينو کي اخبلې خطا
چي له قلمه غلطې سوي ده
که شيطان لاري کړي بدلي د چا
چي سو ملګری د ازل په شهر
دغه تور مخى د آدم او حوا
او لاترنته هنگامې د جنون
لمبې کرلي پرتیاري او رهنا

ويرجينا

۲۹/۶/۲۰۰۴

داته يې كه خيالونه

داته راته راتلي که دى خيالونه را پېبل
پر زړه باندي مي يو په يو يادونه اوږدل

داته يې په ګلونو کي قدم قدم روانه
دورانګو قافلي درسره درومي له اسمانه
مغوروه لکه بازي يې بې خبره له جهانه
د زړونو په نسکارونو دي سره کړي دي منګل
پر زړه باندي مي يو په يو يادونه اوږدل

دا يیاد سمندر پر غاره ناست يو لاس ترغاره
د خيال په خزانو کي پاچهي کوو موږ دواړه
پیالي مودي په لاس کي درقيب خونه وي جاره
راخپوردي پر تندي وي له وريښمو جوړ اوږيل
پر زړه باندي مي يو په يو يادونه اوږدل

داته يې په ژرا زه دي ورو ورو پخلاقومه
ته ستړگئي کي راپورته زه دي اوښکي پاکومه

د ناز په سو گندونو دی سلگی کرارو مه
په سرو سترگو موسکی سې درنه هېرسي خه
وي
پرزره باندي مي يو په يو يادونه او رېدل

د اته يې رالېلي دي له ليري سلامونه
لانده دې په سرو او بنکو دې د ميني پېغامونه
نېمگړي دې پرې ايښې دې د نيمو شپونکلونه
هر لیک دې راته وايی چې رائحي را پسي بل
پرزره باندي مي يو په يو يادونه او رېدل

له مخامنځ کېره الوبدي د لمور پانګي
يیانوی پسرلى دې غور پيدلي دې ګلخانګي
لاړونه د ګلونو دې په تاندو لښتو زانګي
تنها راته را پاته دې د تريخ ژوندون مزل
پرزره باندي مي يو په يو يادونه او رېدل

نه ليک ستنه رو بيارد چا پېغام راته راوې
نه هيلىي د سبا مي د بېلتون مخ دې تور کړي
پر کړو په ملا مي وړمه د وصال د وعدې مرې

یاننیا به سبا وي د وروستي شېبې يرغل
پر زړه باندي مي يو په يو يادونه اوږدل

د هغه سيند پر غاره چې يادونه دي کرلي
زر نوري افساني دي غور په دلي زموږ دلي
زر خله دي سپورډ ميو باندي وړانګي اورولي
څوک پنګوله مستيه چا په سرو ستړ ګو ژړل
پر زړه باندي مي يو په يو يادونه اوږدل

هروصل ته پلتون دی زه به خه ګيله کومه
لازه يمه نېک مرغه چې دي نوم پر شونډو وړمه
په زړه کي د خيالونو تاج محل در جورو مه
مرګ داسي پهلوان دی هيڅوک نه پر پېډي اتل
پر زړه باندي مي يو په يو يادونه اوږدل

د اته راته راتلي که دي خيالونه را په بل
پر زړه باندي مي يو په يو يادونه اوږدل

ویرجینيا

۲۰۰۴/۱۱/۲۳

داورغوي خطونه

ما په خدای قسم در کپی نجلی وا یه یار دی خوک دی
ته د چاله مینی سوئخې خپل دی خوک اغیار دی خوک
دی

دا پرمخ چي دی راتوی سی سپینی او بسکی مر غلري
د ئوانی لە مالگىي جورپى داخوبى لە شكري
دا چى ژاپى پە خندا كى چى موسكى سې پە ژرا كى
د زلمىو وينوزوردى كە جنون د وينوتا كى
ستاھم ورخى لپونى دى لە تاھم تبنتى خوبونه
ته هم سره لکە غاتبولىپى پر زرگى لرى زخمونه
د غوتى پە چېرنازكى خدای كە پوه سەم چى د چايپى
ته مينه يې كە نە يې سرتەنوكە معمى يې
ھرگپى مى د دردونود زرگى پر كلى شپە وي
ھرە شپە د بېلتۈن و پەرە د ئوانى د خوب نشە وي
تاتەھم كلە يادپېي داغزو پرسەر خوبونه
لپوتوب دى مېلمە سوی ورخى شپې مياشتى كلونه
بسکلى دومرە خومى پوه كە چى مينه پرچانە يې
تش خوبونه خومى خپل دی كە پە برخە زمانە يې

چي د زره پر مرمر جوړ کم ستالو پدلي تصویرونه
چي په وينومي او به کم لپوني تبی خوبونه
چي له خياله دی ژوندي کم تصویر کړي اندامونه
چي سجدي ته ازل را پرم په تندی کې محرابونه
چي دي مينه قوله کم د قسمت په کتابو کې
ستاد او بکو تندی را پرم د فالونو په لاسو کې
يیابنه وايسې چي هېرسول د خوبونو تعبيرونه
د مرمر پراور غوي د ازل کښلي خطونه

ويرجينا

۱۱/۱۲/۲۰۰۲

د خیالونو باران

لکه باران د شگوفې د اسي تازه لگېږي
بنايستې څنګه مې پرستړکو باندي بنه لگېږي

يا خوهينداره دروغ و ايي لا ټوانې پاته ده
لا د ټوانې په زکندن کي زندگي پاته ده
لامې د بنګو په پياله کي هوبنياري پاته ده
چې پر نظر نظر خماره او نشه لگېږي
بنايستې څنګه مې پرستړکو باندي بنه لگېږي

ښکلي يرغلي دې له پخوازما پر خوبو کړي دې
څه تور جادو دې زما په وړ ټوزما په شپو کړي
دې

دا څه منتر دې زما د اوښکو په دانو کړي دې
چې مې پر زړه کله مرهم کله لشه لگېږي
بنايستې څنګه مې پرستړکو باندي بنه لگېږي

ښکلي يوازي پرتانه یم پرښکلامين یم
قسم په خداي دې که پوهېږم چې پر چا مين یم

کله پخپله پر جنون کله لیلامینیم
کله نسیم د سباون کله لمبه لگپرې
بنايستې خنگه می پر ستراگو باندی بنه لگپرې

کله یوازی ستا بسکلاپه تول جهان کی وینم
کله دی ستراگی په هرستوري د اسمان کی وینم
ذره ذره دی په عالم کی هم په ئان کی وینم
ته لکه غشی د ازل سم پرسینه لگپرې
بنايستې خنگه می پر ستراگو باندی بنه لگپرې

کله دی اورم په کېردی کی له شپیلیو سره
کله دی وینم په سپوردمی کی له پاولیو سره
د اسمان لو له فرشتو له شاپریو سره
یوازی ته می پرتدي لکه سجده لگپرې
بنايستې خنگه می پر ستراگو باندی بنه لگپرې

سم دی له خیاله سره بزم د غزلورائی
رنگ ته دی شور د تصویر و نود ایستلو رائی
زره ته شکری د توبې د ماتلو رائی
کله صنم کله مغان کله کعبه لگپرې

بنايستي خنگه مي پرستركو باندي بنه لگپري

تلکه شور د مستي زركي په صحرا کي بنه يې
تلکه ستوري د صبا شپه د بيديا کي بنه يې
تله پېرى تو به شکنه په مينا کي بنه يې
تلکه زپري د ژوندون د اسي پرزره لگپري
بنايستي خنگه مي پرستركو باندي بنه لگپري

تلکه او بسکه تربنو مي بې گودره راخي
د زره تربناره بې آوازه بې خبره راخي
لکه بنايسته غزل تر خiale د شاعره راخي
د زره محراب کي مي کافري بتخانه لگپري
بنايستي خنگه مي پرستركو باندي بنه لگپري

په هر کاروان کي له دې سیوری سره پلونه وينم
له افسانو دي زنگېدلې شپې کلونه وينم
له تا بنايسته د جهاني خواړه شعرونه وينم
لکه مستي لکه شراب لکه پياله لگپري
بنايستي خنگه مي پرستركو باندي بنه لگپري

ویرجینيا

داونکو سفر

ماد ٿوانی ماد مستی په بيه
ماد هستي په بيه
د ماشومتوب د طلايي ورخو په بيه
اوښکي واخيستلي
څومره چلبازه سودا گردی آسمان
زمایپه ڏڙوند خمير په اوښکو کاوه
ماته مي ڙوند ماته ٿوانی ڙوله
زمازلميتوب ماته مستي ڙوله
په هر منزل کي مي هستي ڙوله
او ده په ويپه خوله خندله راته
ويل يپه لنډي د خندا ورځي دي
او ناپايانه دی د اوښکو سفر
ويل يپه ڙوند مي ابدي درکړي
عمر مي ټوله جنتي درکړي
قدم قدم مي کوشري درکړي
ستا په نيستي کي مي هستي وکرل
ستا مي په وينو کي مستي وکرل

تا ته به لارد مرغلو در کم
 زه به خرمن د جواهرو در کم
 آب حیات به دی ھوانی ته د بخرو در کم
 او ستاد او بنکو له تصویره به هستی چخوم
 ستاله آوازه به مستی و یعنی
 ستاله شپیلیو به ھوانی پاخوم
 خوته و رخه او بنکی نیمگویی نه کې
 زه له ھوانی له ماشوم توب زه له هستیو چخه
 د زلمیتوب له بد مستیو چخه
 د خوب او خیال پرنیلی سپور تبر سومه
 ما ویل ھم پهنا پایانه سفر
 ماله سپین بیری سودا گر سودا کړیده
 پرمایې لارد مرغلو دی ارزان پلورلی
 پرمای خرمن د جواهرو دی اسماں پلورلی
 آب حیات یې یو په سله په تاوان پلورلی
 چم چی بخري د حیات له او بوا پاخوم
 خو چی له بناره د هستی و تلم
 چي زه منزل ته د نېستی ورتللهم
 چي مي په او بنکو د سلګیو سفر و لمباوه
 چي مي په وينو د اغزيو گودرو رنگاوه

چي ناخبر مي نيلی پر هستي و ئغلاوه
هغه چلبازه سوداگر په کتپ خندله
او زه داوبنکو په گامونوروان
زه د خيالونوله سفره ستومان
لاپوروپري و مخوانى د اسما
د ژوند و روستي پراو ته و رسپدم
ما يې نه لار د مرغلرو وليد
نه مي خرمن د جواهر و وليد
او نه مي تنه د حيات په او بو ما ته سوله

كابل اتپر کاتھينيپال

۵/۶/۲۰۰۲

د شونه و تصویر

زه درود پرغاره تلم را ياد پدلې
 هغه شونه ي چي وعدې به يې کولي
 هغه شونه ي چي د گل په شاني سري وې
 چي شپريني د سبا باندي وعدې وي
 د ګلاب د ګل تر پاپو وي نازکي
 چي به تل باندي خپري خوردي پلمې وې
 هغه شونه ي دي نن هپري له کلونو
 پردې سوي له نخرو دي له نازونو
 نه وعدې سی نه پلمې پر ګر ئېدلای
 نه غونچې د ګلو ئاته سی بللای
 نه موسکا يې له سينو سی زړونه کبلای
 نه خندا يې نوي هيلې سی سپړلای
 هغه شونه ي دي له خاورو سره تللي
 خاطرې يې له سينو خخه وتللي
 د زلميو له کيسودي هپري سوي
 لکه نه وي چي دنيالره راغلې
 د مين سره نورنه کوي قولونه

او س بې نه بىکارى د رود پر غاره پلۇنە
 او س د سىند پر غاره نورى بىكلى نجۇنى
 لە ساحل سەرە تىزدىپ د كلى نجۇنى
 زەونە كاپرى د زلمۇپە سرو منگولو
 پە نازونۇ كىرشمۇ منلى نجۇنى
 د زلمىوز زەونۇ نوي افسانې دى
 او س پر نورو شوندۇ نوي ترانىپى دى
 دا يوزه يم چى مىي بىكلىپى رايادېرى
 د بىكالو بىغ مى غوبۇنۇ تە رسېپرى
 وايم او س بە ژرىي پانى كېرىپايمالى
 لە لېبىتە پەرنى ملا بە غېرگېپى
 پەرنى شوندۇ بە نوي كېرى قولۇنە
 رغوي بە مىي د زەرە زارە زخمونە
 ئەن پەخپىلە پە خىالۇنۇ غولومە
 جورۇم د رود پر غاره تصویرۈنە
 زەلە نورو سوركۇ شوندۇ پە زەرە سورىم
 نويو بىكلىي لە جور نە يىمە زورىم

وېرجىنیا

۱۶/۳/۲۰۰۴

د ايمان سرحد

زه پوهېدم چي يوه شپه به مي په غېر کي نيسې
 ما دي د دغې شپې خوبونه ليدل
 ته به مي شونه ي بنسکلوې زه به دي نه بنسکلوم
 ته به مي ئان ته كشوي زه به دي نه كشوم
 ته به ياغى يې له گناه او له عالمه خخه
 ته به بېغمە يې د ژوند لە هەرە غمە خخه
 زه به بندى د خپل ايمان په زولنو کي يمه
 زه زولانه به د پرهېزپه انديپنبو کي يمه
 زه به لاورك د خيالي لارو په تيارو کي يمه
 لاس به مي غارپى ته در تلاي نه سى
 سترگى به مخامنخ كتلاي نه سى
 شونه ي به شونه ي مچولاي نه سى
 خو له گناه به مي ايمان اي سارولاي نه سم
 لاس به دي غارپى خخه كبلاي نه سم
 له گرموشونه و به دي شونه ي خپلولاي نه سم
 نازك زړگى به دي ټوپونه وهى
 د زړه په ژبه به پوهېرو سره

کرار کرار به نیژد پی کیپو سره
زړه به می اوري ستاد زړه برغونه
د ګناهونو به سستېږي ملونه
له ټینګ ايمانه به سی مات بندونه
د پرهېزونو مقدس خطونه
ټول به رشتیا سی شیطاني خوبونه
زه به اوښتی یم په لخو سترګو
د څل ايمان له سرحدونو څخه

ویرجینیا

۲۷/۱۲/۲۰۰۲

که ته شهید نه واي

شهیده نجوني دي زيارت ته درخبي
 شهیده سرته دي جنه اي رپېږي
 خوک دي خوبونه په جنت کي گوري
 چاته دي نذر د حوانى رسېږي
 بنايستې د کلي چتي پېغلي نجوني
 درته ګلونه امېلونه راوري
 د کونه او رارود سلګيو کوري
 ستري بوډي درته نذرونه راوري
 لادي د کلي د زلمو په شپه کي
 کيسې د غرونو د جنگونو کېږي
 لاې د دونه د بارو تو په ياد
 لادي سندري په نامه جورېږي
 نوم دي د کلي د پېغلو تو سره
 کيسې دی توري او بدې شپې سپينوي
 هره لنډي دي له نامه بنايسته ده
 هره سندره دي اتن مستوي
 نوم دي په کليو کي پر شونډو گرئخي

توده کیسه دی په کیپدیو کی ده
 شپانه په دښته کی ستانکل کوي
 نغمه یې مسته په شپیلیو کی ده
 وايی رستم وي د میدان د ورخو
 وايی د پرانګ په دود حملې دی کړلې
 زړونه دی کښله د غليم له سینو
 وايی د باز په شان غوتې دی کړلې
 ستاله سنگره چې ګولی خوئېده
 هم پرسونو هم پرزرو لګډه
 چې ستا په جنګ به درو تلي توی
 د عزرائيل ورته پلمه جورپدہ
 چې پر غليم به د یرغل شبې وه
 ته به سردار وي د غازیانو د ټول
 په الاتو تر سنگرونو تللې
 لکه پاچا وي د بازانو د ټول
 خوردي په سرو اوښکو کیسه ګډول
 ويل یې ورور می چا په شپه کي و ويشت
 په سرو ګولیو یې سینه غلبېل وه
 هم یې پر سر هم په سینه کي و ويشت
 جشنونه جور کړل د دېمن عسکرو

ختم سو ستاد يرغلونو داستان
 د مره زمري په څېربې واکه پروت وي
 په وينو لژند د بري په ارمان
 خوړئي وروسته بل زره ور قومندان
 سکنۍ وروردي د ميدان پهلوان
 چې يې له ډزو رپيدله زړونه
 چې له غړو مېي يې تښتېدله زمریان
 جنګ ته رهی سو له غازیانو سره
 ستاد لښکرو د ټوانانو سره
 سپه سالار سو میراثي قهرمان
 مخکي رهی سو له زلميانو سره
 د غليمانو يې کوه متحکه تبې
 د خپلوكلي يې لمبه کوه الوي
 ماته يې ګډه کوه په پوچ د دېمن
 پروران وطن يې او سرپېزې جنډي
 ستا بسايسته کونډه يې ځان ته وکړه
 خو يې لانوري په نکاح کړي نجوني
 نه يې بگړي کې شمله پرېښودله
 نه پرسونو سپین او تور پورېني
 زخمی بشارونه درې وړي پراته

چي قوماندان پر تپ سو اور پاته سو
 ئي بي هدفه لا لهانده گله ي
 تشي جونگري كلى كور پاته سو
 چوري چي ولارې د غازيانو تولى
 هلتې يې و كرله سره اورونه
 نه يې زلمى نه يې بودا پرېنسودى
 نه يې پيغلو تې د ناموس پر خونه
 كه ته شهيد نه واي تا خه كوله
 ته به هم مل واي د غازيانو سره ؟
 تا هم را پر لې د سرو وينو ئولي ؟
 ته به هم تلاي د دې خونيانو سره ؟
 بنه دى شهيده په لحد کي بنه يې
 چي پر سره قبردي رېپېرى جنه دى
 او س به له تا سره هم گله ي تلاي
 د دې قاتلو لو تمارانو غدى
 ستاله نامه سره به نه راتلاي
 په شنود بنتونو کي نغمې د شېپلى
 خو كشکي ورور در خخنه واي وړې
 شهيده ستاد ارمانونو ډولى
 کشکي دي نه وي د غازي په کور کي

د سرو خپرو بنايسته ناوکي

هسته‌نېستي

زه په شپه کي د تيارې پراو بو را غلم
 بي آوازه د خوبونو په گامونو
 نه غوبونه مي له باغ سره آشنا سول
 نه مي نبني چاليدلې د ي د پلونو
 د شبئم په خير د لمرسره پناه سوم
 له نامه سره مي تن زرې زرې سو
 آيینه مي سوه له ئانه سره ورکه
 له نېستى مي نوم بنا غلى د شغلې سو
 نه د نور نه د تيارې په مذهب پوه سوم
 نه ملګرى مي آواز د قافلې سو
 لکه او بىنكه د باپو پر گودر را غلم
 خاڅکي تن مي نيمه خوا شومه د شپې سو
 چي منلى نه زمان او نه مکان يم
 زه به ولې پورو پوي د آسمان يم
 نه په لوري نه منزل يم پوهيدلې
 لکه ژرنده په خپل ئان کي سر گردا ن يم
 څه منت راباندي پاته د قلم دی

که ازل یم که اجل یمه د ئان یم
گوره چا په دې نامه یم نومولى
کم ازل تر دې گرپوان یم را ایستلى
بې اختیاره يې را کپي خوشېپې دې
د قلم جبرپه ژوند یمه منلى
لکه نه و م یوه و رع بە داسی نه یم
نه تیارو تە نه شغلو تە بە په زړه یم

ویرجینیا

۴/۶/۲۰۰۴

هغه شاعر مردی

هغه شاعر چي ستاد دوو سترگو بنايستو مين و
 هغه چي هم دي د موسكا هم او بشکو سرو مين و
 چي کري ورع دي لكه سيورى گام په گام ملگري
 ستاد وجود ستاد تصوير او د خيالو مين و
 زخمی زخمی به ستاتر سر بلا گردا ان گرچدی
 هم دي پر گل هم دي پر پانو هم اغزو مين و
 چي خپل نصیب يې ستاد حسن په قلم وهلى
 ستا په اغزنو اندیبنو يې و قسمت ليکلى
 هغه چي تېري يې تر خپل ئahan او تېول جهان بللى
 هغه چي توري يې ستاد ميني په ازل منلى
 نور بې يې پل ستا په كوشوك ي خوك ليدلاي نه سی
 خوك بې يې ستا په نامه چيغى او رېدلای نه سی
 د غزل سوربه يې شه بازرا ويسبولاي نه سی
 د نظم رنگ بې يې سورونه شرنگولاي نه سی
 لە گودرونود كېپدىسو تر مابنامه پورى
 نغمە نغمە بە دى پر شونە و گرچىلاي نه سی
 هغه د تل د پاره ستاله خنگە كوج كېرى دى

نوردي خوبونه په پيزوان کي زنگولاي نه سی
 هغه شاعر ستاله خيالونو سترگي پته کړلې
 او سبدي په لاره کي لمه درته کرلاي نه سی
 او سبهدي خوک د زړه په کور کي تصویرونه کري
 او سبهدي خوک په تصویرونو کي رنگونه کري
 او سبهدي خوک د محفل شمع په وزر تودوي
 خوک به پتن غوندي پرخان ګونگي داغونه کري
 خوک به شيرين کي ستانکلونه د تندی په وينو
 او سبهدي خوک په افسانو کي کلنگونه کري
 او سبهد چا هنر در اروي نظر د جهان
 او سبهد چاله چيغول پزېږي مئکه اسمان
 او سبهد چاله سترگو تور و خوري منتر د رقيب
 د چالېمه به کي خطاد سپيلنيو ايمان
 هغه شاعر ستاله محفله وچي شوندي ستون سو
 نوري په د خضر ترکو ثره اثر نه رسپېږي
 د بوده تهال ته د يورنگ ور خپرولاي نه سی
 ستا په تابلو کي يې بې رنگه جادونه چلېږي
 او سې ګونگي ده ترقیامته د زخمونو ژبه
 د فريادونله پايكوبه يې خوک نه بېړېږي
 هغه شاعر په زکندن کي اوښکي و ګنډلې

ته يې د مينى د خالق پر لمن و سپارلى
د حال په ژبه يې خو ئله دا پونستنه و كره
خنگه يې توري ورئي خپل پرازل ومنلى؟

ويرجينا

۱۵/۱۱/۲۰۰۲

ارغوان

دارغوان له سرو گلونو سره مينه لرم
 زه چي سره گل د ارغوان ته گورم
 په هره پانه کي يې ئان وينمه
 لكه بنا خلي چي يې زما وينه لري
 لا رغوان چي زما په وينو کي وي
 زما په رگو کي ارغوان بهيزى
 لكه چي زره مي وي له ده سره پيوند وهلى
 لكه نفس چي مي له ده سره وي ژوند منلى
 دى زما په ساه ژوندى دى
 دى زما په وينه پايى
 دده له پانو سره
 دا زما رگونه بنا يى
 روح مي دده له ميني
 ناخى سندري وايى
 چي ارغوان ته گورم
 په هره پانه کي يې ئان وينمه
 كله مي ئان كله جانا وينمه

غونچه غونچه وينم گرپېږي راته
 بناخله بناخله گورم نڅېږي راته
 د ارغوان د سرو ګلونو سره مينه لرم
 د ارغوان په سرو ګلونو کي مى وينه لرم
 زه پرسره ګل د ارغوان مين يم
 ما يې د سرو پانو ترسیوری لاندي
 د سرو شرابوله جامونو سره
 له ډکوه کو ګیلاسونو سره
 نيم له یارانو نيم له خپلو غزلونو سره
 پرمحتسب او پراهد خندلي
 وچي رېښې مي د تقوا سوئللي
 شوندي مي غبرگي د توبي ګندلي
 هيلي مي تولي د کوشروژلي
 اوسمي شپبه شپبه يادپېږي راته
 اوسم د ټوانيو شپې ژړپېږي راته
 ما يې د سرو پانو ترسیور لاندي
 د سرو شرابو په مستي کي ټوانۍ ورکه کړله
 اوسمي په ورکه پسي
 د لالهاندو مرغکيو په څر
 کله بناخلي کله رېښې د ارغوان لټوم

١٤٠

ویرجینیا

٤/٣/٢٠٠٤

د ازل بند پوان

د پسرلی یوه بنا یسته سهار کی
 له شنه آسمانه پلوشې را اوري
 زه په کوته کی یم فکرون و پری
 پر کتابونو د لمور پرانگی بسوری
 د کړکی شاته می له ونو خخه
 د مرغکیو آوازونه رائحي
 راته د تېر پسرلی یاد راولي
 راته د تېر عمر خیالونه رائحي
 پر خپلو سپینو و یښتو لاس تېروم
 زړه ته یو یو زلمی کلونه رائحي
 نامرادی ورئي می پر زړه را اوري
 لکه تiarه کی چې د غونه رائحي
 ګوره چې خو پسرلی مخکي دلته
 پر شنون باخونو مرغکی ناسته وه
 لکه له قافه راو تلي پري
 په ئان غره لکه بدري ناسته وه
 د فرشتو د نور له ګو تو جوړه

په رنگ رنگينه ناوکي ناسته وه
 پرشنو بنا خلو يې ترانې اوډلې
 پرسرو ګلونو يې نغمي شيندلې
 د حال په ژبه يې د لاري کيسې
 دانه د انه راته په خوله پېيلې
 څه د زړې ځالګۍ نکل په خوله
 څه يې د نوي کور کيسې کولي
 زه په هغه توره کوته کي ناستيم
 زه له هغې کړکې برگونه وينم
 هغه د سرو ګلونو تاندي لښتني
 هغه د ګلو امپلونه وينم
 د کړکې شاته پسرلى تېږي
 د مرغکيو کاروا نونه وينم
 په هر کاروان کي د مرگي هنګامه
 د خزانونو ير غلونه وينم
 هغه مرغى چي يې نغمې کرلې
 چي ترانې چي يې کيسې پېيلې
 ورک به يې چېرى وي وروستي باغونه
 پر کوم ولات به وي خزان و هلې
 بل پسرلى به وي هم ئای ورکړي

نوي ئالى تەبە وي هەراغلى
 كەبە منگولو د خزان نىولي
 يابەزلى د پىرسلى و ئازلى
 او س لە هەغىي نۇمىي كلۇنە تېرىدى
 او س پەرەھەغىي شېبىي عمرۇنە تېرىدى
 پىرسلىي بىخ سول د خزان پىرلەن
 پەرەلەن د نويي خەتنە تېرىدى
 زما دكەركى شاتە تېرىپېرى زمان؟
 كەزە هەم مەل يىم د هەمدەنە كاروان
 نە مىي خېلى سىورى نە مىي پەل ولەيدى
 نە پەدەي لاركىي چالىدىلى روان
 چا بە د عمر قافلە بىللى
 نە يې هى هى نە يې بىنكەرپېرى ساروان
 چىي لا بە خونە بىرىپەندا و پەرەپېرى
 چىي لا بە خونە و غەرمەپېرى آسمان
 خومە كلۇنە بەلا و وينە
 خونە بە وينەم لاد پەرخەي باران
 خونە بە واورمە اشنا بىرغونە
 خونە بە وناشىي بىلەن تەكلان
 خومە بە ياد كەم لە زلمىي سە

د ټوانی خوب د مستی تللی داستان

چي لا به خونه پسرلي وشمپرم
لا شد با دونه به راهي دخزان
لکه چي ماته را يادپري تللی
ما به هم ياد کي پاته سوي ياران
خود ډنه سربه راته نه سی معلوم
دا حقیقت به راته نه سی عيان
چي په لحد کي به بندی او سپرم
که په ڙوندون یم د ازل بندپوان
راته بنکارپوي چي بندی پیدا دي
د مورله غېري تر قیامته انسان

ویرجینیا - ۱۰/۵/۲۰۰۴

وراني جنهى

خو كلونه دي تېرسوي ختم سوي دي جنگونه
او سنە بوي سته د بارو تو نە غروم بېرى لوي توپونه

نه سکروتىي را اور بېرى نە پە قاردى آسمانونه
نه گولي او يى پر كليونه تر هسکە ئى دودونه

نه د تانگ لە پىنبو لېز بېرى سېركونه او كورونه
نه د توب تر خولى راوزى سرەد او سپىنى او رونه

نه ماشومىي سترگىي ژاري نەورك سوي دي پلرونە
نه پە كليو كىي سپىن بىرىي بىخوي زلمىي سرونە

نه لمبى پرپولو گرئىي نە بمونو سوئولي
نه پلتىنىي د ماشوم مو سرو مرمىي و دارولي
نه د ورارو نە د كوندۇ تراسمانە ئى چىغاري
نه ملكىي پە سرو سترگورالېرىي ورتە كوكاري

نه ناویانی ئی سرتوری نه بناستی له با مو غورئی
نه توپک ستە پە او بود کی نه قاتلی سترگی گرئی

نه پە غلا دی خوک را غلی پرا او بود سرو لبکرو
نه بناسته کابل دوبخ دی لە وسلا د زورورو

او س د جنگ لە کلوپاتە لویی لویی هدیری دی
ئینی جو پی پرغوندیو خە هوارو کی پرتی دی

پر چا سرپی جنھى رېیزپی پر چا توری دی ولا پی
نه کیسپی یې چاتە ياد دی نه پە ویارپی نه پر ژاري

نه پە زړه یې چاتە قبرنە یې نوم چاتە ياد پېزی
پە دعا یې وي لاس پورتە مساپرچي ترپی تېرپېزی

تردپی هري جنھى لاندی سل او زربىخ دی خوبونه
هري یوه ورسره وړي پە زرگونو ارمانونه

له چا پاتە سولپی کونھى پر چا بوري سولپی میندي
چا پرپی اينپي يتيمان دی پر چا وکړپدی خويندي

پر قبرونو یې جور پېرىي کلە کلە اتنونه
ھم زلمىي ورتە راوزى ھم سرناوي ھم دلو نه

جنرالان پكىنىي تېرپېرىي ورسەروي مست آسونه
ترانى ې د آزادى وي جۇپۇرىي پكىنىي جشنونه

داد دوى دوينو زوردى ڈك جامونه چىي تشپېرىي
داد دوى د مىستى شوردى اتنونه چىي مست پېرىي

داد دوى پەنوم جور پېرىي لوى نومونە منصبونه
آيىنىي يې خلگۇ غلا كېي پكىنىي بىسى خىل مخونه

داد وراني جندى زوردى چىي ترىي جور قەرمانان دى
شخ بىرتونە غور مخونە ھم شھيد او ھم غازيان دى

خوک خېرپە هغې موردى چىي داغونە ېې خورلى ؟
چالىنىكىرى د ماشومو يتيمانو دى ليىدى ؟

خوک خېرسولە چىي خەسوپە هغە كوندەي هغە بىكلى ؟

ه‌اپه سرو خپرو پاته په سالو کي نازولي؟

ه‌اله و همه د مرمي و تره‌ه‌دلی تور‌ه‌دلی
چاله ملکه تبنتولي چا پر بل باندي پلورلي

ه‌غه لوټ چي يې پلو سوله لښکره د غازيانو
ه‌غه داغ چي يې لمن سوه د جهاد له افسرانو

څه پريديو ته به وايو خپل داستان د لوټماريو
څوبه و سپرو زرگوني افساني د برباديyo

څوک به يوسي احوالنه تر قبرو د شهيدانو؟
چي يې څه و کړل ملګرو په ناموس په یتيمانو؟

له ازله ترابده يو داستان دی تکاريږي
هوښياران يې ثمره خوري ساده ګان قرباني کېږي

ویرجینيا

۲۸/۱۰/۲۰۰۴

پښېمانه غرور

ماد خپل عمرد ازل پر تندی
پرهغه سپینه پا به
چي لا رنگونه د زمان و ر رسپدلي نه وه
چي لا بادونه د آسمان پر غور پيدلي نه وه
چي لا گردونه د جهان و رته ختلي نه وه
په خپلو گو تو خپل قسمت ول يکي
ماد تقدير د لامكان پر لمن
ماد خالق ماد يزدان پر لمن
په خپلو وينو قسمت ول مباوه
ماله محرابه ياغي سوي بنه
د خپل وجود په شمع
د خپل ژوندون په لمبه
په خپل تندی کي سجده و سوئول
راته ابليس په کت کت و خندله
راته قسمت په ساندو و ژړله
او زما په سرو وينول پلې گوتني
د خپل جانان پر سپينه پا که لمن

د ټوانيمرگي پښيماني په لمبه وچي سولي

کابل اتر کاتيپيپال

۱۶/۶/۲۰۰۲

ستاره

ستاره یوه بنايسته پښته شاعره ده، چې عمری په داته لسو
 کالو په شاوخوا کي دي. جګه نرۍ ونه خداي پخپله وربخښلې، توري
 غتېي سترګي یې له هوسى پورکړي او نرۍ بنايسته غاره یې له بتې
 تبنتولې ده.

د ستارې غوبونه د موسیقې له هر سور سره اشنا دي، پر
 مئکه لکه زركه داسي گرځي او چې کله یې په نخاکي شرنګ پورته
 سې نو په محفل کي خوک سترګي بلې خواته ورڅه اړولای نه سې. لې
 تر لې ما په امریکا کي د هیڅ پښتنې نجلې، دونه بنايسته نخانه ده
 لیدلې، او داسي پښتنه نه پېژن چې په د مره کم عمر کي په انګليسي،
 اردو او پښتو ژبه دونه پاخه شعرونه ولیکي.

ستاره زموږ مخي ته وړه لویه سوې او ما او زما مېرمني ته
 بالکل د لور حیثیت لري. دا هم له ما خخه د پلنې ناز اتظار لري او د
 یوه مهربان او ضمناً غمشريک مشرپه سترګه راته ګوري.

کله چې زما سره یوازي کښېنې. ما ته خپل اردو او انګليسي شعرونه
 لولي. دا بنايي پوهېږي چې زه یې له زړه راهم او زه پوهېږم چې د هغې
 هر نظم د زړه خواله ده. د دې په نازک آواز کي د درد اثر نه بسکاري او
 خوک یې په بنايستو سترګو کي د زړه د زخم خرک نه سې لګولاي خو

چي خپل نظم لولي، ته به وايپ چي له هر توري خخه يې اوښکي خاخي.
يو مانبام زما كتابخاني ته راغله. ما ته مخامخ كبنيستله او د خپلو
شعرونو په لوستلو يې بنا و کره. يو شعر يې تر لوستلو وروسته زماد
ياداشتونو په كتاب کي راته ول يكن، او گواکي د خپل پت درد او زخم
تصوير يې راته پريښود.

ستاري بنايي فكر کړي وي چي هيڅي پنه دي ويللي. خودا
پوه سوي پنه وه چي بنايستو او له سرو نازکو رګونو ډکو سترګو یې زما
له سترګو سره بشپړه خواله کړپوه. او زما تر زړه پوري يې خپل هر درد
جلال جلا را رسولي و، کله چي ستاره زماله كتابخاني خخه وو تله نوما
هغه شعر چي دي زماد ياداشتونو په كتاب کي ليکلې و، بېرته ولوست
او دي ته مي يو شعروlique. خوشې په وروسته مي كتابخاني ته
راوبلله، مخامخ مي راته کبنيستله او د خپل شعر په لوستلو مي پيل
وکړ. کله چي ماد خپل شعر په لوستلو خوله پوري کړه. د هغې د زړه
تولو زخمونو ته واپه یوه وار خوله وکړه او بنايستو غټو سترګو خخه
يې، چي دا ګپري يې سپين، سره او بنتي وه، د اوښکو سېل روان سو.

د بنايستي ستاري د سرو اوښکو هر خاځکي مي پر زړه باندي
د غشي په څرو او ريدې. د خپل شعر د لوستلو توان را پکښي پاته نه
سو. هر ګپري مي دي ته ويل چي مهڙاوه او په دي توګه مي غونبتل چي
خپلي اوښکي د هغې له هوښيار نظره پتني وساتم. خوزه يقين لرم چي د
هغې بنايستو بنکاري سترګو به هرڅه ليدلې وي. شعر مي ترپايه ورته
ونه ولوست، او یا مي د لوستلو توان راته پاته نه و. دوې ورځي وروسته
مي شعر ليکلې ورته ټکه ورکړ ټکه چي زه پوهې ډم چي ستاره بیا پر

هغه مخامنچوکي راته کبنيني او بيا به نه زه د شعر د لوسيلو او نه داد
اور پدل لو توان ولري.

زما بنايستي ستاري

بنايستي نجلی په خمارو سترگو کي
د زړگي پت راته رازونه وايپ
چي په نظمونو راته خوله پوري کي
دانه دانه راته دردونه وايپ
ته چي موسکي سې زه دي سرو شونډو کي
پټ له زړگي سره حالونه وايم
زه دي پوبنسم له غټيو سترگو کيسې
زه دي کتونکي داستانونه وايم
څه افسانه ده ستاله نظم سره
چي له بيستونو دي زخمونه اوري
دا خه رازونه دي په ويونو کي دي
چي له رګونو دي اورونه اوري
بنايستي نجلی ستاره نه بنايپزدي
داسي غمنجي ګيله مني شونډي
داله بهره له سره رنګه بنکلي

دا په دننه کي خوبمني شوندي
 بنايستي نجلی په عمر تاندي لبنتي
 ته لاتراوسه د دردوننه يې
 ځه د ګلونو سره لوبي کوه
 ته د اغزيود ز خمونو نه يې
 ته لاد شپو د ژړپدلو نه يې
 تالا زلمي ورئي خندلي نه دي
 ته له ترخو څخه ګلونه ليري
 تالا د ژوند خوا به څکلي نه دي
 ځه د ګلونو په لمن کي نجلی
 لکه ماشومه داسي ورغړپه
 لکه د غرونو د دښتونو هوسي
 وغله، ودرپه، وتورپه
 ته چي په نظم راته خوله پوري کې
 ته وا پر شوندو دي ترخه پاته دي
 سترګي دي هر کله آسمان ته ګوري
 ستاله آسمانه سره څه پاته دي
 پرسورکي شوندو دي خندا خپره که
 پرپردہ د خوب د ناکامي خبری
 راسه کيسې د شاپيريو وکه

ستا سره نه بنايي بوجى خبرى
ورعه خپري خونى په تال کي کبنينه
له رنگينيو سره وزنگپر
د کوه قاف خوبونه و تخنوه
له شاپيريو سره و نخپر
ورعه دنجونو په ټولى ګله سه
چي پيغلتوب درسره و رقصپري
له پايزپبونو داسي شرنگ پورته که
چي له مستى دی مئکه ولرزپري
در خخه تبنتي داناخوانه ھوانى
دا بې وفا عمر و فانه لري
داد يوي شبې ميلمه دی بنايست
لكه بربينا ھغلي بقانه لري
بنايستې نجلې په عمر تاندي لبنتي
ته لاتراوسه د دردونو نه يې
ئه له گلونو سره لوبي و که
ته د اغزيود زخمونو نه يې

ويرجينا

٢٦/١٢/٢٠٠٢

درخخه ولارم

ستا دپاره يې زنه ليکم نظمونه
اې په خپل حسن مغوروسي نازولي
ستاله ياده مي توبلې دی خوبونه
رانه مه تبته وه شپې مى غلي غلي
پراشنا لارمي شهيد کړله ګامونه
له سينې مي ستا سندري دی شرلي
راته مه يادوه تللي پيمانونه
پردې لاره داسي ډپرمې و تلي
زه هونياريمه د غرو ډيوني نه يم
په تندې کې مى تېشي نه دې ليکلي
چې وفا کوم وفا درخخه غواړم
چې جفا کوي له شپو خه دې ولارم
نه به ځوانې شپې لمبه کم ستا دپاره
نه تناکي پرسکرو ټو درته ژارم
نه جنون به افسانه کم ستا د ميني
نه د ګور کاني مي ستا په نامه ويړام
ویرجينا

١٨٧

١٢/١٢/٢٠٠٢

سترهکي

پرون می نابره
 پسله کلونو ستا پر لور سترگی در او و بنتلی
 او د عینکوشاته
 یوازی ستاد خمارو سترگو کیسه پاته و ه
 نه له او بوجکی و ه
 نه له رمزوه کی و ه
 نه له نخروچکی و ه
 پکنی می و نه لیدل
 د مستی د ک سره او نری رگونه
 نه یپ رازونه ویل
 نه یپ نازونه کول
 نه یپ بانو پیره دار
 نه یپ وارونه کول
 نه یپ بنکارونه کول
 نه یپ د زپونو امپلونه پیل
 نه یپ وعدی د سبا وون کولی
 نه یپ کیسی د مستو شپونه د پرون کولی

نه يې کاره بانو حملې د شواخون کولي
 نه يې پر زرونو اورول نوي تازه وارونه
 نه يې له سترگو تبنتوله د ھوانى خوبونه
 پرون مى نابره
 پسله کلونو ستا پر لور سترگي درواوبتلي
 درته کتل مي چي بنايستي سترگي دي
 هغه د ميو پيماني سترگي دي
 له يخوييه له مستيه تکي سري سترگي دي
 د غزلونو افسانې سترگي دي
 بنگ د ھوانى او د مستى نه لري
 نازد ورېسمىي ناوکى نه لري
 تمە د عمر د نازونو د پىرى نه لري
 او له كونجۇنۇ خخە غلى غلى
 د بلى مستى غنم رنگى نازولي نجلى
 هاد بىكلا له تارو پوده د او دلى نجلى
 د غته بورو سترگو
 پەنداره پسى كار كار مزلونه وهى
 چي خپلى شپې به يې يادېرى كنه
 چي خاطرې به يې پارېرى كنه
 پتىي له ئان سره ژرېپې كنه

ويرجينا

١٧/٣/٢٠٠١

وروستى مابنام

يوه شپه چي شين آسمان له ستورو ھك و
 د هر ستوري زما او ستا خواته ستريگك و
 د ھپوي په ھپرانگر کي بلپدلي
 د سپرلي نسيم دي خمني نازولي
 تاد ميني کيسپي يو په يو پيللي
 ما دي ڈکي داوبو ستريگي کتلي
 پرنري غاره دي لارد مرغلو
 په گربوان کي دي داني د جواهرو
 تور پيکي به دي پربنکلي مخرا خپور سو
 سپين تندى به دي د تورو زلفو کور سو
 نه د ميني د خبرو مرپدلو
 نه يو بل ته په کتو ستري کولو
 چي د کلي په برس کي شورد سپو سو
 وروسته زموږ کور ته نژدي چي پغ د پبنو سو
 چي په زوره مو ھنځير په شرنګېدو سو
 په سينه کي دي زړگی په درېيدو سو
 هغه تور او بد هيبيته قوماندان و

زموږ د مینې عزاییل بلا د ئان و
 چې نفرت يې و په سیمه کي کرلى
 د هر چا د ستړګو خارپر امیر ګران و
 رغپولې يې سرونه د زلمو وه
 په لې زره ورنه وړو کې زور او خوان و
 ها بېباکه د لېوه په شان زلخوبى
 د لېم په څېر مضر په زړه شیطان و
 په زړه تور په کړه ظالم لکه نمرو و
 په جامه کي هم غازی هم مسلمان و
 سل پورني يې د نجونو وه لوټلي
 سل زلمى يې وه وژلي پهلوان و
 ته يې پرېښودې یوازى زه يې بوتل
 کرى شپه له خپل جلاډ سره پرېښو تلم
 هر ګپې پرمخ لوډم پورته کېدل
 لخې پښې پر تېرو تېزو اغزو تلم
 ګرانې نه سومه خبر گناه مو شه وه
 هغه شپه مو د بېلتون د ژوندانه وه
 ستا په برخه به از ل و خه ليکلي
 زما په برخه د کلنو زولانه وه
 نن دي سري ستړګي د قبر سرتە ژارم

بس په خوب کي دي ديدن له خدا يه غواړم
هغه شپه به مي تر مرګه هېره نه سې
ته مي پري نبودې تنهها زه درنه ولاړم
چي لوټمار ته د پلو دي وړ راغلي
چي پرون و هسي نن هم دي بشاغلي
چي خدا يه زور د انتقام نه دی راکړي
په نصیب مي مه واي ستا په شاني بنکلې
خدا يه مه واي قلم زما سره وهلى
ما دی توري سترګي هېڅ نه واي ليدلې

خزانه

دا يوه لار ده تورو غرو ته پر دبنتونو تللي
 دبنتونه ټول دي په اغزو پوشلي
 تش سرابونه بنکاري
 او هرسراب د اغزو ژبه لري
 او هراغزى د لمبو ژبه لري
 هره لمبه له دوبخونوراچي
 او په لمبو کي د دوبخ لرمان
 هغه بدرنگه تور په رنگ د شيطان
 هرييو بلا دلارويو په عحان
 لكه خروپري ئناور پراته دي
 د دې دبنتونو شاته غرونە غرونە
 د غرونۇ منع کي دي هوار دبنتونه
 بيا سرابونه لرمان پوئونه
 د مرگي غشىي يې تپره نېبنونه
 لكه لپوان په ډلو ډلو گرئي
 خو څوک پخوا او ډير پخوا دي تللي
 او څوک پخوا او ډير پخوا راغلي

چا يې کيسې د افسانو راوري
 وايي د غرو شاته رو بنان سيندونه
 هغه په رنگ د شنه آسمان سيندونه
 له جنتونو را روان سيندونه
 پر خپلو خنډو د ګلنو امېلونه کري
 پېغلي په خنو کي رنگونه تو مبي
 وني د ګلو له ګډيو ډکي
 لاري له بنکليو ناوکيو ډکي
 ورځي له لمرشپي له سپورميودکي
 د شپې کيسې دي له وروريو ډکي
 کوڅې بانډې يې له زلميو ډکي
 جنګ او نفترت بولي زامن د شيطان
 منګول يې نه ورځي ترزره د انسان
 د ورځي شين په شپه څلپېي اسمان
 مھکي تنه رائي څپي د توپان
 سجدو تنه بولي د خټو خدايان
 خلګ پر ګوتود ګلو پر ځاي پېړي اړوي
 عمر په سل په دوه څلورو شمېري
 هلتې پلرونه زامن نه بنخوي
 پېغلي زلمي د اسوپليو له زخمونو سره

دارمانو په بنار کي نه او سېږي
 خوڅوک پخوا او ډېر پخوا دي تللي
 او خوک پخوا او ډېر پخوا راغلي
 موږ ته کيسې د جنتونو کوي
 راته نکلونه د ګلونو کوي
 موږ د دښتونو، سرابونو، د اغزو پر لمن
 موږ د لمبو پر لمن
 د لړمانو په فصلونو کي ګلونه ليري
 د بنسټي، غرمې او سرابونه ليري
 غونډي او غرونه ليري
 د زمانې او حoadش پرواټ
 حیران ولار لکه خوبونو وړي
 د کوه قاف د شاپرييو کيسې
 د بېگانه او د پردیو کيسې
 د بل د پېغلو او زلمیو کيسې
 دانه دانه خپلو و
 او د پېړيو د تاریخ پر تندی
 په بې هنرو ګو تو
 ځان ته کابره وا به شکلونه جور کو
 موږ چې زلمي و موږ د جم په جام کي

له يزداني شرابو
 له جنتي سيندونو
 له کوثری حوضونو
 له حياتي سوما خمونه تشن کړل
 نن که سبا وي د پېړيو پرلاړ
 د لړمانو، د اغزييو په وار
 د هغه بسارت رو اټه ځان رسوو
 چي د ازل کاتب ده موبته خزانه ليکلې
 چي د تقسيم امير ده موبته پيمانه ليکلې
 خو هغه ورځ به د دښتونو په مزلونو ورځو
 د لړمانو په جنګونو ورځو
 د سرو لمبو او د اغزو په سفرونو ورځو
 چي رغرولي مو وي سیال سرونه
 چي د تربور مو وي سوئخلي خونه
 چي ورورته پاته نه وي روغ هلهونه
 بیا به په جنګ د لړمانو ورځو
 پرسخته لار به بې سیالانو ورځو
 موبته ازل ده خزانه ليکلې
 زموږيې په برخه زمانه ليکلې
 موبته چي زین نه کع د جنګ آسو نه

راته رانه ورئ د هنر لاسونه
موږ ته په کارنه دي پا خه فکرونه
له موږ دي ليري ګرئي سیال مېرو نه
راته ليکلې دي قسمت بنا رونه
جلا جلا به جورو و ملکونه

ویرجینیا

۱۷/۵/۲۰۰۴

سوئلی یادونه

زه خو منکرنه یم پر خپله مینه
 ماته به نوم د و فانه یادوی
 ما می دا بول دی تر مرگی و هلی
 زاره قولونه به بیانه یادوی
 ماته د او بنکو حساب مه غوروه
 ماته نیمکپی کتاب مه غوروه
 او س خونه وصل نه هجران پاته دی
 زره کیسه د سراب مه غوروه
 د هبر ساحل پر غاره بنخی سولی
 زما د خپو ستاد سپوردمی خبری
 په کوه قاف کی د مزلونو داستان
 د لپوتوب د هو بیماری خبری
 نه می تر خود انتظار شپو ته شپه پاته ده
 نه می د چاد او رې دلو افسانه پاته ده
 ما چی سکرو تو کی مزلونه کول
 ستاتر قدمه می سجدی در ورلی
 ما چی دی لاره په بنیو پا کول

ستاپهوفاکی می اسری لرلې
 چی ستا بلا ته می سینه سپرول
 ما دی په خپل قسمت کی شپی لیکلې
 ما دی په وینو ترانې لیکلې
 ما په سکرو ټو قصیدې لیکلې
 ما چی تورونه پر تندی چلول
 د خپل ازل خخه پر دی خونه و م
 چی ستاپه نوم به می سجده لگول
 څه سودایی څه لپونی خونه و م
 چی می ټوانی لمبه کوله درته
 څه نذرانه څه سپیلنی خونه و م
 ما دی یوازی د خپل ئاند پاره شپی غوبنستلې
 ما پر خوبونو باندی ستا زلفی خورې غوبنستلې
 پر هغه لار چی می ټوانی سو ټحول
 در قیبانو چپاونه وینم
 شپی دی له تورو سره و تړلې
 او س د مرګی پکنې خوبونه وینم
 د شاپېریو اتنو و تورې بدی
 د بنار کو څې سو ډی د دېوانو شومه
 پر خزانو د اغیار سیوری و سو

د نصیب لالد بنامارانو شومه
 چاله بلاله منبر و تبناوه
 او س ابو جهل آذانونه کوي
 او س له فرعون سره راغلی جlad
 زمود خوبونو تعیروننه کوي
 زما دي د هيلو په تاپه بوي کي اغزي کرلي
 زما د خوبونو په قسمت کي دي زخمونه کبنلي
 ما د خوبونو لاري و ترلي
 شپي مي له ستريکو تبنتولاي نه سپ
 د پردي ميني په خوبو اسره مي
 ما شومي هيلى غولولاي نه سپ
 ما له غونچو سره دوستي و کرله
 نور د اغزيو د مزلونو نه يم
 ما مي له زره در دونه و شرله
 نور د پرديو پرها رونو نه يم
 له هغو گوتونه رنگونه تبنتي
 چي ستاد خيال يې تصويرونه ايستل
 هعه آذر په خپل گربوان کي بنخ سو
 چي پر تپشه يې معبدونه ليكل
 هعه زلمى خبری مه يادوه

ما ويل غرونه په يرغل نړوم
ماله فرهاده تېشه وتنښول
حُم د خيالونو تاج محل نړوم
ما مي د خپل زړه په محراب کي سجدې وتراسلې
ستاد یادونو په لمبو می ډپوي بلی کړلي

ویرجینيا

۱۶/۱۱/۲۰۰۲

ته به یې او زه به نه يم

د اته خوک یې چې دی بسار زما د خوبونو
 د یادونو پر لبکرو دی نیولی
 پل پر پل می لکه سیوری را سره یې
 لکه وهم زما ترزه دی تیغ ایستلی
 کله ډار غوندي د زره په کليو ګله سې
 د سینې په قفسچه کي می زره ریبدی
 آئينې می کړي راما تي په کوګل کي
 له زړگي می ټول زلمي یادونه لېبدی
 په تيارو کي می روح داسی تلوی سی
 وايم او س به دا د خاورو کورگی پرېبدی
 کله ليري د بوډی په تال کي زانګې
 لمن د که را تو په رنگونو
 د شبم هرہ دانه دی آئينه سی
 پکښي ناخې دی څې د تصویر ونو
 رنګ او بوی دی وي له خيال سره ملګرۍ
 په شيبو کي می کښت وکې د ګلونو
 لکه سیوری د سپرلي داسی تازه یې

لکه لاریبی د زلمیو امیدونو
 کله خوب لکه رباب نغمه نغمه سپی
 کله بیغ د عزرا ایسل پر زره مپلمه سپی
 کله او بسکه د لپمو پروطن گرچی
 کله بسارد ژوندانه لره پالمه سپی
 تارو پود می ستاله خیال سره اولدی
 نه دی نوم نه دی وجود مخ ته راغلی
 نه دی ورع زماله لپمو سره یوه کره
 نه می خوب ستاله دیدن نه نازپدلی
 زما پر نظم پاچه هی کوپی بپی تخته
 د غزل پر هر پیوند می یی او ڈلی
 دو مرہ پوهیم ته به یی او زه به نه یم
 ستاله مبی به آسمانی زه به به ایره یم
 ته باقی یی زه شپبه غوندی تپر پیم
 د بربنستا په څېر پړ کېږم ور کېږم
 که می زره ته ستاله آوازنہ وای لوپدلی
 زه به خنگه وای په مینه پوهېدلی
 د جنون تربناره تا یم رسولی
 چې پر مینه د لیلا یمه بناغلی
 ته به پاته یی پر پانه د شعرونو

ته به رنگ يې تر قيامته د نظمونو
الهامونه د بسکلا به دي او ربزي
له قلمه به دي حسن راتويېربى
شوک به پوهنه سې په راز د تصويرونو
له آدمه تر آذره تر عمرونو

واشنګتن ډي سې

۲۰۰۴/۷/۱۹

شعر

منظومي کربني دي چي کله په لوستلو ارزي
 خورکي چيغې دی يو وخت په اورپدلو ارزي
 پربانو اوښکي دی يو ئخلي په ليدلو ارزي
 د سترگو لوري ته يې مخ په اړولو ارزي
 کله لمن د پسرلې له رنګينيو ډکه
 کله شبنم غوندي پرپانو د ګلونو اوري
 کله يې غېږکي وي اخيستي پلوشې د غروب
 د زمانې د سترگو نم پر ګړو انونو اوري
 کله پانوس غوندي بلېږي له یارانو سره
 خوله له خندا سينه يې ټوله وي له اوره ډکه
 کله پتن غوندي پخچله په لمبه کي سوئخي
 د افساني هره ورقه يې له شوره ډکه
 کله په لارد ګمراهانو کي مشال بلوي
 لاپي د عقل يې ترکور د افلاطونه ورئي
 کله يې ئحای په ھنځيرونو زولنو کي نه وي
 چي هره پانه يې را اخلي تر جنونه ورئي
 شعر جلوه ده، د ګلونو له بنکلا سره ئي

یو پت آواز دی د سازونو له نوا سره ئی
کله نقاش کله تصویر سی کله رنگ د تصویر
کله جنون کله مجنون وی له پدیا سره ئی
کله موسکی سی سل کلني توبې و نخوي
کله د او بسکو سره رغري له ثرا سره ئی
شعر د انسان له خولي راهي د فرشتو ژبه ده
شعر له آدم سره پيدا د اسمانو ژبه ده
د زره آواز دی له خليله تر منصوره پوري
شعر له قلم سره پيدا د زولنو ژبه ده
هم له كعبي هم كليسا هم له صنمه راهي
د خدائى جلوه د خدائى آواز دی او د زرو ژبه ده

ويرجينا

۲۴/۱۰/۲۰۰۲

پښتنې نجلی

واه پښتنې نجلی نظر دی نه کم
په دې جامو کي خومره بنکلې بنکاري
په تورو سرو او زرغونو رنگو کي
خومره بنايسته خومره منلي بنکاري

څه د کېږدیو په قدم روانيه
خونه نازکه نازولي بنکاري
په دې بتکيو دې پاوليو کي نن
پښتنې پېغلي څه بساغلي بنکاري
لکه زهيره بنايسته مرغکي
له خپله سيله راوتلي بنکاري

ستاله پاوليو له شرنګي سره مي
خيال ته د خپل وطن دښتونه راخي
ترپلو لاندي شرمېدونکي نجوني
له قافلو سره ګامونه راخي

چېرتەشپانه پېشپېلى گوتى اينبى
پاسلەكمەرىيې بىغۇنە رائىي
سېپى ورتە سروي پەخپەر و اينبى
ورتە زارە آشنا سورونە رائىي

د غەرەلمەكىي رەمىپەندەي وي
د سەتپو وريو آوازونە رائىي
د دنگو پېغلو پراوبو منگوتى
د بىكلىيۇ نجۇنۇ كتارونە رائىي
د دېبت گلۇنە پەلمەنۇ وھىي
لکە بنايىستې زرکىي سېلۇنە رائىي
پاسلە آسمانە پېشىندلى تەخ
چېرتە أغزى چېرتە گلۇنە رائىي
خىال مىي دناوي پە قەدم رەسى سىي
بۇغۇ سورىنا او دەولۇنۇ رائىي
غۇارام چىي يوئىلدى لەخنگە سەرە
د خىال پەردېبتە كېرىدى و دروم
تەرىپلى لولاندى دى نغمە نغمە سەم
درتە پەردەپسەشپېلى و بىغۇم
درتە غەزىل درتە سەندرە سەمە

سەمدى گودراو پاولى و شرنگوم
خەد منصور خەد خيام پەزبە
ستاد لنى ديو اتنى و نشوم

تەدرخانى سې زەرباب درولم
چندنەي او بىكوتەدى و ئۈرۈم
دە كىرىدى شېپە تەدى لمبە لمبە سەم
خىالىي پېزواندى پراور و سولوم

تاتەدى خېل ابا كىسى كېپدە
تاتە بۇھى كىلەنكلونە كېپى
زمۇرد اتنى دە مستونجۇنو كىسى
سرېپە نكىريزو بنا يىستې خېپى
ياتەپخېلە تەركودره تلىپى
يادى او بېلىمە منگوتىيە سەتپى
لمبە بلېپى نىكەنكل كوي
نىم كىنىي سترگىي دى خوبۇن و پى
چادرتە كىلە دە سېرلى لە غېپى
دەزپو گلۇغۇارگى راپى

تاته دی خپلی مورکی نکل کړی
 چې زموږ کېږدیو کې اورونه نسته
 پرګودرونو پاولی نه شرنګېږي
 د منګوتې ټوکتارونه نسته
 او س د شپېلې ستونی سندري ژاري
 نور له شپانه سره سورونه نسته
 او س به په د بنتو کې اورونه اوري
 د ژړو ګلوا مېلونه نسته

ته او س خبره يې چې ستا پر د بنتو
 او س رمې نه ګرځې چمن نه لري
 پېغلي له زركو سره نه ګډېږي
 غارګۍ نه لري لمونه لري
 او س په پردیو کې پلو ګرځوي
 مېنې يې هېړه ده وطن نه لري
 او تري سترګي يې له او بشکو سترې
 ژوندي ته کور مره ته کفن نه لري
 د نیکه ستونی کې نکلونه وچ دي
 د لمبې څنګ ته ما خوستن نه لري

زما مرغاري بنايستي پښتني
او س به له چا سره نکلونه ياد کو
او س به د چال مبوته شپې سپينوو
پر کوم او رغوي به فالونه ياد کو
او س به له چا سره شپيلې برغوو
د چا غوب و ته به دښتونه ياد کو
چېري به سيل د چټو پيغلو رائي
چې موديې بيا بىكلې گامونه ياد کو
او س به د کومي درخانې پر مزار
شرنګ د آدم ربابونو ياد کو

رائيه رائه په اونکونه ده جوره
لابه ترڅو دله جنډي زنګوو
دله به خوله خيالي بنګو سره
سرد خوبنو په مستې زنګوو
لابه ترڅو په ورکو پانو پسي
تياره نکلونه د پېړۍ زنګوو
لابه تر کله پر خيالي دښتونو

ستپري خوبونه د کي بدی زنگوو

رائھه راوزه چي ميدان ته وزو
رائھه رائھه چي گربوانونه نيسو
ته ملالى سده زبه توره راوم
په سره اهار ڪي ميوندونه نيسو
ته له غيرتھ راتھ سره لمبه سه
موبد به باروت تو ته سرونونه نيسو
لاد نيكه پلونه له و راي ه بسکاري
يابه مغول ته خيرونونه نيسو

زما مرغاري بنائي پېښتنې
شرنگ د پايزيب دي په کي بدی کي
ويـ نـمـ
يـادـيـ دـ نـجـونـولـهـ سـيلـونـوـ سـرهـ
همـ دـيـ پـهـ وـراـھـمـ پـهـ ھـولـيـ کـيـ ويـنـمـ
چـيـ پـرـخـاـټـوـلـ دـيـ لـمـنـ پـلـنـهـ گـرـئـيـ
دـ مـيـنـيـ خـيـالـ دـيـ پـهـ شـپـېـلـيـ کـيـ ويـنـمـ
ما تعـيـرـ کـرـيـ دـيـ دـاـخـپـلـ خـوـبـونـهـ

سیادی د گلوبه گله، کی وینم

رائے شنواکرو دا کابه غوبونه
مستانه چيغه پر پاميرپورته کو
زمود پر دنستونو چي او رونه کري
نن يې له کوره بغض ويرپورته کو
دا زما او ستاله لپونيو وينو
شور د زندان شرنگ د خنچيرپورته کو
رائے دا خپله ساه به ورکو ورته
رنخور او لس به له سريرپورته کو

ته به رائي له منگوتیو سره
زه به گودرتا غزلونه ليکم
ته به بتکي، ته به پاولي شرنگوي
زه به دي حسن ته شعرونه ليکم

ته به لمبو ته د كيردي ويده يې
زه به دي خوب ته تعبيرونه ليکم

ويرجينا

۱۱/۱۱/۲۰۰۱

مینه

درته به خه وايم له ميني چى د چا كيسه ده
د زرو كالو په تورتم کي درينا كيسه ده

مینه يو توردي، د مریمی د عصمت پر لمن
مینه صلیب دی، غرغره ده د عیسی کیسه ده

مینه يوراز دی خدای ساتلى د لمبې په زړه
ک
مینه په شپه د کوه طور کي د موسى کیسه ده

مینه تعبر دی د یعقوب د سرو بود یو اونکو
ترزندانونو د یوسف او زلیخا کیسه ده

مینه معشوق ته د ورتلوا او د راتلو خبری
په رباتونو کي د خدای او د راييا کیسه ده
مینه جنون دی د محبوب د ورکولارو مزل

هم د کعبې، هم د مغان هم د کریشنا کیسه ده

مینه د عرش په کنگرو کي د خالق زمزمه
مینه په کومي د صنم کي د الله کیسه ده

کله له خال کله له خط کله له جام سره ئې
کله جنون کله سندرو د خیام سره ئې

مینه ازل په قلم کېبلې ده ماشومه کیسه
د زمانې په تور بدنامه ده معصومه کیسه

۲۱/۱۱/۲۰۰۲

ماته تيارې راوله

ماته مه وايە چي شپه خونه او بده سوه
 ماته مه وايە چي کله به سبا سی
 وايم شپه دی وي آرام يم په تيارو کي
 هسي نه چى دا تياره شپې مورنا سی
 نه مي خوک په انتظار نه ورئي شماري
 نه د چا سترگي پر لاري م چي به راسي
 زه په وينبه له ژونديو شپبو مورپيم
 زه د ورئي له بنایسته په زره سورپيم
 که پېرزو دی لا پر ما يو خو شپې دی
 ماته جوري که تيارې چى زه ويدېبم
 د هستيو له جهانه پېخبره
 د خيالونو په تالونو کي زنگېبم
 په تياره کي ابدي سکون ته ئخمه
 زه د شپې غوندي له وړانګو فنا کېبم
 زما هستي ته وړانګي مه راوله نوري
 پر ما جوري که د مرګ د وزر سیوري
 وير جينا

١٨٨

٩/٩/٢٠٠٢

درنگ برخه

خدایه کشکی می د عرش په کنگرو کی
 لور له ستورو پاس په جگو آسمانو کی
 پاس له ټولو جتونو دوړخونو
 ستاد شان ستاد قدرت په آئینو کی
 داله اماد فرشتہ تو تروز رپورتہ
 د اسرا و د پردو په کرشمو کی
 ستاله څنګه ستاله تخت سره می ئحای واي
 ستر ګور او زورور لکه همای واي
 له هغه ئایه می ټول جهان لیدلای
 یو په یومی د سینو پتھی سپړلای
 دوه رنگی می له رنگونو بېلولای
 پربنو می د تزویر او بنکی بنودلای
 د شیطان له وزرونو می لښکري
 دریا سپینو جامو کی را ایستلای
 چیغی پورتہ واي د حق له منبرونو
 د منصور په نوم خطبه ويـل کېـلـلـاـی
 نه خپلوي به له شیطانه واي د ستر ګو

نه به ژبی په دروغو گپدلاي
 نه به ھکي واي کوشې له غمازانو
 نه لستونو کي ماران به پتپدلاي
 پاکول او بپلول مي سپين له توره
 خبرول مي تولو گردي ستاله زوره
 یوه ورخ به مي ليدائ له آسمانونو
 چي سپېري تشي کوشې دی د بنارونو
 نه په خولو کي به گپبزي د چاژبي
 نه به ويني د چاسترگي د سرونو
 له تيرو تورو به سري ويني څخېري
 سره اورونه به وي بل د کساتونو
 دا جهان دی تاله رنگه پيدا کري
 هم ژوندي دی هم پاپېري په رنگونو
 لپوني دی چى پېرنګه پيدا کېبزي
 پېرنګي په هېڅ قانون کي نه ئاپېري
 ته په عرش کي پاچهي کوه سلطانه
 موبله رنگ سره پخلانه يو يزدانه
 دو گردي ئاي جهان د خدائ آسمان دی
 رنگ په برخه رسپدلى د انسان دی

ویرجینيا

داميد شمع

ماد شپې په تور گرپوان کي
گوره خومره بېحسابه اوښکي توی کړې
ما مي سترګي لکه شمعي
ستا پر لاروې لګولي
او نظر کي لکه شمع
خپلو اوښکو له تياره مرګي ساتلي
خود شپې په تور گرپوان کي
نا اشنا چې هم له زړه هم له زړه سوي دي
هره شپه تري تم کېږي
په زرگونو بېحسابه رونې اوښکي
ما هم دلته د پېړيو په کوګل کي
د زمان د تورو لارو په کوتل کي
د خپل عقل افلاطون وزيندي کړي
په لوی لاس مي د جنون شپې سپينولي
پرسراب مي خپلي سترګي غولولي
رونې اوښکي مي دانه دانه شمېرلي
سل سوي زرسوي

په میلیون تر حساب تېرى
شپې لاتوري وې
خو تور و پښته مې سپین سول
ته رانه غلې
خوزه او س هم
د مرژواندي عمر کور ته
ورلپېم سلګي د اوښکو
تاته لارد انتظار کي
بلومه داسي شمعي
چي سېليو د زمان ته مخامنځ دي

ویرجینيا

۲۴/۹/۲۰۰۳

گونگی مسابر

زه لکه او بىكە له خپل کور سره اشنا نه سومه

چي د بانو او د گربوان په تکل

په بې اختياره سفر و خو چدم

زما په شبىم غوندى واره زما په بنىبنه وجود كى

زما په لندي زما په شبىه وجود كى

زما په بې رنگه په ساده وجود كى

د هغه کور توله رازونه پتى دى

د هغه بشارتىاره کونجونه پتى دى

چي يې پخپله پېشندلى نه يم

چي يې يوه شبىه خپل كرى نه يم

نه په سفرورتە راغلى ومه

نه مى په خوبىه چا منلى ومه

نه په اختيار مى هستېدللى ومه

نه لە آواز نه له فرياده آشنا

لە زرۇزبو سره

د نورو تليليو په خپل و غرپدم

زه لکه او بىكە په شبىم غوندى واره بدن كى

په خپل بېرنگە په بنیبنە بدن کي
د هغه کور تولە رازونه لرم
چي يې يوه شېبە خپل کړي نه يم
لاتر ګرپوانه رسپدلی نه وم
لامي لنډۍ لاره پى کړي نه وه
چي مي بې پښو وجود دانه دانه سو
د سترګورو د هوښيارو مخته و ځلپد
هم مي په ژبه هم په راز پوهېدل
مګر په سل ژبو ګونګي پاته سول
ديوه بل پر لوري په وکته
يوه شېبە يې پر شونډا نو موسکا و غور پد
او زما شبئم غوندي بې رنګه وجود
له زرو ژبو سره
پر بې اختيارو لارو ورغړې د
له هري سترګي هري ژبي بې ګانه پاته سو
او د نېستي په خپر له ياده ووت

پښور

۱۶/۵/۲۰۰۲

د هجرت خخه لس کاله وروسته په کال ۶۳۲ ميلادي کي
 حضرت رسول اکرم صلي الله عليه وسلم د وروستي حل دپاره د حج
 فريضه ادا کره او د حج د فريضي له ادا کولو خخه وروسته يې خلگو ته
 په وينا کي وویل چي بنايى زه د ھير وخت دپاره ستاسي په منع کي پاته
 نه سم. نو که د دين او دنيا نېکمرغىي مو خوبىه وي زما وروستيو
 وصيتونو ته بنه غور و نيسئ. د هغه دغه وينا په حجه لوداع مشهوره ده
 او ما يې په شعر کي خلص مفهوم را اخيستى دى.

حجه الوداع

په سره اهار کي د غونډي پر خوکه
 چيرته ولار و نازولى د خدائى
 ورتە راتهول و ھېحسابه خلگ
 چي واوري ٿه وايي بناغلى د خدائى
 هغه د نورد دريابونو ٿبنتن
 چي ورسه و ې آيىنى د جانان
 هغه د سولي او ورورو پيغمبر
 هغه د تورو د ميدان پھلوان
 چي يې تندى يوه سجده منه
 چي رانسڪوري په کړل د ختبو خدايان
 چي يې د جهل په تيارو خپره کره

رنا د عقل پلو شه د ايمان
هغه د حق د سپينو تورو زبي
تندر په کور کي د باطل او شيطان
ستره کي او لاس يې کړل آسمان ته پورته
هغه د عدل او انصاف قهرمان

ويل يې واوري زه به تل نه يمه
ستاسي له منئه بل جهان ته حمه
ما مي کتاب درکړد لاري مشال
پرهغه لاره خپل جانان ته حمه

مقدس و گنئ د بل مالونه
درته حرام دی مال د هر مسلمان
پام کوي ويني چې د چاتوي نه کع
چې په غوسه به سی خالقد جهان
د ژوند مالک د آسمانونو خښتن
خرابه نه کړي خوک بناء د یزدان
پکښي پیدا کئ د حق سپيني لاري
درته پري ايښي مي کتاب دی قران
په امامت کي خيانه و نه کع

چي خوک آزار نه کئ د خدای بندگان

د ابل و صیت می دی د بنئی په نوم
دا بنایسته رنگین مخلوق د سبحان
بنئه د کور بنئه د ژوند زینت ده
بنئه ناموس دی بنئه مورد انسان
بنئه بنایسته لکه د گلو گپدی
ورکری رنگ د جنتونو با غبان
بنئی له غیری دی تر گور ملگری
د غم بنادی د کور او اور ملگری

د حق مشال و یله خلگو و اورئ
د حق په مخ کی انسانان دی یوشان
عرب، عجم که په رنگ تور که سپین دی
په ترازو کی د یزدان دی یوشان
هلته عمل دی د هر چا ملگری
صاحب، غلام او سلطانان دی یوشان
تو له په امرد سبحان رهی سئ
نه چی پر لاری د شیطان رهی سئ
هغه د بنمن دی د آدم د اولاد

هم به مو دین او هم دنیا کی برباد
که وصیتونه می د چا وی په یاد
په دواړو کونو به یې زړونه وي بناد

د حق مثال و کړي وروستي خبری
چې لګډې لکه خوبې شکري
څو ورځي وروسته خپل جانان ته ستون سو
له فاني کوره بل جهان ته ستون سو
سوه د انۍ په اجاره د شیطان
زړونو ته ولاره وسوسه د شیطان
لاري د حق سوي په تیارو کي پتې
پروينو و سوه غلبه د شیطان
د خلګو هېږي سوي وروستي خبری
له زړونو ولارې د روری خبری
له هغه دمه تردې دمه پوري
له آسمانو د غصب کانې اوږي
د مئکي مخ د وینو رنګ اخيستي
لا یې پخوا دي ورځي سختي نوري

هغه د عدل او انصاف قهرمان

په وروستی ورخ یو حقیقت کړیان
چې زه پر مئکه یم وروستی پیغمبر
بل درته نه راځي د خدا یه رهبر
ما درته را وور له آسمانه کتاب
له خپل خالق له خپل جانانه کتاب
پکنې څرګندی د جهان لاري دي
هم در حمن هم د شیطان لاري دي

ویرجینیا - ۳۱/۱۰/۲۰۰۳

بی بی رایا

بی بی رایا هغه د عرش ملکه
هانا زولی د خالق لامکان
چي يې له ژوند و شیطان شپلی
چي يې په زړه کي ئحای نیولی یزدان
چي يې پیوند و د احتیاج شلولى
لارور خرگنده وه د کورد رحمان
چي د دنیا له نعمتونو ګونبه
چي په خلوت کي يې جوړ کړي جهان
هم يې کوثر هم يې دلبر و سره
هغه سپرابه له وصال د جانان
د پسربلي په یوه بنکلي مابنام
چي د نسيم له نازه مستوه ګلان
سپوردمي، خيرلى و نقاب دوريئو
خڅدل ستوري پرسينه د آسمان
له شاه زلميو وه رنگين باغونه
په میخانو کي نڅېدله مستان
د جام پر شوندو تو شېدل خمونه

ترآسمانو تللې ناري د معان
نغمه، رباب، شهباز، مطرب نڅېدل
په پنجرو کي ژړپدل بلبان
مینځي ورناري کړل بي بي را وزه
چي قدرتونه د سبحان ووينې
سپينې سپوردمى سره د ستورو اتن
پرشنه کمبله د آسمان ووينې
د پسرلي له نشي مستي پانۍ
چي کرشمې د خپل جانان ووينې

بي بي وربغ کړله دننه راسه
چي په خلوت کي دي يزدان ووينې
په دي تياره کي له جهانه ګونبه
پخپله نور د لامکان ووينې
چګي بي ګلونو بلبان ووينې
چي بي له شمعي پتنګان ووينې

بي بي راييا هغه د عرش ملکه
په خپل خلوت کي لا مکان ته تله
هغې په زړه کي و خپل عرش جو کړي

د سترگورپ کي خپل جانا نته تلل
 په قناعت يې بل پیوند شلو لی
 لکه شغله اووم آسمان ته تلل
 د هغې ټول وجود له میني جوړ وو
 خو په سينه کي يې یوه مینه وه
 هغې یوازي یو جانا نپېژندی
 دغه یوه دغه پخه مینه وه
 که يې له غiero وو پیوند شلو لی
 هغې له زړه و هر نفرت شړلی
 لکه لمبه له هره عیبه پاکه
 زړه کي يې مکرد شیطان وژلی
 هغې ویل د لامکان خالقه
 د کاینا تو او جهان خالقه
 چې دی دنیا کي زما نصیب کړی دی
 هغه دی ورکړه د بمنانو لره
 خپل جنتونه نعمتونه کوثر
 ورکړه پېرزو يې که دوستانو لره
 ما لره بس جانا نه ستا مینه ده
 د زړه په کور کي مي تنها مینه ده
 بي بي راييا هغې د نور مېرمني

هغې د هر انسان په درد خوبمني
 په یوه لاس کي يې ډک جام نيولى
 او په بل لاس کي يې وه سره اورونه
 تلله د غرونو او د بنتونو پر لور
 لا يې په مخ کي وه یاغى سيندونه
 ويل يې اورد دوبخونو وژنم
 چي نه انگارنه يې لمبې پاته سي
 و رئمه او رىيې په فردوس گلهوم
 چي نه کوثرنه يې ويالې پاته سي
 چي نه انسان جنت ته و مسپري
 چي نه لمبې د دوبخ و غورپېزى
 چي نه په زړه کي يې د حورو طمع
 نه د سقله خوبه ولېپېزى
 غواړم بې طمع بېله ډاره انسان
 د زړه په کور کي ځای کړي نوم د یزدان
 پريوزي سجدې ته د خالق لامکان
 په شپه او ورڅيې وي په زړه کي جانا
 بي بي راييا هغې د نور مېرمني
 هغې د هر انسان په درد خوبمني
 د نفرت زني له سينې ايستلي

ریښې د مینې یې په زړه کې پلنې
چې یې سوئلې وې د زړه پر غولي
د عشق له اوره د شیطان خرمني
حکه یې عرش کړي خلوت کې و ئای
او نازولې وه د مینې د خدای

ویرجینیا

۲۰۰۴/۹/۶

داستانو نه

د خلگو خولي نه ترل کېزېي

يو سړۍ و خپله بسخه ورسره وه
 دی پیاده بسخه پر خره باندي سپره وه
 د مېرره او د مېرمني مرکه وه
 خه غيبت و خه صفت کيسه توده وه
 خه له یونبو خه له خوابسي په ګيله وه
 خه یې نوري کيسې کړې لاره او بدده وه
 پرسري باندي مېرمن وه ډېره ګرانه
 يوه ورځ یې ستړى نه سوله بيانه
 چيرته ناسته وه ټولی دېکارانو
 مسافرته یې سوپام د ظالمانو
 ويـل ګورئ دا بې شرمـه بې غـيرـته
 دـی پـیـادـهـ خـيـ پـرـ خـرـهـ نـاسـتـهـ دـهـ عـورـتـهـ
 دـاـ وـطـنـ بـهـ لـهـ بـېـ نـنـگـوـ خـراـپـزـيـ
 نـهـ لـهـ خـلـگـوـ نـهـ لـهـ قـومـ خـخـهـ شـرـمـېـزـيـ
 نـهـ مـعـلـومـ دـيـ وـرـتـهـ قـدـرـ دـهـ مـېـړـونـوـ

نه پېرېزى د عالم له پېغۇرون نو
د مېرە مقام کتاب دى ذکر کرى
خداي پېچلە پە قران كى پېژندلى
كموي د مروقدربى نتگان دى
دا بى قومە دا بى پلا رەنا كسان دى
سپىي واوري د دەلي سپكىي سپورى
لاترغوبىي سوپى يو خۇ خبىي نورى
وييل بىئى تە پىادە سەزە سپېزم
ددى خلگۈ لە پېغۇر خخە بېرىزم
چىي لە كلى خخە ووتۇ دباندى
زە پىادە ئەم تە سپرە لە ماد و راندى
چىي پىادە بىئە روانە سپىي سپور سو
پە يوه گرى كى جو پورتە پېغۇر سو
وييل و گورئ ئاظالم چىي پە خە سپوردى
پە مزلو يې بىئە مەرە كەھ مەخ يې توردى
جڭە و نە سورى يې مەخ دى او بى پلنى
پە مەرانە كى كەم زورى تە مېرمنى
مورا و پلا رەدا خېتۇردى نازولى
پە خوارى يې د لمە مەخ نە دى لي دلى

داله خدایه نه شرمپی ظالمان دی
 په بیابان کی گیدران د کور زمیران دی
 چی په کور کی وي لوی سوی نازولی
 دوی سپاره بنخی پیاده و رسه ځغلی
 همېشہ د بل په لاس په نس ماره دی
 نه د جنګ دی نه د تنګ تیار خواره دی
 چی سړی خبری واوريدي ځیران سو
 سمدستي له خره راکښته سوروان سو
 خردمنه دوی ترشاوهل مزلونه
 ويل ګوندي او س به کم سی پېغورو نه
 لا یې شل قدمه نه وه اخيستلي
 لاد کلى منع ته نه وه رسپدلي
 چی ترغوب یې سول د خلګو آوازونه
 د هلكانو د لویانو ریشندونه
 دا سړی او بنخه دواره لپونیان دی
 خردمنه دوی پیاده پسي روان دی
 که پر پښو یې دی دا او بد مزل و هلى
 نوي یې خرد څه د پاره رانیولی
 په خندا یوه را بغ کړله ټوانانو

لە عالماھ بې خبرە هلکانو
 دغە خریي ھم ملگرى ھم رهبردى
 پە دنبىتو كې لاربۇونكى د سفردى
 دوى لە خرە سرە روان و رسە ملە دى
 كە دا خر و رسە نە وي دوى ۋاندە دى
 ھم مېرە ھم يې مېرە من پردى سلاسول
 لە ناكام چخە سپارە د خرە پرشاسول
 يىالە سرە يې شروع خپلى كىسى كىرىپ
 ورپە زرە يې تېرى تېرى خاطرپى كىرىپ
 ورپە ياد يې كېرل د خلگۇ رىشخندونە
 پرەر مورپاندى بىكىنچل او پېغۇرونە
 چىي ناشاپە يىوي ڈلى د ئوانانو
 لە عالماھ بې خبرە بې كارانو
 وىل و گورئ داخونە ئالماھ دى
 پرىيوه خرە سپارە د وەتنە لوياندى
 نە زرە سوی لرى دا خلگە زورپېرى
 نە لە خدائى نە لە عذاب چخە پېرىپېرى
 نە يې شرم لە مخلوقە د دنيا سته
 نە پە زرە كىي يې خە ويرە د عقبى سته

که هر خویی ئان لە موبخخە پردى دى
کە حیوان دى ژبەنە لرى گونگى دى
خود خدای لە قەرەھم بېرەپە کاردا
یوه ورۇچ تۇلۇ خلگۈ گورتە لاردا
پە حیوان باندى چا اىنبى دومرە باردى
خدای تە و گورئى يو خە انصاف پە کاردى
پە قیامت بە راژوندی دغە حیوان سى
سەدستىي بە دخاوند پە لور روان سى
دى بە ئەغلە خربە جىك ور باندى سپور
وي
پە او بە ساھ شەپە مخ بە يى تورو يى
لە مېرە لە بنئىي ور كە سولە لارە
ھم لە خرەھم لە سفرە سوھ بېزازە
مېرە بىيا پە پېنۈرۈان بىنئە سپە سوھ
بىالە سەرەھغە نوې نىدارە سوھ
دروازى د بىار بىندېزى پە قەلفۇنۇ
خوک تېلائى نە سى خولې د عالمونو
وېرجىنیا

۲۰۰۲/۳/۱۵

د موږ کانو جرګه

دلوي بساري خنه د باندي يولوي کورو
چي يو وخت د خپل خښتن په زور سمسورو
د پرش، خلوېښت پکښي آبادي لوبي خوني
گرځيدې پکښي بنايسي د کار مېرمني
شاوخوا باندي ولاړ جګ دېوالونه
دقلاپه شان لرلې يې برجونه
شپه او ورڅي او سېدونکي په قراروه
نه د غلونه دره زنو ورته لاروه
څوي په سروي په ماين کي وي ولاړي
اوږدي کړي يې له کور خنه وي غاري
وخت په وخت به پکښي جوړه مهماني وه
د خښتن له برکته پرماني وه
پکښي جوړوه د غنم و ګدامونه
ذخیره وي پکښي وريجې خروارونه
چي خښتن له دي دنيا کړي رحلت و

لە خپل ئان سره يې و پى بركتو
 نە هو بىيار پى كىنىي معلوم و نە يې مشر
 نە باور مشرتە پاتە و پە كىش
 هري يوه ئاتە و يە چى زە من يم
 هر هلىك و يەل خىبتن يمە وا كمن يم
 پە لې و خت كىي كور و يجار لە خلىگو هېرسو
 خوشالى يې كله كله غم يې دېرسو
 چا يې شاوخواتە مئكىي كېلىپ لاندى
 چازپې دعوي قاضىي تە كېلىپ و پاندى
 اخىستوتە يې چم جور كې بىدايانو
 ورتە سترگىي كېلىپ خېرى گاوندېيانو
 د كاله مشرچى ولارى غم پر كور سو
 د هستى سو و ورتە شاد نېستى زور سو
 نە پە كور كىي مهمانى وە نە خانى وە
 نە دەرخە پېمانى وە ارزانى وە
 لوبيي خونى وې ولارى تىشى تورى
 پرى لوپىدىلى وە دغۇم او تىارې سىوري
 كارخانى يې وې نىولى موبىكانو

ددانواد غلو داره مارانو
 هره ورخ به يې پرکوروه اخترونه
 نوي نوي اتنونه و جشنونه
 ورخ تربلی ډې بدل په زړونو بناد وه
 په نسونو و ماره په تن آباد وه
 خوپیشو په دې کاله کي او سې دله
 هره ورخ په هره خونه ګرچدله
 پر کاله د موږ کانولوی ماتم و
 د پیشود لاسه نوي نوي غم و
 هره ورخ د موږ کانو جنزاړي وې
 څوک به کم وه او د چا په سترګي سري وې
 یوه ورخ سره را جمع موږ کان سول
 په جرګه کي سره غونه هونيار لويان سول
 ويـل موږ توري پـيشـويـو كـړـولي
 څـوـکـ تـرـمـګـهـ ډـارـوـليـ څـوـکـ وـڙـليـ
 دـ پـيشـودـ لـاسـهـ مـخـ دـ مـحـکـيـ اوـ رـديـ
 هـرهـ وـرـخـ مـوـنـوـيـ نـويـ غـمـ پـرـکـورـديـ
 دـېـ غـضـبـ تـهـ اـسـاسـيـ چـارـهـ پـهـ کـارـدهـ

غر که هر خونه دی جگ پرسريي لارده
 يوه باغ کره چي په موږ کي جاسوسان دي
 له پيشو سره جوړ سوي موږ کان دي
 په هر ئاي کي چي موږ جوړ کړو اتنونه
 د پيشو تر غوبو یوسې احوالونه
 او چي کله د کندو خواته تېږدو
 نابره پر پيشو باندي پېښېرو
 زما یقين دی خوک احوال و روري پيشو ته
 کښينوي یې زموږ په لارو کي حملو ته
 بل موږ چي هم خوله و رو هم هونسيارو
 هم تر نورو یوڅه پوخ د غلاپه کارو
 ويـلـ دـالـهـ نـاـچـارـيـ بـدـګـومـانـيـ دـهـ
 بـدـګـومـانـ لـرهـ پـهـ پـاـيـ کـيـ پـښـېـمانـيـ دـهـ
 نـهـ موـږـ کـدـ جـاسـوـسـيـ سـيـ زـرـهـ کـولـايـ
 نـهـ پـيشـوـسـيـ دـ موـږـ کـ خـبـرـ مـنـلـايـ
 زـهـ بـېـږـمـ چـيـ تـرـ منـجـ بـهـ موـ بدـيـ سـيـ
 رـاـنـازـلـ بـهـ موـغمـونـهـ پـرـښـادـيـ سـيـ
 شـورـبـهـ ګـډـ موـږـ کـانـوـ پـهـ وـطنـ ويـ

خپل به و ژنورانه پاته به د نیمن وی
 بل مو بک چی زمانو و از میلی
 په څو واره له پیشو و تنبتېدلی
 تر کندو په په تو لارو بنه خبر و
 هم چالاکه و تر نورو هم زره و رو
 هغه غاري کري تازه ويناته سمه سو
 وي ل ستري مي سوه خوله زره مي قلم سو
 لا تر څوبه د پیشو څخه دارې برو
 لا تر څوبه په ګارونو کي پهې برو
 لا تر څوبه د پیشو غوري چمبې وی
 زموږ به بوري میندي ژاري ستري گي سري وی
 دا يوه مو بک په سلکونو مړکانی و
 نويماولي په چاره پوري حیرانی و
 ځئ په لته د پیشو په لوري ورسو
 دوه یادري د تول تېر د بلا سپرسو
 که پیشو لري تېري تېري منګولي
 مو بک هم نه یو څه درني بل او هلي
 جو پو و چي په کندوانو کي ګارونه

د پیشو تر زره ایستلای سو غاب نونه
 "په دنیا کي چي يې نوم لوړ پرآفاق دی
 اتفاق دی، اتفاق دی، اتفاق دی"
 خو هر گوره موږ کان ټوله بې زړه وه
 د پیشو سره د جنګ پر طرف نه وه
 د جګړې او اتفاق خبر سوه پاته
 په جرګه کي بل موږ ک جوړ سو وینا ته
 هم خوله ورو هم زړه ورو هم هوبنیارو
 په ټبرکي يې ګټلی اعتبارو
 دا خو میاشتی د غنم تو حویلدارو
 ځکه دی تر هر موږ ک په غوبنوبارو
 ويـلـلـوـیـ مـصـیـبـ زـمـوـږـ پـېـخـبرـیـ دـهـ
 ځـکـهـ موـږـ تـهـ لـهـ پـېـشـوـ پـېـبـنـهـ خـوارـیـ دـهـ
 رـاسـئـ ټـولـ پـردـ ډـیـ یـوـهـ خـبرـ سـلاـ سـوـ
 هـرـیـوـ تـېـرـ لـهـ بـېـلـیـ بـېـلـیـ مـدـعاـ سـوـ
 زـنـگـولـهـ بـهـ دـ پـېـشـوـ کـوـ وـرـ پـهـ غـارـهـ
 پـهـ خـبـرـ بـهـ یـوـ چـیـ رـاـ غـلـهـ اوـ کـهـ وـلـاـ رـهـ
 پـهـ جـرـګـهـ کـيـ سـوـېـ چـکـچـکـیـ آـواـزـونـهـ

چالکیانی بسورولې چاغوبونه
د تحسین ورباندي جور سول بارانو نه
تحویل دارته يې ويـل آفـينـونـه
پـهـ دـاـ منـعـ کـيـ يـوـهـ بـغـ کـرـلـهـ يـارـانـو
زـهـ يـوـ سـوـالـ کـوـمـ دـوـسـتـانـوـ مـوـبـکـانـو
خـدـاـيـ موـسـمـ کـهـ آـخـرـتـ اوـ دـنـيـاـ دـواـرـهـ؟
زنگوله به د پيشو خوك کي په غاره؟
سره وكتل هونـبـيـارـوـ مـوـبـکـانـو
بنـورـولـهـ شـخـ بـرـيـتـونـهـ مـشـرـانـو
پـهـ يـوـهـ پـوـبـتـنـهـ خـتـمـهـ هـنـگـامـهـ سـوـهـ
دـ پـيـشـودـ زـنـگـولـېـ خـبـرـ سـرـهـ سـوـهـ
دـ غـارـ خـوـلـهـ کـيـ چـيـ پـيـشـوـ غـوـبـ نـيـولـيـ
لـهـ خـنـداـيـ يـېـ پـيـنـتـورـگـيـ وـوـ چـاـوـدـلـيـ

د پاچانوی کالی

پخوانیوزمانوکی یو سلطان و
 ڈېر شوقی و د جامو مین پر حان و
 هر سهاری پی نوی نوی اغوشتی
 د پرون جام پی پی لپری غور حولي
 په دربار کی ورتہ جمع خیاطان و
 په سکبنتلو په گندلو هرزمان و
 سودا گرو به جام پی ورتہ راورلی
 چا په چین کی چا په هند کی ور گندلی
 په هر ئای کی چی به بنه توکر پیدا سو
 سمدستی به ترلباسه د پاچا سو
 په خبر په یوه ملک کی دوه تگان سول
 د پاچا د قصر خواته ور روان سول
 وي لمو بد پاچه انو خیاطان يو
 په دې کسب کی اووه پښته نسلیان يو
 را سره د حکم تونو ڈک توکران دی

په قیمت کي د طلا په تول دي گران دي
 دا يوازي دی لباس د پاچه انو
 د دنیاد لویو لویو سلطانانو
 موږ تر چينه تر ماچينه پوري وړي
 پاچه انو پر رخانو نوازمېلې
 دې توکرانو کي حکمت دی د جوګيانو
 په متريې دی راوري له دپوانو
 نه احمق او نه خايق یې سې ليدلای
 د جاهل ستړګي یې نه سې پیژندلای
 چې باچا په هغه ورځ لباس په تن کي
 یو په یوبه ور معلوم جاهل خاين کي
 په وطن کي چې هوښيار او صادقان وي
 هغه ټول به وزیران او جنرالان وي
 یو خاين به په دربار کي وزیرنه وي
 یو جاهل به په وطن کي اميرنه وي
 پاچا خونسہ کړه سlad خياطانو
 وي لژر لباس راجور کئه هوښيارانو
 چې معلوم په خپل وطن کي خاينان کړم

بر طرفه وزیران او جنرالان کرم
 دوه تگان سول په دربار کی نازولي
 هم پاچا هم درباريانو ته منلي
 په دربار کی يې شروع کړله کارونه
 پاچا ورکړه په قلاکي لویه خونه
 حواله يې زر طلاوي خپل قېمت کړ
 لا يې بار پر درباريانو نور منت کړ
 چې پاچا د خدای سايمه خدمت يې پوردي
 د توکر قېمت په سل چنده لانوردي
 ذخیره يې په زر ګونو کړې طلاوي
 دوه تگان وه یو تر بل توري بلاوي
 له سهاره تر مابسامه به لګيا وه
 پر تندی خولې راماتي په غوغوا وه
 تگان ستري کري ورخ وه په کارونو
 هم شرنگي و د قيچي هم ماشينونو
 پاچا واستاوه سردار د وزيرانو
 چې معلوم کي ئاتنه کارد خياطانو
 چې کوتې ته وردا خل صدر اعظم سو

له حيرته يې زړگی قلم قلم سو
 نه پرمېز باندی لباس و نه توکران وه
 خولگیا له کاره ستپي خیاطان وه
 یو خیاط سو په ادب ورته را وړاندی
 دواړه لاسه يې نیولي لاندی باندی
 ويـل مـره سـولـو سـرـدارـهـ لـهـ کـارـونـوـ
 شـپـهـ اوـرـعـ موـیـوـهـ کـرـپـیـ پـرـخـانـوـ
 دـېـ توـکـرـپـسـیـ موـپـیـ کـړـلـوـ طـنـونـهـ
 لـهـ پـاـچـاـ سـرـهـ بـنـاـیـپـېـرـیـ دـاـرـنـګـونـهـ
 دـاـزـرـینـیـ لـیـکـیـ تـولـیـ دـطـلاـدـیـ
 سـرـهـ رـنـګـونـهـ يـېـ يـاقـوتـ لـکـهـ کـیـمـیـاـدـیـ
 هـرـیـورـنـګـ يـېـ دـیـ دـبـلـوـ جـوـاهـروـ
 لـهـ هـرـنـګـ سـرـهـ تـارـونـهـ دـیـ دـزـرـوـ
 چـیـ جـامـېـ يـوـ ئـلـیـ جـوـړـیـ دـسـلـطـانـسـیـ
 زـموـږـ کـمـالـتـهـ عـالـمـونـهـ بـهـ حـیـرـانـسـیـ
 موـږـ کـانـوـ غـونـدـیـ پـتـېـ بـهـ خـایـنـانـسـیـ
 پـهـ غـارـونـوـ بـهـ دـنـټـهـ اـحـمـقـانـسـیـ
 چـیـ پـهـ ئـیـرـ صـدـرـ اـعـظـمـ پـهـ نـدارـهـ سـوـ

ئان خاين او هم احمق ورتە بىكارە سو
 لە هيپتە يې زړگى ارە ارە سو
 لە غيرتە يې بدن خولە خولە سو
 لە ناكامە يې وروراندى كرە لاسونە
 د خيالى تەوکريې و كرەل صفتونە
 لاس يې جىب تە كى پىسى يې رابەر كرې
 خياطانو تە يې سل طلاوى وركرې
 ويلى ارزي دا تەوکرپە انعامونو
 آفرىن دى ستاسى دوو پر هنرونو
 پەتپە زړه کي پر خندلە دوو تگانو
 چي پىدا مو كر وطن د جاھلانو
 لە سلطان تروزيرانو احمقان دى
 خاينان پە دې وطن کي حاكمان دى
 لە قلا خخە بهر صدر اعظم سو
 لە ژوندونە يې زړه مات قلم قلم سو
 پە دربار چي د سلطان سو وردنتە
 ويلى زما د سرامان دى وي خښتنە
 چى وطن تە دى بللى خياطان دى

سل هنره ور بخبلي پاک سبحان دي
 عجایب یې دی رنگونه د توکرانو
 چي یوازي دی لایق د پاچه انو
 وروسته وار سود قاضى د وزیرانو
 ورپسې د لویو لویو جزalanو
 چي هريوبه سوراستون له خياطانو
 په صفت مرپده نه وه د توکرانو
 یو وزير به یې مين و پر رنگونو
 هغه بل پرجواهرو هنرونو
 یوه ورخ نوبت پخچله د سلطان سو
 په یوازي ئان قلاته ور روان سو
 چي کوتې ته سودنه د توگانو
 توره شپه یې سوله جوره پر چشمانو
 په حيرت حيرت یې و كتل مېزونه
 تر نظري یې تېروله تېول كونجونه
 نه درک و په میدان کي د توکرانو
 نه په لاس کي واشرد خياطانو
 په موسکا او په تعظيم ورته توگان سول

تر قدمه يې په زرڅله قربان سول
 ويـل زموـبد سـرامـانـديـ ويـ سـلطـانـهـ
 ايـ دـ مـئـكـىـ پـرـمـخـ سـيـورـيـ دـيـزـدانـهـ
 ستـاسـىـ ذاتـ بـانـدـيـ جـامـيـ موـچـيـ گـنـهـليـ
 پـرـوجـودـ بـانـدـيـ موـنـهـ دـيـ اـزـمـپـيلـيـ
 چـيـ پـهـ ئـانـ کـيـ دـاـ جـامـيـ دـلـوـىـ سـلـطـانـسـيـ
 زـمـوـبـيـقـينـ دـيـ عـالـمـونـهـ بـهـ حـيرـانـسـيـ
 پـاـچـاـ وـاـيـسـتـلـ لـهـ ئـانـهـ لـبـاسـونـهـ
 يـوـپـهـ يـوـيـيـ لـوـخـيـلـهـ اـنـدـاـمـونـهـ
 لـوـخـ لـپـرـوـ پـهـ کـوـټـهـ کـيـ درـبـدـلـيـ
 هـرـانـدـاـمـ يـيـ دـوـوـتـگـانـوـ لـيـدـلـيـ
 چـيـ هـغـوـيـ خـيـالـيـ تـوـکـرانـ پـرـيـ اـزـمـپـيلـهـ
 پـهـ حـيرـتـ پـاـچـاـخـانـتـهـ کـتـلـهـ
 چـيـ يـقـينـ يـيـ دـخـپـلـ ئـانـ پـرـ حـماـقـتـ سـوـ
 خـپـلـ گـرـپـوانـ اوـ خـپـلـ وـجـدانـتـهـ مـلاـمـتـ سـوـ
 لـهـ نـاـکـامـهـ يـيـ وـيـلـ پـرـيـ تـحـسـيـنـونـهـ
 دـواـهـ،ـ وـاهـ يـيـ بـانـدـيـ جـوـرـ کـرـلـ بـارـانـونـهـ
 دـهـ هـمـ وـرـکـرـلـ انـعـامـونـهـ دـتـگـانـوـ

په خوچنده له قېمته د توکرانو
 شهادت د حماقت يې پر خپل ھان کړ
 پر تګانو چې يې جوړ طلا باران کړ
 لس پنځلس ورځي وروسته وه جشنونه
 تې پېدل د سلطان مخى ته پوئونه
 د لباس کيسې عالم وي اوږدلي
 تر ملکونو تربنارونور سيدلي
 په زرگونو حاضر سوي وه پوئونه
 په لکونو وه راغلي عالمونه
 د غرمې پر مهال بوغ د نغارو سو
 غړومبهاري د توپکو د توپو سو
 پاچا مخکي ورپسي سلنوكران وه
 د پاچا ملمن لاسونو کۍ روان وه
 په نارو سول په تحسین سول او لسو نه
 د پاچا يې د جامو کړل صفتونه
 عالمونو زنده باد ناري و هلې
 پر سلطان باندي دعا وي اوږدلي
 خوا همچ سلطان جامي نه وي ليدي

لوح بدن ته خربی سترگی یې نیولی
 تاج پرسر چپلی په پښو توره تر ملاوه
 لوح لپپاچاروان لکه اشاوه
 ټول عالم لیدل چي لوح سلطان روان دی
 هر سړی پر حان شکمن سو چی نادان دی
 چاله بېري هله سپون نه سو وهلای
 د احمق نوم یې پر حان نه سو منلای
 چي يو ټحلیوه ماشوم بغ کړه په زوره
 ويبل پلاره پاچا لوح روان دی ګوره
 په یوه ګړي کي جوره هنګامه سوه
 د پاچا د لوح بدن خبره سره سوه
 نه په منځ کي خیاطان وه نه توکران وه
 شرمندہ ټول وزیران او جنرالان وه
 ټګان تللي وه د وخته پر آسونو
 اړولي یې پیسې وې تر ملکونو

غلط آدرس

یو غریب سهار له خوبه سو را پورته
مخیپ و نیوی د بنارد کوشولورته
بیا پرون غوندی په کار پسپی روان سو
بیاد بنار په بازارو کی سرگردان سو
بیا به خرنگه مابنام و رخی تر کوره
بیا به خرنگه نفری وینی بی او ره
ماشو مان به بیاله لو بی خخه ژاری
یو بده گرمه بل به غوره ھو ڈی غواری
وره لوربه یپی په او بنسکو سترگی سرپی کری
ماشوم زوی به یپی سلگیو کی گیلپی کری
کری ورع یپی سوله تپره په چرتونو
د پرمی اود ل ۋې بو اولادونو
چی یپی دوپی ورخی گوله نه ده خورلپی
نه یپی وچه نه لندە ھو ڈی ژو ۋولپی
په واتونو گرچى دی چی مازیگرسو
په زرە شین سونور لە کاره لاس په سرسو

لاس د فقريي هر چاته و نيولى
 گرئيدى په دوكانو په زره تلى
 تر مابنامه يې پيدا يو خورپى كرپى
 چي ايله يې په سودا و چي ۋەدى كرپى
 نه يې اوروليد په كوركى ماشومانو
 نه توده بسوروا تر خوله سوه د كوچنيانو
 نيمه شپه يوه ماشوم ويل باتكه
 سبا شپه موپه توده بسوروا ماره كه
 شپـكـلـنـيـ بـهـ ژـلـايـ تـرـ سـهـارـه
 خـوـ چـپـپـيـ يـېـ مـورـورـ كـرـپـيـ سـوـهـ كـرـارـه
 سـهـارـ لـمـرـلاـ پـرـ آـسـمـانـ نـهـ وـ خـتـلىـ
 چـيـ غـرـيـبـ دـ فـقـرـ لـاسـ وـ رـاـ يـسـتـلىـ
 كـرـىـ وـ رـعـ يـېـ فـقـرـ وـ غـوـنـبـتـىـ باـزارـ كـيـ
 نـهـ يـېـ پـلـىـ نـهـ يـېـ سـپـورـ پـېـبـنـيـدـ پـهـ بـنـارـ كـيـ
 يـوهـ چـاـ وـرـتـهـ وـيـلـ چـىـ بـخـتـ دـيـ تـورـ دـيـ
 درـنـىـدـيـ چـىـ لـوـيـ جـوـمـاتـ دـيـ دـخـدـاـيـ كـورـ دـيـ
 دـ جـوـمـاتـ پـهـ منـجـ كـيـ جـمـعـ دـهـ وـلـارـهـ
 هلـتـهـ وـرـسـهـ لـهـ مـخـلـوقـهـ خـيـرـاتـ غـوارـهـ

په جومات چي کوي خلگ لمونخونه
 همېشہ وېشي پر خلگو خیراتونه
 هلته ورسه په خیرات به دي زره سورکي
 جيبي او لاس به دي کري ډک نس به دي مور
 کي

غريب سمد جومات مخ کي پر ګونډو سو
 په ژړا او په فرياد او غلبلو سو
 چي مي ودې په كاله کي ماشوماندي
 په یو ګولي مړي پوري حيراندي
 په شپو شپوراته پراته ودې نهردي
 لکه وچ لرگي له مړو برابردي
 پربې وزلو زړونه وسوئ دوستانو
 زما او لاد وبولئ خپل مسلمانانو
 تې پېدل د فقير مختنه ډله ډله
 چاله کبره دده خواتنه کتله
 چايو خوتوري پيسې ورکړي تې رسول
 هم فقير همي پ دده ماشومان هېرسول
 پيسې لږوي ترهیخ شي نه رسېدلې

نه ڏوڻي او نه بنورواته بسپدلپ
 فقيرتش لاس او جييونو ته حيران سو
 له ناکامه د خپل کور پر خواروان سو
 فقير غونبتل چي سي ولار خپلي کوشچي ته
 چي يي پ لار سوه برابره ميخانې ته
 پکبني ناستيو خوملگري خوزلميان ووه
 بي خبره له دنيا خخه مستان ووه
 لاس ترغاه سره ناست وه نازولي
 د هوښياروله دنيا دلتله راغلي
 د فقير لوري ته پامديوه خوان سو
 هم سرو سترگو هم جامو ته يي پ حيران سو
 له خپل جيب خخه پيسې يي پ را بهر کړي
 په زړه ستري درويزگر لره يي پ ورکړي
 ميخانه کي ورته پام سود ټوانانو
 له دنيا د پېخبرو بد مستانو
 هريوه پيسې له جي به را ايستلي
 چالس ګوني چا شل ګوني ورکولي
 پر ګدا باندي يي پ جور پيسه بaran کړي

وپوره یې د تاوده نغري ارمان کړ
د هلاسونه کړلله پورته ويل خدا یه ټه
تله پېشکه مهربان یې رهنمایه
تره چا یې مهربان په دې جهان کې
شريک نه لري خالقه په آسمان کې
ته قادر یې ته رازق یې ما منلى
خوا درس دې چاغل طورا بندولی

۲۰۰۴/۵/۱۶ - ویرجینیا

دو هم واده

یوه کلی کی نام تو غبستلی خوان و
 هم شته من و هم په مه په پهلوان و
 خان به تل و په بنکارونو پسی تللی
 دیار انolle تولی سره وتلی
 چی له بنکاره به راستون سو په راحت و
 خدای ورکه داسی کور لکه جنت و
 انتظاری په هر گپری بنایسته مپرمن و
 سر تر نو که لکه جووه چی په ستن و
 دوه او دری یپه لا په کور کی ماشومان و
 یو تربله بنایسته لکه گلان و
 خو په قام کی دارواج و دخانانو
 یوه بنئه وه پیغور د بدایانو
 چی په قام کی زور راویا شتمن و
 دری خلوری په وی عورتی هیر زامن و
 یوه ورخ دخان د بنا رپه منع کی شپه سوه

شپه يې چېرتە پە بنا دى كى مېلمنە سوھ
 پە بنا دى كى يې خونجۇنى وې لىدلى
 زە يې يو ورپىسى نىكلى نازولى
 پە كتلويې كباب دخان زەگى كە
 پە عشوه يې خوب آرام ورنە پەردى كە
 خان مىن سود نازونو پەبرمنى
 پە زەگى يې پورى وورى ولاپى ستىنى
 خو وادە يې كېلە ناواپە لکونو
 ورتە رايىپە وپل مالونە پە بارونو
 اوھ ورئى اوھ شپې جور وھ جشنونە
 هم غوایي حلالىدە هم پىسونە
 پە خيرات مارە دكلى مىكىنان وھ
 آن د بىشار خخە راغلى فقيران وھ
 اتنۇنوكىي سىرناوي دغېدىلى
 شاه زلمىو پە تۈپكى نبىي و يشتلى
 دكلاپە منع كىي نجۇنى نخىدلە
 لە بهەرە دزمۇناري راتلىپە
 پە هفە شپە كلىوالە سوھ ارزانە

چي له بساري او ده سوه مسنه گرانه
 لا په کلي کي روان وه اتپونه
 چگي د گراني او ارزاني سول جنگونه
 په کلاکي لاتمانه وه جشنونه
 چي د خان پر کور نازل سوله غمونه
 هره شپه د خان پر خونه باندي غم و
 هره ورخ به ورته جور نوي ماتم و
 هره ورخ په کور نوي تداره وه
 د دووبنو پر هر خه باندي جگره وه
 له جنگونو خخه خان هسي نالان سو
 جنت کور ورته د ورخ گزران يې گران سو
 له ناکامه به روان سو په بسکارونو
 په مزلونو د دبنتونو جگو غرونو
 له ميلو خخه کلاته چي به ستون سو
 هغه آش هغه کاسه پوخ يې لرمون سو
 پر کلا د بساري جوره پاچه ه و
 کليواله لکه مينچه دابي بي وه
 ټول د گراني په قسمت سول چي خوابه وه

مئکه سره وه دارزانی باندی شپه وه
 دانار په شانی پ زره له وینو ډک و
 زړگی نه و په سینه کي ډک توپک و
 خان مین د خپلی ګرانی پر نخرو و
 په منتر کي بند له سرڅخه ترپنبو و
 نه په غم کي دارزانی د جامو و
 نه يې ټه ای ته ورغلی په میاشتو و
 چې به خان را اړل مالونه یا بنکارونه
 مختنه سوای وروتلای اولادونه
 ماشومان له پېري نه سوای راوتلای
 چاد ګرانی مخ کي سپون نه سوای وهلای
 په کلاکی ګرانی نوی ژوند تیار کړ
 د کلاڅخه يې جو په بنا ر بازار کړ
 نقابونه يې له مخه کړله ليري
 د پلو پردې يې ټولي کړلې خيري
 سینګار کړی په بامونو ګرڅدله
 نه له سیال نه له نا سیاله پتپدله
 نه دبني نه د بل پروا يې کړله

په کټ کټ به یې ھوانانو ته خنده
 یوه شپه چي خان په لوی سفو و تللی
 د غرڅه نسکار پسي ګرونو ته و تللی
 یو بنا یسته یو برپتوري په ھان غښتلي
 د بي بي خوني ته ولاړي غلی غلی
 ګلیوالی سیوری ولید په تیاره کي
 زړه یې سم په دربېدو سو په سینه کي
 د سینې پر کوري یې او رد غیرت بل سو
 زړه یې وريت په هغه اور کي سو جبل سو
 په توکل د خوني خواته سوه روانه
 ټول وجود یې سره لمبه و زړه لپزانه
 چي په خونه وردنه سوه ارزانه
 پر پالنگ باندي یې ولپدله ګرانه
 لڅه پڅه د څيل يار سره پر ته ده
 لاس ترغاره له نګار سره پر ته ده
 د کلونو له دلدار سره پر ته ده
 په څيل کور کي له اغيار سره پر ته ده
 چي ګه پور ته سوه له ستوني د ارزاني

ورته پام سوله پالنگ خخه د گرانی
ویل تپره سه بی شرمی بی پدری
او س له دی هم راته جوری که خبری
چی زه یو ئحل له دی شوقه سم بی غمه
خبر روم دی په کارون دوه عالمه
سره تبی به درته مخکه کلی کور کم
تر عالمه به دی مخ په تبی تور کم
زه رجنی چی دی زماد عشق شپبی کرپی
خپلی ورخی دی کرپی توری شپبی ترخی کرپی

ویرجینیا

۲۰۰۲/۱۱/۲۵

دری غوایی

دری غوایی یوه ئنگله کى او سېدله
 تل به دری واره ملگری گرچىدله
 په ئنگله کى بې یو ئای سره روان وه
 یود بل دې کرپه زور پهلوانان وه
 یو یې تورد وهم ابلق دریم یې سپین و
 د زمری یې زړه په غونبسو پسی شین و
 که هرڅو زمری پاچا و د لپوانو
 زوري یې نه و برابر له درو غويانو
 چې زمری به ورتە سپین کې له غابسونه
 درو غوايانو به وروارپول بې کروننه
 له ناكامه به زمری يې رتە روان سو
 پر زړه پاته د خپل بې کار به یې ارمان سو
 یوه ورځ ورتە گیدر ويل سلطانه
 دا یوه خبره او ره له نادانه
 د غوايانو تر منځ او رد نفاق بل که
 پريوه یوه جلا جلا يرغل که

بیابه موږ هم سو ماره ستاله خیراته
 شپه او ورخ به کړو دعا و خپل پاچاته
 زمری و کړې سپین ابلق ته خو خبری
 چې پر زړونو لګیدې لکه شکري
 د عمرونو ورته یادي یې کيسې کړې
 د نسلونو یې وریادی خاطرې کړې
 ورته ویې غاندہ تور په خو خوشانه
 سپین ابلق یې تور ته کړله بد ګمانه
 چې سپېره یې ټول وابه کړل د ځنګلونو
 کړی ورخ د ده تېربې یې په شخوندو نو
 دا تور مخی دا کم اصله دا بدرنګه
 ولی نه لیری کوئ له خپله څنګه
 کړی ورخ یې جوړی کړي وي رمباري
 که په نس موروي که وړی یو څه غواړي
 بد بنکارې یې په ټولی کې د غوايانو
 دا کم اصل ولی بولئ له یهارانو
 زه یې پېژنم په اصل غوښی نه دی
 داله نسله د یابودی یاد خره دی

کەله ئانە يې جلانە كېئى ملگرو
 يوه ورۇغ بە ياست پىنپىمانە بىكىرورو
 دا يوه خېرە زما و اورئىزې ورو
 داقانوندى دا صىلىو ئىناورو
 پە تۈلى كىچى كەم اصل يې پىدا سى
 دا صىلىو ئىناورو ورتەشاسى
 خوک يې نەبولي لە ھلى دخپلوانو
 پە تۈلى كى حساب نە وي دىيارانو
 كەپ روخت مو تورونە ايستى لە ميانە
 بىا سبا بە مو گىلە وي لە خېل ئانە
 سېپىن ابلق تە ويلى و رورە خوبى سە ستادە
 چى دى هرڅە فيصلە كېرە زما سلا دە
 بىا يې و كتل زمرى تە ويلى وايە
 ستاد تور دور كولو څەدە رايە؟
 زمرى دارى كېلى سېپىنى ويلى گورئ
 سباد دوارە كې جلالە تورە لورى
 زە او تور چى سو تەها زە پە پوھېزم
 تاسىي ولاپ سئىزە لە دە سەرە جورپۇم

چی سبالمر را بسکاره سو په ځنګله کي
 توريوازي را روان و په گونبه کي
 کري ورخ يې په رمبا رو کړ ځانستړي
 دياراني يې سوورک ژوندي او مړي
 چي زمري ورتله ورایه بسکاره سرکړ
 تورغوايي هم ځان جګړي ته برابر کړ
 زمري مخامنځ پر تورباندي حمله کړه
 په تېره منګول يې غاره ورپاره کړه
 که هر خوبه يې تر خوله ختي رمباري
 په وجود يې نسخدي د زمري داري
 له ناکامه يې ناري کړي چې يارانو
 زه موپري نبودم دبمن ته نامردانو
 دغه حال چې نن زما سبا پر بلدي
 خپل عمل د هرسړي دلاري ملدي
 د ابلق زره باندي وسو ويلى سپينه
 زه او ته او تور شريکه لرو وينه
 کشکي نه مو واي پري ايښي دا زوي مړي
 د زمري له خولي موږ ته واي خلاص کړي

سپین په قهر و رته و ويـل اـبلـه
 په دـستـورـدـ دـنـيـاـ پـوهـنـهـ يـيـ اـحـمـقـه
 دـاـبـدـذـاتـهـ دـىـ كـمـ اـصـلـ دـىـ دـاـ تـورـدـىـ
 دـدـهـ ژـونـدـ اـصـلـ غـواـيـيـ لـرـهـ پـغـورـدـىـ
 چـيـ يـيـ اـيـنـبـيـ وـهـ گـيـدـرـ دـنـفـاقـ لـوـمـه
 تـورـغـويـيـ سـوـدـ زـمـريـ دـپـنـجـوـ شـوـمـه
 يـوـ خـوـ وـرـخـيـ دـزـمـريـ خـتـهـ مـرـهـ وـهـ
 دـغـواـيـيـ پـرـ غـوبـنـوـ وـازـگـوـيـيـ مـېـلـهـ وـهـ
 اوـبـدـهـ ژـبـهـ يـيـ خـپـرـهـ وـهـ پـرـ بـرـپـتـونـوـ
 مـرـهـ گـېـدـهـ يـيـ وـهـ ڈـکـھـلـهـ تـېـغـونـوـ
 غـپـوـمـېـدـيـ دـتـورـغـواـيـيـ پـهـ غـوبـنـوـ مـوـرـوـ
 يـوـ خـوـ وـرـخـيـ يـيـ دـگـډـهـ دـوـبـخـ سـوـرـوـ
 پـهـ تـاـوـدـهـ وـهـ دـزـمـريـ تـېـرـهـ غـابـنـوـهـ
 شـاـخـواـيـيـ پـرـ كـولـهـ طـوـافـونـهـ
 پـرـ مـېـلـهـ بـانـدـيـ چـيـ تـېـرـيـ وـرـخـيـ شـېـ سـوـيـ
 غـوبـنـىـ خـتـمـيـيـ سـوـپـيـ چـيـ پـاـتـهـ وـېـ وـرـسـتـېـ
 وـېـ

دـزـمـريـ پـهـ نـسـ کـيـ بـيـالـوـرـهـ پـيـداـ سـوـهـ

ورته ياده خپله تېره مدعاسوه
 ورئىزدى د سپين غوايي خواته ورو ورو سو
 چه د غرونو خه ئنگلۇنو پە كىسو سو
 ورتە ويپى كېل خواپە خواپە نكلونە
 تېرول يې زارەنسىي متلونە
 پكىنىي يادە يې كىسە كرە دغوايانو
 د اصيلو او كم اصلو حيوانانو
 ويل سپين پوست دى رو بسان لكە سهاردى
 د غوايي د جنس او نسل افتخاردى
 راتە كېرى مى كىسى خپلو نيكونو
 سپين غوايى دى د زميانو لە نسلونو
 نور غوايى چى قسم قسم پە رنگو دى
 ياد نسلە دا و بسانو ياد خرو دى
 زە او تە پە دى ئنگلە كى بىنە بىكار پېبو
 زە او تە دوارە اصيل سرە جور پېبو
 دا ابلق هەم د تورانو لە كالە دى
 دا كم اصل د غوايى لە نسلە نە دى
 پە او رشۇ كى د ئنگلە ئان شريك بولى

ئان بادار ورته بسکار پېي د تول غولي
 يوه ورخ به دا ئنگل توله د ئان كري
 مره له لوبي به كوچني لوى حيوانان كري
 دا ابلق چي شپه او ورخ پكىنى خرپېي
 كه ئنگل هر شومره لوى دى خو خلاصېي
 دى را پېي بزده زما ورور كىه بسکروره
 د غرور باد به يې وباسلمە سره
 د زمريانو پە وروري كە تە رضا يې
 د ئنگلە به زە وزير تە به پاچا يې
 سپين غوايىي ئان لە ابلق خخە گونبە كر
 زمرىي ورو ئان ورنيژدى پە يو پلمە كر
 ابلق بسکرنە و سە كرى لا جگرې تە
 چي يې دارى د زمرى ولارې سينې تە
 پە يوه حملە پر ختە د غوايىي سپور سو
 د ابلق ترسىر گو توله ئنگل تور سو
 چي هر خونە يې رمباري كرى پە زوره
 چي كومك تە رارسگۈرە سپينە وروره
 دغە حال پرون پر تور وونن پرمادى

دخونی زمری یرغل سبا پرتا دی
 د ابلق و روستی رمباری سوپ کراري
 د زمری دارو یې بندی کړې بغاری
 بیا خو ورخی د زمری مېله تازه وه
 د ابلق په پستو غونبسو یې خوله سره وه
 په ئنګله کې سپین بېغمه را روان و
 د زمری له ورور ګلوی غره په ئان وو
 خپله وينه یې ګنه سوچه اصله
 بنکار پدی ورته خپل ئان له بله نسله
 د غرور نشې اخيستی سپین غویی و
 دی په خپل خیال کې پا چا وزیر زمری و
 چې ناخا په د بنکاری زمری غړو مبی سو
 مخامخ ورته په لاره کې مرګی سو
 چې د خیال نشه یې وو ته له سره
 په ژړا سو چې زمری به برادره
 مادی دارو ته یوازی غویی تور کړ
 ستاد په اړه بېگانه مې ابلق ورور کړ
 زما او ستاده په رګو کې یوه وينه

د اصيلو تر ماین په کارده مينه
 هر خدمت ته دی حاضر زه دی چاکريم
 په ئنگله کي ته پاچا زه دی نوکريم
 زمري وويل بې عقله بنکوروه
 له قانون د ئخاورو پېخبره
 د زمري او د غوايي په منع کي خه دی
 زما خوراک د غوايي غونبى ستا وابنه دی
 ستا خدمت به و په کارد دوو غوايانو
 چي او سېلى په لگيادي د مېپيانو
 په ژرا سو سېپين غويي ويل يې خدایه
 په ريشتىيا چي زه کم عقل و مله ئايىه
 په هغه ورخ مي مرگي ته ئان تيار كر
 چي جلامي تورلە ئانه په اختيار كر
 چي ابلق مي د زمري په خوله جلا كر
 هغه ورخ مي ئان لە مرگ سره سودا كر
 د غوايي او د زمري پردى دی ويني
 د دېمن سره خوک خنگە پالي ميني
 چي په اصل او کم اصل تېرو تلم

په لوی لاس می د مرگی خولې ته ورتللم

ویرجینیا

۲۰۰۳/۴/۲۶

دوكانداري

په کوڅو کي صحرايی غرمه روان و
 هم دی ستپی هم يې خرستپی ستومان و
 کري ورخ يې لشي پښې مزل و هلی
 په سينه کي يې نفس و سوئيدلی
 هم ګرميو ستپی کړي و هم تږي
 هم نهرو له سهاره څخه و بدی
 لاپه مخ کي يې د بنارتني کوشې وي
 ورتنه پاته لاسل ګونې دروازې وي
 چې سپې به کړې پر مال ناري په زوره
 خره به هم کړې غرغړې د خپله لوره
 د ده باغ به په نارو کي د خره ورک سو
 هم به ځان او هم به خره لره هک پک سو
 چې د خره به غرغړې سوې یو څه غلي
 صحرايی به ورتنه و کېلې نسکنئخلي
 چې آرام به صحرايی روان پر لارو
 خره به هم مغزی او بد کړي و کرارو

کله کبنته کله پورته لوی غوبونه
بنکارپدی لکه وهی چی لوی چرتونه
بیا به ستونی صحرایی سم کرنارو ته
خره به هم کره خوله تیاره غرغرو ته
شپږ اووه ئله چی خره داسی ناره کره
صحرایی هم ئینگه لبنته ورسره کره
سدستی یې ترازو کړو رپه غاره
ویلتاته د کوشو ورخ ده ولاړه
ئه رهی سه خرخوه دی خپل مالونه
سپکوه دی په واهونو کی بارونه
چی پرمال سې ترما بنسې نارې وهلاي
زما يقين دی چی هرشى سې خرخولاي
چی نارې پرمال وهلاي سې په زوره
خرخول دی هم په وسپوره دی گوره

ویرجینیا

٢٠٠٤/٥/٢٩

قناعت

پخوانیو زمانو کی ماھیگیرو
 ڈېر غریب و د قسمت د تور اسیر و
 نه یې بله خواری زده نه په لگیا و
 د غه کسب و رته پاته له بابا و
 همپشہ به وي په کار پسي وتلى
 یوه ورخ بېغمه نه و کښېنستلى
 بل به هیچ دده په رنگنه و خوک ستړی
 خویوه ورخ په نس نه سو مورزوی مری
 چې د ورځی یې هر خه کبان نیوله
 په بازار کی په ډوډی به یې پلورله
 د مېرمنی به یې هره شپه ناري وې
 هره شپه به یې په اوښکو سترګی سري وې
 کله پلار کله قسمت ته په بنرا وه
 چې نصیب یې غریبی توره بلا وه
 ماھیگیر ته له خواریه ورخ ترخه وه
 کورتبې وه او د ده ورباندي شپه وه

يوه ورخ ورباندي تپه سوه ماپبنين سو
 درياب پرغاره ناست وزره يې شين سو
 كري ورخ يې يو ماهى نه وو نيولى
 تپيدى لكه مرغه پرزره ويشتلى
 كه همداسي كورته ستون سي لاس ناولى
 د مېرمنىي بەلرگى وي دده ولى
 نابره يې ترسنگو شى زرين سو
 چي يكى ماهى يې وليدى غمگين سو
 ماهىي بۇغ كىرە ويل اووره ماھيگيره
 د كلونولە خوارى پەزره زهيره
 زما پەيىدە يوه دودى، نە كېرىي
 ما ايلە كەچي چەغوارپى دررسېزى
 ماھيگير زرين ماهى لرە حيران سو
 چي دده پەزبە خرنگە گويان سو
 سمدستي يې ماهى خوشى كراوبو ته
 درياب دزرغونو اوبو چپو ته
 خالي لاس وتوري يې تشن لاس كې نيولى
 د مېرمنىي لە غضبه لپزپىدى

و ماهی ته یې وریغ کپله په زوره
 که ریشتیا پر قول ټینگ ولاری یې وروره
 دانن شپه راته تیاره ڈوڈی راکه
 را پوره دوڈی گیا ی مدعا که
 دانن شپه موپه توده ڈوڈوی ماره که
 زموبله ھیری زلخوبی زرونه ساره که
 ماهی وویل پوره دی دا ارمان سو
 په کوډله کی هواردی دست رخوان سو
 چی د کور تر دروازی دی رسپدہ وی
 نعمتونه به تیار در ته پراته وی
 ماهی گیر چی سودن ته په کوډله
 شاو خوا یې په حیرت حیرت کتله
 نا آشنا ورتہ بن کاره سوه خپله خونه
 پرمیدان باندی پراته وه نعمتونه
 هم چرگان هم سالونه پلوونه
 هم اچار هم مرباوی کابونه
 ده سترخوان ته یې نیژدی ناسته عورته
 دوې یې سترگی سولې شپارلس له حیرتہ

بې پونستنې يې حمله کړه پر چرګانو
 خوليې يې غوري سوي تردوا رو باړخو ګانو
 ما هي ګير او مېرمن دواړه چې ماره سول
 چې په ګډو کې اورونه يې ساره سول
 او د هم خلې چې ستري په حملو سول
 چې نشه له فېرنیو او خوبو سول
 تري مېرمني په کرار و کړه پونستنه
 د الله کومه دی راغلي زما خبتنه؟
 سړي تپه د زرین ماهي کيسه کړه
 او کراره يې د بنځۍ تلوسه کړه
 بنځۍ وویل سړي دا مو واردی
 په داشپه به رو انې پو زما تلواردي
 او کنه سهارو ختی به رو انې بې
 یو ئحل بیا به له ماهي سره ګرې بې
 چې پر دغه ئای یو بنکلی کور را جوړ کې
 په سیلانو د بنمنانو می زړه سوړ کې
 ما هي ګير وویل دا کارراته شه ګراندی
 له ماهي سره مالې کړي احسان دی

خوچي سترگي کريپ مېرمني پري راغتني
 اورېدلې يې لەدوو سترگو سکروتى
 ماھيگىر پر خپلو كرو باندى پېنېمان سو
 پەس با ملا آذان سىند تەروان سو
 پەدرىاب باندى يې يوغ كره چى ماھىيە
 زماد بخت او د ژون دون زرين زمرىيە
 زه مېرمني يەتاتەرالىپلى
 وايىي موږ تەرا آباد كە يو كورنىكلى
 ماھىي وویل ورئە كوردى تىاردى
 بنايستە پەرنگ رنگين نقش و نگاردى
 ماھيگىر خپلى كودلى تەروان سو
 پر هغە ئاي بنايستە كورتە حيران سو
 پە سرو شنو قالىنۇ فرش و ھەرە خونە
 رنگ پەرنگ پەنكىي انبار و لباسونە
 پەنكىي ونى د گلونو و يې ولاپى
 او بىدې كري صنوبرا او سروي غاري
 پەشىپلىي كىي ويالە مستە روانە
 پر دوو غار و يې گلونە خوش و شانە

هره شپه هوارېدل دستاخوانونه
 ورتە راز په زار راتلله نعمتونه
 ماھيگير و که مېرمن خوبن او خندان وه
 ترقیامت دمخه دلتە جنتیان وه
 يوه شپه د ماھيگير مېرمن خپه وه
 ماھيگير ته بیا په برحه د اور شپه وه
 ويلنوره زه دیغ سوې یم په کورکي
 یم یوازي کري ورئيمه په اورکي
 ته به بیا سهار وختي ورروانېږي
 يو ئحل بیا به له ماھي سره گړېږي
 چې په کار موږ ته قلا ده سلیپه خونی
 نوکران چې پکښي و ګرئى پلټنې
 يوه خونه راته جوړه که د زرو
 يوه بلد الماس وجواهرو
 د قلا د پاره غواړم شل بر جونه
 په هر برج کي نوکران او تير کښونه
 د مجلس د پاره غواړم سمهيليانې
 د خدمت د پاره غواړم نوکرانې

ولباس ته می په کاردي خياطاني
 د شاهي خورو دپاره اشپزانی
 هسي نه چى په دې ټولو کي شى كم وي
 مئکه سره ستا به پر شپه ورع به دې غم وي
 له ناكامه ما هيگير سيند ته روان سو
 بيا ما هي ته په کېرە غاره گويان سو
 چي مېرمني رالېلى يمه تاته
 اشتها يې ډيره سوې ده قلاته
 ما هي ووييل تياره دې قلا ده
 پوره سوې دې دېنې ئي تمنا ده
 ما هيگير هغه گړي کورت ته روان سو
 چي خپل کورت ته ورنې دې سوهک حيران سو
 هغه ئاي باندي ولاړه لو قلا وه
 چي نه او سوه چاليدلې نه پخوا وه
 تر آسمانه يې ختلې وه برجونه
 د سپاهيانو باندي ګرڅدل پوئونه
 سرتريپايه جوړه سوې له مرمو
 پکبني خوني د الماسو جواهرو

شنې ويالې وي راسپري پر چمنونو
 هم باعونه د مېووه هم د گلونو
 عطرپورته و اسمان ته د سرو گلو
 په گلخانګو کي سندري د ببلو
 سهيليانو اچولوي اتنونه
 نوکرانو يې کوله خدمتونه
 پرماني د نعمتونو وه مېلې وي
 په قلاکي د جنت ورخې او شېپې وي
 يوه شېد ماھيگير پر کورناوريں و
 د مېرمني تندی تريوزره يې غمگين و
 وي لغوارم ته پاچازه ملکه سم
 د جهان تر تولو بنحو بنيسته سم
 چې په سيل راته ولاړي وي بېيانې
 چې نکلونه مې د شېپې او رې پېغلاني
 سلامي ته مې را ووزي عالمونه
 د تخت مخ ته مې ولاړوي لوی پوئونه
 له ناکامه ماھيگير سيند ته روان سو
 بیا ماھي ته په کېډ غاره گويان سو

چي مېرمني يمه تاته رالېپلى
 د پاچا پر تخت او تاج يې زره بايللى
 ما هي وو يل ورخه ته مي سلطان كري
 همدا او س مي د ملكونو نگهبان كري
 ما هي گير پور ته پر تخت د سلطنت سو
 په بسارونو کي جاري يې حکومت سو
 شاعرانو قصیدي ورتنه ليكلې
 ملا يانوي په نوم خطبې ويلى
 ملكې ته به راتللې عالمونه
 كې بدل ورتنه په لاره کي سرونه
 كه هر خوه ملكه په رنگ رنگينه
 لا دنه په زړګي کي وه غمگينه
 ما هي گير ته يې وي ل سباروان سه
 خپل ما هي ته ورسه زما له خولي گويان سه
 چي زه غواړم چي دالمر مي په فرمان وي
 په تعظيم دي راته ستوري د آسمان وي
 كه سېل غواړم په هغه ورخ دي توپان وي
 زما په حکم دي هم او ري هم باران وي

پاچه‌ی دی زما په برخه دایمی وي
 زما په لاس کی دی هم غم هم دی بسادی وي
 له ناکامه ماهیگیر سیند ته روان سو
 بیا ماهی ته په کبه غاره گویان سو
 چی مېرمن می غواری تخت د کایناتو
 پاچه‌ی غواری د ټولو مخلوقاتو
 په قدرت یې وي دالو مئکه ولاره
 په اختیاریې وي مرگی او ژوندون دواړه
 او کنه وي هره شپه می تریخ ژوندون دی
 را خورین کړی په کوګل کی یې لمون دی
 ماهی سرکرله او بوڅخه را پورته
 په حیرت یې ورکتله دده لورته
 ویل ولارسه مبارک دی سه کوډله
 شوم نهر په ئای کی پروت زړه ګدله
 ستا مېرمن په هیڅ دولت نه قانع کېږي
 له هغې سره زړه کوډلنسا پېږي
 چاچی کړی په دنیا کی قناعت دی
 له طالع سره ملګری یې دولت دی

ماهیگیر خپلی مېرمنی ته روان سو
په لیدلو د کوهلي هک حیران سو
پکبني پروت هغه زور تورو د ماھيانو
ور په زره سول متونه د بساريانو
گرچدلی چي ټول عمر شوم نه رو
په ئان ستري بینوا خاورى په سرو
خو مېرمن يې په کوهل کي وه خوشحاله
وييل خوبن مي دی داژوند له هره حاله
وييل بنه دی چى بېغمەد جهان يو
په نيم نس دی يو ماره په غم د ئان يو
خو په زره کي خدائى زده خه پر تېپدله
لكه شمع هر گړي چي نېدله

غیبت

هستوگن په یوه کلی کي با غوان و
 له هر چا و گيله من مين پر حان و
 هم پشه د حاضري نو په صفت و
 خو په ټول قام کي مشهوره په غيابت و
 مخamus چي يې د چا کړل صفتونه
 په غيابت به يې تاوده کړل مجلسونه
 نه پري ايښي يې امي و نه ملا و
 هم د بد و هم د بنو په حان بلا و
 کليوال وه که بساري ان وه خاينان وه
 دی صادق و نور دا ټول دروازه جنان وه
 خوک خاين و خوک چمبا زه خوک فاسق و
 خوک له هر چا سره غل و منافق و
 مراعات يې په غيابت کي د چانه کړ
 نوم په ژوند کي پاته نه سوچي ده بنه کړ
 د دي کلی یوسردار و ډېرشته من و

پر ھوانانو پرسپین بیرو قدرمن و
 له پلرو یې په میراث ورې خانی وه
 شپه او ورخ یې په قلاکی مهمانی وه
 پر با غوان باندی تر هر چا مهربان و
 که هر چا ورتہ غاندھ خو پردہ گران و
 د سردار له برکتھ په نس مورو و
 په تن پت و په زره روغ و په ئان جورو و
 د سردار سره ملگری یواغا و
 هم سید و هم مرشد و هم ملا و
 له کلونو له پخوا اندی یوالان وه
 لکه دوه سکنی و رونه سره گران وه
 پر هر ئای ورباندی پېنس چي به با غوان سو
 په شا او په صفت به یې گويان سو
 خدای موزر كاله ژوندي لرە يارانو
 په امان له بدوس تر گو سئ ھوانانو
 پر هر لوري چي جوره سره روان ياست
 غليمانو ته اغزي بنانسته گلان ياست
 دا خوار ئان به مي زر خله در قربان كرم

صدقه به می خپل سربلاگردان کرم
 زهدي و مرم چي سيد او سردارنه وي
 غليمانوته ليموکي چي خارنه وي
 يوه ورع دوو يارانو مرکه سوه
 پرباغوان باندي توده مباحثه سوه
 دواړو وویل باغوان به امتحان کو
 دیوه بل په غیبت به یې ګويان کو
 اول پت په یوه خونه کي سردار سو
 سيد کښنستي باغوان ته په ګفتار سو
 ویل څه وايې باغوانه دا سردار دی
 په ریشتیا اعلی نسبه د دې بناردی
 که موږ هسي هر ګړي ورته تیټیږو
 شپه او ورع په سلامي ورته درېږو
 که د زړه می پونستې ستړی له دې کاري
 په خدمت کي تل ولار چي د سرداريم
 باغوان غاړه کړه تازه ویل یې پېره
 صدقه دی ترنسپ سام زموږ میره
 نه سردار دی نه اصيل دی هسي جت دی

چي هر خوک يې سردار بولي ملامت دی
 تر پرونە خبر نە ولە غوريو
 نن يې خېتە ده وتلىپ تر كاليو
 ورنە ليري چي سى نوم د سردارانو
 پە گورم كى بە روان وي د غوايانو
 كە لرلاي مى قدرت د حاكمانو
 بېلول مى ټول سيالان لەنا سيالانو
 زموږ لە خلگو خخە اصل و نسب ورک دى
 هر خېتەوي يې هم سردار دى هم ملك دى
 كلە چاد ده ليدلى دست رخوان دى
 دا پر خە باندى سردار د خەشى خان دى
 هر كم اصل چى راكىدە لە بل بىارسى
 دلتە نوي جامې واغوندى سردارسى
 دا خبىرى سردار تولى او ربىدى
 پر زړگى يې لکە ستى خرڅى دلى
 هم لە قهره پە خندا هم سورا و شين سو
 كە هر خو يې زړه تسل کړ خو غمگين سو
 وروسته واري د سيد د پېپدو سو

سردار ورغى باغانان ته په کيسو سو
 ويلى وايىه دار يشتيا سيد پاچادى
 هم مرشد دى هم اولاد مصطفى دى
 كه يې هسي موبۇ عزت په ورخۇ شپو كېو
 تۈلىيې ستپى دلاسوپە مچىدو كېو
 زەچىي گورم سيد نەرا معلوم پېرىي
 يوتىڭمار غوندى چالاڭ راتە بىكاري پېرىي
 باغانان و مسل سردار تە ويلى خانە
 حقىقت خبرە غواچە لە باغانانە
 نە سيد دى نە بىزىگ دى نە اغا دى
 خداى خبىرى چى لامد دى كە جولادى
 زمۇبۇ طن دى ئالىگى دنا پوهانو
 پكىنىي گرئىي همىشەلى د سيدانو
 چىي هر دم او هر كم اصل ورتە راسىي
 هم خواجه سىي هم مرشد سىي هم اغا سىي
 زېمىي سوئىي د وطن پې بىقلانو
 چىي لاسونە مچو يى د دې تېگانو
 د وطن خلگ پە ليكىي تعويذونە

شکرانی ورتە راوري چرگي پسونه
د بې عقلو وي پىري ورتە ولاري
تو كوي دلوي او كمپە خولو كي نارپى
ستاخاطردى مچوم چي يې لاسونه
د اصيل او سردار پوردى عزتونه
كەنه پېژنم يې تىگدى اغانەدى
سيد نەدى مرشد نەدى ملانەدى
خدايى دى سىورى تل پرمۇرى لە سردار يې
هم مو سري يې هم مو سترگى هم بادار يې
ستاد سىوري يې بركتدى چي ژوندى يو
ته پە قدرراتە گورى چى سپى يو

د جناري کالي

شين سهار چي لمرانه و راختلى
 لاد مئكىي پرمخنه و ئىلېدىلى
 چي لەبر كلى خبر راغى ملاتە
 چي مخلوق پەھلوو دلۇئى پاتاتە
 د بىر كلى دلۇى خان مشرناظرو
 چي كلونە دلۇى خان سره نوکرو
 برايى دى پەھچەل كوركىي غەچىدىلى
 يوانا خاپەداجل غشىي ويىشتلى
 او س مخلوق دى ورروان دخان دېرىپى تە
 چي ناظر پراوبو و اخلىي هدىرىپى تە
 ملا سمىدىتىي چىنە كەرەتىارە
 سترگىي تورىي شملە شخەلە اھارە
 پەتلوارىي زمونخۇل بىرە بېرىتونە
 د گلابويىپەر ئان توى كېل عطرونە
 ھەم يىپى غارپىي هرگۈپى تازە كولى

هم يې سترگي تورو لې بيا كتلې
 لکه زوم له سر ترنو كه په سامان سو
 له فيشنې چې فارغ سو ور روان سو
 له دعاله آيتونو يې خوله دکه
 سپين له ور ايه خلپدی لکه کالکه
 چا پوبنتنه ئنې و كړه ملا خه کړې
 په تلوار چې د برکلي خواته تله کړه
 ملا سترگي کړلې پورته وي لولي؟
 ته خبر له کيسې نه يې د برکلي
 تېره شپه ناخا په مرد خان ناظر دی
 لوی او کم د کور او کلي په خبر دی
 بنه سړۍ و خامخا دی خدا دی بخښلې
 بنه جنت به يې په برخه وي منلى
 بختور به دا خانان او ملکان وي
 په نصيب چې د چا داسى ناظران وي
 جنازې او فاتحې ته يې ور حمه
 او ضرور د خان د زړه تسل کومه
 سړي ويل ملا مصیبت نور دی

لگېدلی دبرکلی په کوراوردی
 کشکی مرد خان ناظریا نوکران وای
 یا یې مره په درزنونو بزگران وای
 سل دی و مره یودی مه مره دا متل دی
 خان مرپسوی دی په کلی کي اور بل دی
 لارده ورکه له ورو او له لویانو
 هم پر کوري یې غم نازل هم پر خپلوانو
 چي ملا د سړي او رېډي خبری
 لگېدلې یې پرسه لکه ډبري
 د چېنۍ او جامو په نتداره سو
 ټول فيشن خوشی عېث ورته بنکاره سو
 هم پر عطرو هم رنجو باندی پښمان سو
 بيرته ستون سود خپل کور پر خوا روان سو
 له سړي خخه لار ورکه سوه پر پشان سو
 په ملا پسی یې بېغ کړله حیران سو
 چي راغلی د ناظر و په جنازې ته
 چي خان مردی خنګه نه ئې هدیرې ته
 ملا وویل سړیه ته ابتری یې

د دنیاله کار او ژوندە ناخبری پی
جنازی تە دناظر کە زەورتلای
پەورتللو بە مى خان خوشالولای
خوک خوشاله کم پخپله چي خان مردی
ئىكە هرسپى چي مردی هغە پردى
دا جامپى لە ئانە باسم خىرنېزى
ژرتىركورە پورى ڭىمە وخت تېرىپزى

ویرجینيا - ۲۰۰۴/۴/۲۶

د کوه طور پر لور

کوه طور ته پیغمبر موسى روان و
 ټوله لارا خته په ذکر دیزدان و
 له آسمانه او رې دل پری رحمتونه
 فرشتو باندی ویله سلامونه
 په خلقت کي ور خرنډ وه حکمتونه
 هره پاهه کي لیدل يې قدرتونه
 له خالقه يې اخيستي وه قولونه
 د وعدې پر لوري يې اخيستل گامونه
 جارې دل يې کانې، بوتې تر گامونو
 کوه طوري يې نازې دی په قدمونو
 ورته خيري هر گړو ان و د رازونو
 لورې ختلې و تر هسکو مقامونو
 چې ترغوبې يې د شپانه سول آوازونه
 چې سپړل يې کانو بو تو ته رازونه
 شپانه هم د خپل خالق سره ګويه و
 دی هم ذکر دیزدان لره تنها و

دى لە رب سره پە خپل مقام لگىا و
 بى خبرە لە دنیالە ما فيها و
 ويلى خدايىھ چى تېرىپى پەردى غرونو
 پە شىپۇ كىي پە درو كىي پەردىتۇنو
 چى كرى ورخ يى ملگرى د بادونو
 هم پەرلارىيى د سېلۇنۇ بارانۇنو
 هرە ورخ تازە كوي نوي بساخونە
 پە اغزيو كىي ايدىپە تازە گلۇنە
 پەردىتۇنو پاشىپە تخم د سرو گلو
 غۇنچى راۋپى د نرگى سود سىنبلو
 مهار كېرى دى وي ورئىھى پە آسمان كىي
 در سره وي خە سېلۇنە پە باران كىي
 زە پەھېم چى خوبى من دى دى ھەلۇنە
 بند پەربند بە دى خوبىپى اندامونە
 پە اغزيو بە دى خىرىي وي لاسونە
 هر يۈز خەم بە جلاڭو يى دردونە
 سەتريي سوي بە دى پېنىپە وي هم لاسونە
 هرە ورخ دى تەپسىنۇ لاندى وي ملکۈنە

کشکی زه دی وای ملگری د مزلونو
 در کولای می توبنی د سفرونو
 په کوچو می دی هلهونه غورولای
 بند پربند می دی زخمنه رغولای
 هر مابنام می درته پبنی تکورو لای
 په شیدوا او په غورومی نازولای
 خدایه ته چی د هر شی په درد خوب من یې
 ته به خرنگه زخمی زخمی په تن یې
 کشکی هر سهار په دبنت کی می لیدلای
 په خوبو تودو شیدو می مړولای
 چی له درده دی زګروی راته کولای
 زه دی سل ئله تر سر قربانی دلای
 پیغمبر د شپانه فکرته حیران سو
 سمدستي له لاري ستون سو ور روان سو
 یوه کلکه یې څپره ورسه کړه
 د شپانه په خوله کې بنده یې خواله کړه
 ويـلـ چـوـپـ کـبـنـېـ کـافـرـ بـېـ مـذـهـ بـهـ
 له خالقـهـ بـېـ خـبـرـهـ بـېـ اـدـبـهـ

ته خبری پی چی خالق د جهان خوک دی؟
 دا بی عیبه دا قادر لامکان خوک دی؟
 نه په سترگو هغه ذات ته سی لیدلای
 نه دی غوب دده آواز سی اور بدلای
 هغه ذات نه د خوراک نه د پونساک دی
 له زخمو نوله عیبونو خخه پاک دی
 نه آرام لری نه خوب نه سترپی کېزی
 نه له کاره د خلق ته کرازیزی
 هغه ذات نه ستاپه سترگو معلومیزی
 نه په مھکه آسمانونو کی ئایپیزی
 شپونی پی چوب کرموسی ولاپی کوه طور ته
 د دنیا او ما فیهاد خدای حضور ته
 د خلق ت او مینی رب ته پرسجد و سو
 له هیبت ته د تعظیم په ژړ پدو سو
 سری پور ته کری ورع نه کړله ئایه
 نه له عرشه آواز راغی نه له خدایه
 پوره شپږ ورئی پی و کړل فریادونه
 له آسمانه پی رانه غل جوابونه

په ژړا کي به يې چيغى کړي په زوره
 لکه شمع نېدی له خپله او ره
 وي ل خدا يه خه ګناه خه تعدا ده
 رانه سو په دنيا کي خه خطاده
 ولی بغله عرشه نه راخي زمالورته
 درب نور مي نه رسپوري د زره کورته
 په او مه ورخ خالق وي ل موسى ته
 نازولي د لارورکور هنماته
 چي ماته د بندگانو پيغمبر کړې
 ما کتاب درکړد خلګو می رهبر کړې
 چي روښانه کې د خلګو تياره لاري
 ورته وښي پاکه د شيطان له مکره وينه
 کړې يې پاکه د شيطان له مکره وينه
 ورته وښي له خدا يه سره مينه
 چي پرما باندي مين و تا آزار کړ
 زماله لاري زماله عشقه دې بیزار کړ
 هغه خوله چي زما په ذکر په شاوه
 هغه خوله چي زما په مينه به ګوي او وه

تاد قهر په څپېره کړه خاموشه
 ترانه یې کړه د مینی فراموشه
 او س به خوک زما د بنکلا سندري وايی؟
 او س به خوک زما د قدرت پلو شه ستايی؟
 او س به خوک د مینی مستو ی په شپلو کي؟
 ترانې به مي خوک وايی په درو کي؟
 خوک به زما مينه خپره کړي په دبنتو کي؟
 خوک به اوري زما نغمې په جګو غرو کي؟
 ورسه ييرته هغه زما مين پخلاقه
 زما په مينه د شپانه ژبه ګويا که
 چي مي ستايي نندارې د قدرتونو
 چي مي وايي ترانې د عظمتونو
 چي یې مسته وي شپيلۍ زماله يادونو
 چي مي پورته کړي نغمې د کمالونو
 زه په رنګ رنګ بندگانو یم منلى
 زه په هر مذهب جلايم پېژندلې
 کرشمي مى د قدرت خلګوليدلي
 بې حسابه لاري ماته دی راغلي

زه د هري سمي لاري مددگارييم
زه خالق، د هربنده سره پر لارييم
چاته گل چاته اغزي چاته يديا يم
چاته شمع د فانوس چاته بورا يم
د هر چا په زره کي خپلي نغمې وايم
زه د هر سورا او مقام لره پيدا يم
څوک مي ويني په خلوت کي د شيخانو
څوک مي ستايي په محفل کي د رندانو
زه په هر ئاي کي حاضر د ټولو خداي يم
زه مالک يمه د زرونو رهنماي يم

ویرجینیا - ۲۰۰۴/۳/۳

د ملانصرالدين غوا

ڏيرپخوا په یوه کلي کي ملا و
 هر عمل يې له عالم خخه جلا و
 نه هيچ وخت و په جومات کي هستيدلى
 نه په ڙوندي يې امامت و چاليدلى
 خو په علم کي تر هر ملا بهترو
 په خبرو کي تر ټولو زورو رو
 نصرالدين په کلي کور کي پېژندلى
 پر کمبله د بنادى او غم بساغلى
 دى په زره کي ڏپرساده په خوله هوبنيارو
 هره ورع به غولېدلې پر بازارو
 نارينه بنؤبو به پتستاندي خندله
 د ملا یوه یوه کيسه يې کړله
 چي ملا او مې هګي وي رانيو لي
 په خپل کور کي ايشولي رنگولي
 ترا او مو يې په ارزانه وي پلوري

او مېرمني پېرى بىراوي اورولى
 د ملاوې پەمالت کي كىسىپەيرى
 هم خوبىي هم د خنداالە حده تېرى
 چاويل د ملاورك د ژونددرك وي
 همىشە به پەر خەسپۇرۇي خريپەورك وي
 يوه ورخ يې رانىولې يوه غواوه
 پەرنىڭ تۈرە وە اوپىدە لکە بلاوه
 پە بازاركىي يو دلال و غولولى
 ددىغوا يې هر كمال ورتەستايىلى
 ملاھم پە جىگە يىھ پېرودلى
 پە خوبنى يى وە تر كوره راوستىلى
 ويلى بىئى د شىدو بە مو وىيالې وي
 هر سەھارا وەم مابنام بە مو مېلى وي
 هرە ورخ بە مو مېلە وي پەر كۆچىو
 حاجت نەلرۇ بازار تە دغۇرى يو
 خونە غوا ورتە يوه لپە شىدىپە كېرى
 نە ملاتە يې نصىب كىلکىي مىستىپە كېرى
 كە هر خوب بە يې سلاوي مشورىپە كېرى

رنگ په رنگ يې ورته جوري ارداوي کړې
 ملا هري خواته واچولي مندي
 د وښو به يې راولې ورته پلنډي
 غوا بلا وه په هیڅ رنګ نه مرپدله
 کري ورڅ يې وې رمباري غرو مبپدله
 نه شیدې وې نه مستې وې نه کوچي وه
 کور چټل و بوی نیولی و خواري وه
 د ملا پرمون به ټوله ورڅ لګيا وه
 هرڅه پاته په خدمت کي به د غوا وه
 غوا په کور کي د ملا دپاره غم سو
 د مېرمني له نارويې زره قلم سو
 څود غواله رانیولو سو پښېمانه
 په سهاروختي يې ګنج ته کړه روانه
 غوا خورلي هم وابنه هم ارداوي وې
 چاغه شلنډه وه په ګنج کي يې ناري وې
 سمدستي دلال ملاته سو وروړاندي
 په ئير ئيري يې غوا کتله لاندي باندي
 چې له ليري خريدار پر را بسکاره سو

د دې چاغي بنايستې غواپه نتداره سو
 ويـلـ واـيـهـ خـومـرـهـ غـوارـيـ درـهـمـونـهـ
 چـيـ پـهـ مـخـ كـيـ نـنـ لـرـمـهـ ھـپـرـ کـارـونـهـ
 دـلـالـ سـتـرـىـ سـوـدـ غـواـپـهـ صـفـتوـنـوـ
 وـرـتـهـ لـانـدـيـ سـوـتـرـ سـلـوـ سـوـگـندـوـنـوـ
 چـيـ دـغـواـپـاـلـارـاـوـ نـيـكـهـ دـتـرـكـسـتـانـدـيـ
 كـهـ يـيـ مـورـكـهـ يـيـ اـنـاـدـ هـنـدـوـسـتـانـدـيـ
 درـبـنـکـارـپـېـ يـيـ نـسـلـيـ سـتـرـگـىـ لـهـ وـرـايـهـ
 پـهـ خـوارـىـ مـورـاـوـسـتـلـىـ تـرـدـيـ ئـحـايـهـ
 گـوزـارـهـ يـيـ پـهـ هـواـ اوـپـهـ اوـبـوـ دـهـ
 دـخـورـاـكـ نـهـ دـوـبـنـهـ اـرـداـوـوـ دـهـ
 سـرـوـکـالـ بـهـ دـرـکـوـيـ شـيـدـيـ پـرـيمـانـيـ
 بـيـ خـوارـيـوـ بـيـ مـصـرـفـهـ اوـ اـرـزـانـيـ
 پـهـ سـهـارـ اوـ مـابـنـامـ دـوـهـ منـهـ شـېـدـيـ كـريـ
 درـتـهـ ھـكـيـ لـهـ كـوـچـيوـ بـهـ كـاسـيـ كـريـ
 مـلاـ وـاـرـپـدـيـ خـبـرـيـ پـهـ خـنـداـسـوـ
 وـ دـلـالـ تـهـ پـهـ پـسـتـهـ ژـبـهـ گـويـاـسـوـ
 كـهـ زـماـغـوالـرـيـ دـادـوـمـرـهـ صـفـتوـنـهـ

زه ساده يم چى پرا خلم غيرانونه
خپله غوا مي ولې وباسې بیان ته
شیدې ولې ورم د بل سري دېگدان ته
غوا يې ييرته را ره ي كره لە بازاره
تر خپله كوره يې دوه گامه كېلە لاره
چي په كور كي بيا ملا سو بيا يې غوا سوه
له كھاله په هغه ورئۇ پورتە غوغما سوه

ویرجینیا - ۲۰۰۴/۱۰/۱۹

بنکاری پاچا

پخوانیوزمانوکییو پاچا و
 دلسبکرپه زور غبستلی پر هر چا و
 چلپدله یه حکمونه پر ملکونو
 ورته پاته پاچه هی وله نیکونو
 هم په زور هم یه په زرو کی لاس برو
 خدای ورکری اقلیمونه بختورو
 ڈپرشو قی و د ملسو اود بنکارونو
 د ش رابود مستیو د سازونو
 هم پشنه به و په بنکار پسی وتلى
 تشن لاسونه یوه ورع نه و راغلى
 له لیندی چی به یه خوشی کوله غشی
 سوری کول یه د هو سیو زرونہ تشي
 تری خطانه سو یو غشی په کلونو
 پر ملکونو یه کیسپه و په د بنکارونو
 یوه ورع ورنه خطایوه هو سی سوه
 په ئغستا رهی پر لوری د غوندی سوه

پاچاپوندہ کرنیلی هوسی د وړاندی
 پی کوله یې مزلونه لاندی باندی
 له لښکره څخه لیری شهریار سو
 په هوسی پسی روان پرورکه لار سو
 هوسی واوبنټه تر غرونو تردبنتونو
 پاچا ستړی سو پېحده له مزلونو
 د آسمان تر نیمایې و لمرا غلی
 له ګرمی د مئکی مخ و سو ژدلی
 ستړی سوی و چابک نیلی بناغلی
 تړی سوی شهریار و نازولی
 هری خواته یې خرگند سول سرابونه
 د مرگی یې پکنې و اوږيدل بډونه
 له ګرمی څخه یې ټول بدن بې و اک سو
 د مرګ غېږي ته تنها پاته ټولواک سو
 خوله یې و چه سوله ستونی یې و چ کلک سو
 بې اسرې پاچا تنها پاته هک پک سو
 چې ناخاپه یې ترستړکو یو ځنګل سو
 د پاچا په زړه کې اورد مینې بل سو

په ئنگه کي ورنکاره يوه بيزو سوه
 دپاچا خواته دلاس په اشارو سوه
 بيزو وراندي پاچا وروسته ورپسي سوه
 په قدم قدم او بو ته ورنژدي سوه
 ورپه گوته په ئنگله کي يې چينه کره
 په سرو او بو وريخه يې سينه کره
 هم پاچا هم يې بنایسته نيلی او به سوه
 سمدستي خدای ته د شکر پرسجده سوه
 له سجدې وروسته ليندي يې کره راپورته
 د مرگ غشي يې کره وارد بيزو لورته
 پوري ووري يې لپمون د بيزو سورى کړ
 ور خبر يې په يوه غشي زړگى کړ
 بناخ پر بناخ باندي ترمهکى رالوېدله
 يو په يو يې اندا مونه ماتېدله
 په رګو کي يې لا ويني خوچډلي
 دپاچا پر لوري يې ستړگى واپولې
 ويـل روح مـى دـادـى الـوزـي لـهـتـنه
 جـوابـراـكـهـداـيـوهـلـرمـپـونـتنـه

اور پدلى مى له پلاره يو وصيت دى
 نه پوهېرم چي دروغ که حقیقت دى
 پر بنا يسته نيلي چي سپور زغره په تن يې
 راته بنکاري چي پاچاد دي وطن يې
 بنکاري ووييل پاچاد دي جهان يم
 مگر ته خرنگه را پوه سوي زه حيران يم
 ييزو خلاصه کړله خوله ويل سلطانه
 زرکنلي تجربې نه دي ارزانه
 تجربه ده موبدتہ پاته له پلرونو
 له کلونو له پېړيو له قرنونو
 نامري ده همېش کارد پاچاهانو
 پاچهان وهي سرونه د دوستانو
 لار چي هر خوک ورته وبنې په داردي
 چي هر خوک ورسره بنه وکي سنگساردي
 چي خوک لاس د دوستي ورکي غو خوي يې
 چي ژوندي پر لاري ويني بنکاري يې
 په دنيا کي چي يې نوم د شهرياردي
 يا قاتل د خپلو ورونيا د پلاردي

په نصیب چي یې در کړي پا چهې ده
ستا په خټه کې اخښلې نامردې ده
که دې زما احسان پر سترګو واي منلى
د پا چاله نسله نه وې زېږېدلې

کابل اتېر کاتېنینټېال

۲۰۰۲/۶/۱۸

بشپړه نشه

یو سړی دښارد منځ په ناحیه کې
 او سېدی د غریبانو په کوشه کې
 شاوخوا ورته پراته چې ګاونه یانوه
 کسبگروه یا مسگریا نجارانوه
 کړی ورڅه په خواری پسي وتلي
 د تنوینی یې کارونو وي زېبنې
 د سړی که څه څلوا نوه که دوستانوه
 په خواریو وله لګیا په غم د ټانوه
 دی له هرڅه و پېغمه زړه یې بنا دو
 نه په غم کې و د کارنې د اولادو
 تره ګوبه و په ټهای کې غچدلي
 چې به لمرد آسمان منځ ته و راغلى
 د څلوا نو په خیرات یې ګوزاره وه
 ورڅه خوب کې شپه یې ورکه په نشه وه
 یوه ورڅه یې څه شراب وه رانیو لی

سر پرسريپ خوتخې پيالي چىبلى
 پەنشەكى يې خىرنو پىنبو تەپام سو
 نابىرە يې پەزىز كى تېر حمام سو
 پەعمرو كى يوه ورئۇ پەغمە ئەمان سو
 ژرىپى كوبنى ئاتتەسمى كېرى روان سو
 پەحمام كى چى جامى يې كېلى لىرى
 پاكولى يې دپىنبو او لاسو خىرى
 ورپەياد يې دشرا بودوكاندار سو
 سره لمبه سولە عىزبە سورانگار سو
 چى اخىستى يې لە دەخخەپىسىپى وې
 خرخى كېرى يې پەردە يو خوتخې پيالي وې
 چى پخوابە دە خومىتى پيالى نوش كېپى
 ترخى ورئىي بە يې تۈلىي فراموش كېپى
 دانن خىنگە شراب خىنگە نىشە دە
 چى هم ورئۇ ورتە معلومە دە هم شې دە
 وارپە وارورباندى قەر غىصب زور سو
 پەحمام كى يې هەرشى تىسترگۇ تور سو
 لاس يې ونىوى دەمان لەپەرى مىنئەللو

ورروان سودو کاندارته په بنکنخلو
 نه يې پام سو و مخلوق تنه خپل ئahan ته
 کله مئحکي ته په قارکله آسمان ته
 لوخ لغړ سیده روان سو و بازار ته
 په بازار کي د شرابو دو کاندارته
 ويـلـولـيـ غـولـوـيـ خـلـگـ مـکـارـهـ
 په شرابو کي اوـبـهـ پـلـورـيـ غـدـارـهـ
 شـپـراـوـهـ پـيـالـيـ مـيـ سـرـپـرـسـرـ چـبـنـليـ
 لاـيـيـ زـماـرـگـونـهـ نـهـ دـيـ بـنـوـرـوليـ
 جـبـطـهـ لـهـ لـاـسـهـ تـلـلـيـ مـيـ پـيـسـېـ سـوـېـ
 نـهـ پـهـ بـنـهـ مـيـ دـ مـسـتـىـ نـهـ دـ نـشـېـ سـوـېـ
 دـوـکـانـدارـيـ لـهـ لـيـدـلـوـ وـارـ خـطاـسوـ
 شـرابـيـ تـهـ يـېـ کـتـلـهـ پـهـ خـنـداـسوـ
 ويـلـ خـنـگـهـ رـاـرـوـانـ يـېـ پـهـ بنـکـنـخـلوـ
 بـېـ پـرـوـالـهـ خـپـلـيـ خـوـلـيـ لـهـ بـدـ وـيـلـوـ
 اعتـراضـ دـيـ خـهـ دـيـ زـماـپـرـ شـرابـوـنوـ
 چـيـ يـېـ مـسـتـيـ لـهـ چـبـنـلـوـ دـ جـامـونـوـ
 لـخـ لـپـرـېـ يـېـ باـزـارـ تـهـ رـاـيـسـتـلـيـ

د دوکان مخته می لخیپه درېدلی
غرغړې دی جوړي کړي دی بازار کې
لوی او کم دی خندولې دی په بنار کې
څه دروکړي چې دی زړه په نشه سورې سی؟
د شرابو په چنبلو دی نس مورې سی؟

ویرجینیا

۲۰۰۴/۶/۱۲

د پیریانانو حمام

یو سپری له لیری ئاییه و راغلى
 درې خلور و رئخى مزل يې و وهلى
 خوب پىدى يې هراندام ستىرى پە ئان و
 هر هەوکى يې جلا جلا ستومان و
 له چرتونو باندى خوب د شېپى حرام سو
 نيمە شېپە روان پر لوري د حمام سو
 پە حمام كى د تودوا او بو مېلمە سو
 هغە دم يې ستىرى ئان خولە خولە سو
 پە بدن تودىپە او بە يې تو يولي
 له وجودە يې زپى خىري پېپوللى
 وروپە ورو يې ستىريا كوج و كەرسا سو
 پە چرتونو د کارونو د سبا سو
 چى ناخاپە خوک حمام تە سودتتە
 داسىي خوک لىدىلى نە و دە تر تە
 پېنىپە د او بىن و ئور و جود يې د انسان و
 دى لە و هەمە لېزپىدى ورتە حيران و

دوه درې نور سول وردته لنگ و هلي
 پښې د ټولو په یوه شان وي ناولي
 د یوه د آدم زاد نه وي خپري
 پښې د ټولو وي ګردي د او بن خپري
 چي ترستړو یې شپږم او م سړۍ سو
 هرو پښته یې د اسي زېړ لکه اغزى سو
 په رګونو یې ورګدہ زلزله سو
 له هیبته یې پردوو سترګو تياره سو
 آزانګې یې په غوبو کي ګرچدلي
 دواړۍ پښې یې تر نو کانو لړ زيدلي
 راولاد سو چي نور ووزي له حمامه
 چي یې پښه له و همه و بنيده ناپامه
 په خندا سول چي حمام ته و ه راغلي
 خندا نه و ه ئناور و ه غرو مې بدلي
 دې خندا یې لا هنوز کره و پره زياته
 دې روان سو نوري یې و نه کتل شاته
 سړۍ سمدستي په ئان خپلي جامي کړي
 حمامي ته یې و روړاندي خو پيسې کړي

خرپدله يې په زامه کي غانبونه
 رېپدېدل يې پښې لاسونه اندامونه
 دواړي سترګي يې وي هېښې را ختلې
 حمامي ته يې پيسې لاس کي نیولي
 وي راغلي دي حمام ته انسانان دي
 نيم وجود يې د سريونيم اوښان دي
 د څپو په رقم يې گردې پښې دي
 ترورنو پوري وړۍ ورباندي شنې دي
 حمامي له جامو خپله پښنه بسکاره کره
 د سري پرزره يې لاتبه سپره کره
 دده هم خپري اوښ غوندي گردې وي
 د سريوله ټولی خخه پردي وي
 ويـل دـاسي پـښـې خـونـه ويـ دـوـ ګـړـوـ
 دـاسي پـښـې رـاخـي پـه جـمـ ګـي دـ څـپـوـ
 سـري سـمدـستـي کـوـڅـې تـه کـړـلـهـ منـډـهـ
 لهـ هيـبـتهـ يـېـ نـيـژـدـېـ وـهـ مـېـرـمنـ کـونـډـهـ
 پـهـ کـوـڅـهـ کـيـ يـېـ پـهـ سـترـګـهـ يـوـ سـريـ سـوـ
 لـړـ کـرـاريـ يـېـ دـ سـينـېـ دـ کـورـدرـبـىـ سـوـ

ويلمه حه په حمام کي پيريانان دي
 نيم سري نيمى او بسان دي شيطنان دي
 دوي گردي گردي و بينى يې چپري
 لاه هيبته زهره چوي د و گري
 هفه خپله پنه له مهکى کره پورته
 په هوا يې کره نيزدې د سري لورته
 ويل داسي گردي پبني خوبه يې نه وي
 دا کسان د پيريانانو د كاله وي
 که يې داسي پبني حمام ته وي راوري
 گوره خوك دي آدم زاد نه دي زوي مردي
 سپری پوه سوچى نوبت د پيريانو
 هفه شپه وه پر حمام د شيطنانو
 نيمه شپه چى وه حمام ته رسپدلي
 لاه وطن د پيريانانو وه راغلي
 پبني د تولو ووي و بينى د او بسانو
 پگانه وه پر هي واد دانسانانو
 د پيري د لاسه خوك ولارسى پيري ته؟
 د لپوه شکایت خوك و كري زمرى ته؟

هغه ورخ د خلگو مېنې خرابېزى
چې يې عرض د چاترغوبه نه رسیبېزى
ياد تولو پېنىپه رنگ وي داونسانو
يا يې زامي يامنگولوي د لپوانو
له نوکره ترباداره په يورنگ وي
په يوه خوله له اولس سره په جنگ وي
كورپه کوريسي هم جنگونه هم دعوه وي
خو فقيرته يې همېش سلا يوه وي

ویرجینیا - ۲۶/۴/۲۰۰۴

د پېگار مالونه

پخوانيوزمانوکي يوپاچاو
 پررعیت باندي ظالم لکه بلاو
 حکایت يې په بوستان کي دی راغلی
 د سعدی له خولي ترمودي رسپدلی
 وايي ټول وطن و ګرو ته سوراورو
 چي جاري پر هره لوپشت قانون د زورو
 له حاکم سره وي ډلي د لوپمارو
 په ګزمه تللې پلتني د خونکارو
 نراو بنئي لوی او کم وه په بغارو
 آسمانونه کاڼه کړي وه چغارو
 ټول او لس يې ګومارلى په پېگارو
 که یابو، که آس، که خرو د سرکارو
 که له لوږي به چاکړه فريادونه
 لا هنوز به کړل پاچاش کایتونه
 زه به خه رنګه پر لار کرمدا و ګړي

ولی کیک او کولچې نه خوری دا زوی
مړی

یوه ورځ پاچاله پوئه را جلاسو
برابر پریوه کلی یک تنه اسو
چې له لیری یې په سترګه یو د هقان سو
په کرار کرار یې خواته ور روان سو
کرونډه کی له د هقان سره یو خرو
په ئان غټه و بنو بارو ته برابر و
خو د هقان یې ولرگی پښې ته نیولی
په واھه یې لکه مړو ی ساختلى
د پاچا هم زړه پرسو هم حیران سو
ورنیژدې سوله د هقان سره ګويان سو
دومره ظلم پر حیوان باندي چاکړی
دا خو ئان لري خوبیږي نه دی مړی
دهقان وویله لاردي وهه وروره
ته خبر یې د کوتوا ل له ظلم و زوره
چې په کلی کې بوده وینې د ده دی
پیګارونه په کوی د ده په نېه دی

شپه په کور کي را سره وي مړو وي
 سهارا مرد سرکاري ورکو وي
 په لرگي يې ځکه پښه باندي وهمه
 چې په لوی لاس مي دا خپل خر ګودومه
 خر چې ګود سی د پاچانه په کاريبي
 تر پېگاره تر کوتواله نه رسېبې
 ګودوم يې چې هو ساسي له کارونو
 او فارغ سود سرکارد پېگارونو
 تاد خضرنکل نه دی اور پېدلی
 چې د خداي په خپل کتاب کي دي ليکلى
 خضرناست و د موسى سره کښتی کي
 د څونورو مسافرو په ټولی کي
 چې د سيند غاري ته ورسېدل دواړه
 خضر سوری کړله کښتی چې سوه وي چاره
 چې موسى ورڅخه و کړله پونتنه
 څه بدی دي وه لیدلې له څښتنه
 په ناحقه چې دي روغه کښتی سوری کړه
 لاردي بنده د څښتن د غريبي کړه

خضروویل په دې کي مي حکمتو
 هسي نه چي دامي تل دژوند عادت و
 د دې سيند په جزيرو کي داره ماردي
 پر کښتيو باندي تل ده ناتاردي
 کښتی رو غه ترده نه سی تپ پدلاي
 سرا او مال ورڅخه خوک نه سی زغور لای
 په لوی لاس مي ټکه ماته دا کښتی کړه
 پکاره مي د سفراو له خواری کړه
 چي موجونو ته د سيند نه وي وتلي
 د ظالم په لاس چي نه وي ورغلې
 مال بهتر دی چي دی مخ کي تباہ کېږي
 تره ګه چي د دبمن لاسته ورلو پېږي
 پېخبره د هقان و خندل سلطان ته
 چي يې دوي سترګي نیولې وي د هقان ته
 چي د خره پښه ماتوم بې خبرنه يم
 څه بې عقل او جا هل بې هنرنه يم
 پر پېډه خردې په پښه ګوډ وي خوبه زما
 وي

په امان به له ظلمونو د پاچاوي
 پاچا ولاري په لښکر پسي روان سو
 تر مابهله دلته هلتنه سرگردان سو
 لاس او پېښې يې د ستپيا تبی نیولي
 کندواله کي يې شپه راغله د بنا غالي
 په سباسهار پيدا کړ لښکريانو
 وفادارو اف سرانو ارديانيانو
 هريوه د خدائی ادا کړله شکرونه
 پرميدان باندي هوار سول نعمتونه
 رنګ په رنګ د بنسکار له غوبنو سالنونه
 کبابونه له شرابو ډک خمونه
 چي پاچا يو خه په خود کي د نشي سو
 او په ياد د تيري ورئي تپري شپې سو
 ور په زره يې سو د هقان ترخي خبری
 پرسينه يې لګېدي لکه نشتري
 هغه دم يې حکم و کړ د نیولو
 لاس تړلي يې د هقان د راوستلو
 چي د هقان حاضر په منځ کي د سلطان سو

لکه پانی د خزان داسی لرزان سو
 له ژوندونه یې لاسونه وه پرپولی
 و چي سترگي یې جlad ته وې نیولي
 په دې پوه سو چي له مرگه نه خلاصيږي
 چي د ګورو ی هغه شپه نه پر کور کېږي
 له ناکامه یې خوله پرانسته ګويان سو
 د مرگي لور ته رستم غوندي روان سو
 ويـل ستـا پـرـشـاـخـواـ چـيـ جـنـرـالـانـديـ
 پـهـ درـبـارـکـيـ نـازـولـيـ اـمـيرـانـديـ
 له ستمه یې د مھکي مخ سورا اوردي
 هـروـگـړـيـ تـهـ دـوـرـخـ کـلـيـ اوـ کـورـدـيـ
 يـوزـهـ نـهـ یـمـ چـيـ فـريـادـ مـيـ ئـحـيـ آـسـماـنـتـهـ
 دـوـطـنـ لـاـسـ بـهـ رسـپـېـريـ ستـاـ ګـړـوـانـتـهـ
 کـهـ دـيـ زـرـهـ دـيـ چـيـ مـيـ وـاسـتوـيـ زـنـدـانـتـهـ
 دـ جـلـادـ پـهـ لـاـسـ کـهـ حـمـهـ ګـورـسـتـانـتـهـ
 بـنـدـ پـرـبـنـدـ مـيـ پـرـېـ کـوـېـ هـمـ مـيـ رـضـاـدـهـ
 تـرـوـپـېـښـتـهـ مـيـ نـرـۍـ غـارـهـ تـورـهـ سـتـاـدـهـ
 زـماـ خـبـرـيـ کـهـ دـيـ بـدـيـ وـيـ رـاغـلـيـ

که دی سختی پر زړگی وي لګیدلي
 ستا چاره له استبداده ګرچې دی
 ستا چاره د خپل ګربوان قاضی کول دي
 نه چي ما پېچاره پري باسي چړي ته
 يامي پورته کي د دارو غرغړي ته
 چي دي ظلم پرمخلوق دی چلولى
 نوبهولي یې په خلګو کي منلى
 نه پوهېږم ستا آرام خنگه په ځان وي
 چي له لاسه نا آرام دی مظلومان وي
 په دې کله سې پاچا زرو ته منلى
 درباريانو چي دربار کي وي ستايلى
 ثه فايده چي دي په مخ کي کړي دعاوي
 د مظلوم وي درپسې ترشابراوي
 پر ظالم پاچا اثر د وينا وسو
 عقل فکر سرته ولاړي زړه یې بنه سو
 هغه کلې کي چى سريې سو ګربوان ته
 هغه کلې یې وروبا خښه ده قان ته
 نه زده کېږي دو مره خه له عالمانو

لکه واوري چى خوک عىب دنا پوهانو
لە دوستانو دى عىيونە ۋول پتىپى
كە تە بد كوي پردو ي بە بىھ لگېپى
ۋول عىيونە دى دېمن تە خرگندپى
چى ھەتە آيىنە غوندى بىكارىپى
دوستان نە دى چى دى تل كې صفتونە
دوستان ھە دى چى وايى دى عىيونە

ويرجينا

٢٠٠٤/١٠/٢٢

د استاد رمزونه

لوي سكندر هغه پاچاد پاچهانو
چي نسکوري يې كرل جامونه د شاهانو
چي يې رنگي كړي مانۍ د زورورو
ککري يې رغقولې د لښکرو
لاندي کړي يې کوچني لوی هيوا دونه
په سجدو ورته راغلي وه تاجونه
خروارونه يې په لاس کي وه د زرو
بې حسابه خزانې د جواهرو
له خپل ملکه خخه ليري په مزلونو
راتې رسوي و ترغونو دريابونه
چي هرڅوي يې وه اېل کړي وطنونه
چي هرڅوي يې تر لاس لاندي وه ملکونه
په هغه پيمانه زيات وه فريادونه
زياتيدل به هره ورئ پکبني عرضونه

نه په خاوره کي يې نوم د عدالت و
 نه خوشاله په يوه بنارکي رعيت و
 غلبلې وي په هر بنارکي د خوارانو
 فريادونه وه ناري د مظلومانو
 په هر ئاي کي شکايت له حاكمانو
 هر حاكم و له تولى د قاتلانو
 صوبه داري په قاضى په زره ظالم و
 له قاضى سره يې په رازد حاكم و
 له عسکره ترسالاره توله غله وه
 په بدی په ناروا کي سره مله وه
 مقرر چي به يې خوک علاقه دار كړ
 په سبابه يې د کلي ژوند په دار كړ
 کوچې دل خلگ له بنار خنه تربناره
 په هر ئاي کي فرياد پورته له سرکاره
 چي به سوال کاوه سکندر له وزيرانو
 له قاضيانو او له سترو جنرالانو
 پرسجده به سول چي سيوري د يزدانه
 زموبد سراماندي وي لويء سلطانه

دوطن هره گونبه کي خيريتدي
 په دعادي هرو گري هر مالتدي
 يو نعمت يې نازل سوي يې له خدايه
 ستاد سريورى دی خدای نه کي پیچایه
 ستاد توري او د عقل برکتدي
 چي غريب دی که به اي دی په راحت دی
 هرو گري ته خرگند دا حقيقت دی
 چي په ټوله قلمرو کي عدالت دی
 دزمري شنگ ته بنايستې هوسي او سپېري
 نه له دارو نه منگلو يې پېږي
 پريوه گودراوبه چبني قومونه
 که لپوان دی که او زگري که پسونه
 اوريدلی که له چا مو شکايت دی
 يا شکمن چيرته څوک زموږ پر حکومت دی
 نو غليم د تخت او تاج او د وطن دی
 دروغجن دی، دروغجن د خدای د بنمن دی
 په وطن کي ډلي ګرخې د ناکارو
 د بدذاتو، د لوټمازو، د اشرارو

هغوی نه غواپی چی سوله کراري وي
 د سلطان د عدالت حکم جاري وي
 سکندر پت استازی واستاوه هپواد ته
 ارسسطو، هفه د هر علم استاد ته
 خپل استازی ته يې خپل مشکل عيان کړ
 ارسطوطه يې د ده په خوله يیان کړ
 چي مشکل دی راته پېښ په زړه نوليږم
 راته هيڅوک ريشتیا نه وايی پوهېږم
 هره ورخ راته راخې نوي عرضونه
 په هر کلي کي د خلګو فريادونه
 که قاضيان که جنرالان که حاکمان دي
 داره ماردي، دروغجن دي، ظالمان دي
 نن سباد بد مرغیو راته لارده
 یوه ټینګه او پخه چاره په کارده
 ارسسطو هفه سرتاج د هوښيارانو
 ها سلطان په قلمرو کي د پوهانو
 پته خوله په انډېښنو کي سو پړېګشان سو
 له استازی سره خپل باغ ته روان سو

زړې درختي یې له پېخه پېخه کښې
 او پرڅای یې تنکی و نی کښې نولې
 ويـل یوسـه زـما سـلام سـلطـان سـکـنـدـرـتـه
 دـجهـانـدـپـاـچـهـانـوـزـورـوـرـتـه
 چـيـلـهـمـاـخـهـيـېـلـيـريـپـهـمـزـلـونـوـ
 تـرـدـبـسـتـونـوـ،ـهـسـكـوـخـوـکـوـدـرـیـاـبـوـنـوـ
 اوـسـمـیـتـاـتـهـپـیـغـامـنـهـسـیـرـسـپـدـلـاـیـ
 زـماـسـلاـدـیـپـهـهـیـخـدرـدـنـهـسـیـخـوـپـلـاـیـ
 هـمـبـوـډـاـیـمـتـاـتـهـنـهـسـمـشـهـبـوـدـلـاـیـ
 سـکـنـدـرـوـلـاـرـیـپـهـخـلـوـتـکـیـسـوـدـتـنـهـ
 لهـاـسـتاـزـیـیـېـهـوـرـېـوـکـړـهـپـوـبـنـتـنـهـ
 وـرـتـهـتـېـرـهـیـېـکـیـسـهـکـړـهـدـنـیـالـگـیـوـ
 دـزـړـوـنـوـدـکـښـلوـلـهـپـېـیـوـ
 سـکـنـدـرـپـوـهـسـوـدـاـسـتـادـلـهـمـصـلـحـتـهـ
 پـهـسـبـاـسـهـارـبـهـرـسـوـلـهـخـلـوـتـهـ
 بـرـطـرـفـیـېـجـنـرـالـانـاوـحـاـکـمـانـکـړـلـ
 هـمـګـوـښـهـیـېـلـهـکـارـوـزـاـرـهـقـاضـیـانـکـړـلـ
 ډـلـیـډـلـیـیـېـکـوـرـونـوـتـهـروـانـکـړـلـ

لاس تپلي يې خوک شومه د زندان کړل
مقرر پر مقامونو يې ټوانان کړل
د لښکري يې نوي نوي افسران کړل
ارسطو ورتنه لپې لې وه رمزونه
ده له رمزه وه اخستي دا پندونه
زور گمراه لاري ته نه سی سمې دلای
لو مينا خبری نه سی زده کولای
کوبډلګۍ په بار کی نه سی ځایيدلای
نه کوبډبار سی تر منزله رسې دلای
په وطن کي کرارې سوه عدالت سو
له زپو داره مارانو په راحت سو
د خاين قاضي يې ورانه کړله خونه
اهل کارتنه چې يې وسپارل کارونه

ویرجینیا

۲۰۰۴/۱۰/۹

د نمرود لبکري

كتابونو کي راغلى دا ييان دى
دنمرود د پاچه ه پکښي داستان دى

په ميراث ورپاته سوي وه ملکونه
له مشرقه تر مغربه هيوادونه
په او بو کي به تل سپورو و د ديوانو
په رولاري و پېپېرې د پېريانانو
که په سمه که په غرو کي پاچهان وه
په دربار کي د نمرود به غلامان وه
جو اهرد سمندروه که د غرونو
خزانو ته يې ورتل په خرمنو

په حرم کي يې زرگوني بنايستې حوري
ئلېدى لکه رنگينى مرغلري
په باغونو کي هروخت مېوې پرېمانى

د شرابو وې ويالي پکنېي روانى

کەھرخە خالق ورکړي دا قدرت و
دی منکرد لوی څښتن پر حقيقة تو
ده چېل ځان باله خالق د کایناتو
ځان یې خداي باله د ټولو مخلوقاتو
ده سوئلې وه په اور کې هيوا دونه
قتل کړي یې له څلېمي وه بنا رونه
روا کړي یې چېل ځان ته وه مرګونه
ورته خلگ بنسکار پدل لکه پسونه
چې هر څومره په دنيا کې انسانان وه
د نمرود په نظر ټوله غلامان وه
ده سجدي غونبتي له څلوا بندگانو
چې سرونه وي کابه د انسانانو

د طالع جام یې په هغه ورخ نسکور سو
چې د کبرا او غرور پرنيلي سپور سو
ويل وزمه په جنگ د آسمانونو

مئکه ئحای دی د کمزورو قدرتونو

د نمرود نوم بە منلى تۈل جەھان وي
چى پە جنگ مى راوتلى شىن آسمان وي
چى پە غشۇد آسمان سىينە غلېپل كرم
زوروربەلە كمزورو خخە پېل كرم
بندگان بە مى لە زور خخە خبرسىي
پرسجده بەراتە مئکە، سمه، غرسىي
نمرود پورتە خپل پوئيان كېلە پر غرونو
شىشىنەلە مست آسونە پر دېستونو
برغ سوپورتە د سورنا او د ھولونو
يو نمرود و يادېدى چى پە نظمونو
د آسمان پر لوري ئىغشى اورولە
د نمرود پە نوم نارە پورتە كېدلى

نە دېسمىن چاتە معلوم نە مورچلۇنە
ئەغلىپلە پە دېستونو كىي آسونە
د آسمان لە لوري والوتل بادونە

ورسره وه د غوماشو لوى پوئونه

زهر ماري ي د ملگري د نېښونو
نمروديان ي قتلوله په زرگونو
په ساعت کي ي ور قتل افسران کړل
د مرګي ي مېلمانه لوى جنرالان کړل
نه په تاخته خلاصې دلنه خوک په زغرو
عزايل ته حساب نه و د ککرو
له قضايوه غوماشه بې وزره
چې په پوئ کي د سیالانو وه ډنګره
له آسمانه را اخيستې وه بادونو
برابره د نمرود سوه پر بریتونو
له برېتونو د سېمې خواته سوه پورته
لاري ي وکړه د نمرود د ماغزو لورته

د ماغزو په منځ کي جوره ي د پره کړه
د نمرود ي د دوبخ په منځ کي شپه کړه
په ماغزو ي لګول تېره نېښونه

هريونپسيپي د مرگى تېرەتىغۇنە

لە عذابە يې سوھۇكە د ژوند خونە
ورنە ھېرىپى كېل عىشونە قدرتونە
چىي ھر ئەل بە يې نېپس ورغى وحاتە
د نمرود بە چىيغى پورتە سوپى آسمان تە
چىغى نە وپى انگولاوي غرغەپى وپى
نە انسان تە ورپە ياد داسىي نارپى وپى
انگولاوي د نمرود چى بە سوپى پورتە
حیواناتو بە ئەغستىل د ھنگىلە لورتە
لېونى غوندى بە گرچىدى پە خونو
خېلىي غوبى يې خىرلىپى پە غابىسونو
پە علاج پوري يې تۈل خىلگە حىران وە
ھوبىياران وە، حكىمان كە طېبىان وە

نمرود بېغ و كېپر خېلىو نو كرانو
د دربار پەرنازىلۇ غلامانو
چىي وھى پەركىرى مىي پە لىرىگىو

چي فارغ سم دردونو له خواريو

چي پرسري ي او رېدل کاري وارونه
په نارو به يې کانه کړله غوبونه
له درباره به په تېښته وزيران سول
په غارونو کي دنه به خپلوان سول
چي بېسده به نمرود سوله وارونو
بيهونې کي به کرار سوله نېښونو
څوشېي وروسته به ييرته غرغړې سوي
ترآسمانه به يې پورته غلبلې سوي
سل لړکي به يې واهمه په ککري کي
چي ناري به يې کرار ي سوي مری کي
پوره سل ورخې يې و خورل وارونه
دلګيو ترباران لاندې نېښونه

ایله وروسته عزرا ييل پر مهریان سو
له فاني څخه باقي او رته روان سو
هر بندې چي د غرور پرنيلي سپورسي

مخ بې تور سی ورتە مخ درد او اور سی

غورو رحق دی د څښتن چې کبیرا دی
د بنده غرورو دوې ورځی دی فنادی
ازل هرسپی ته ایسبې خپله لومه
نمروديان کړي د غوماشي د نېښ شومه
چې یې وړلې د آسمان پر لور لښکري
آسمان خرنګه ورماتي کړې وزري

چې یې حکم چلې دی پر عقابانو
د غوماشي مسخره سود سیالانو

ویرجینیا

۲۰۰/۱۰/۱۰

متلوّنَه

چي او بسان په نخيدو سيء په رقصونو
 چيل خبتن يې شرمولى په شرمونو^(١)
 او بنه هر خه دي بې هو بنه راته بسكاري^(٢)
 لو بنه يې مگرفاراغله وزرونو^(٣)

له سوال گر خخه چي سوال کوي بې بخته
 لکه سپي چي ڇودي غواوري له فقيره^(٤)
 دزمري په دود په بسكاري پسي روان سه
 لاتر خوبه يې گدا په زره زهيره

شوک چي اورته نيزدې کېږي سوحل کېږي^(٥)
 دامتل دی اور په اور نه وژل کېږي^(٦)
 اورته خپل او پردي يو دی که پوهېږي^(٧)

^(١) او بنس چي گلهېږي نو خپل خبتن شرموي.

^(٢) او بنه هر خه دي بې هو بنه.

^(٣) او بنس که هر خو لوی دی الوتی نه سی.

^(٤) چي سوال کړي له سوال ګيره لکه سپي چي مړي غواوري له فقيره.

^(٥) چي اورته نيزدې کېږي آخر په سوحل کېږي.

^(٦) اور په اور نه مري.

^(٧) اورته خپل او پردي يو دی.

او همپش به له بحرکی اور لگیزبی^(۸)

باز چی خپله ئاله پېبدی په هوا سی
 د پاچا منگول یې ئای وی یا جالونه^(۹)
 باز که هر خونه بوذا سی او یا خوار سی
 له چونگنبی یې په خوله وی پرهیزونه^(۱۰)

نوم له نومه نه بېلېبی په وطن کي^(۱۱)
 شرمېدلی خوک په ورور خوک په ابادی
 د غاتری یې د پلا روکړه پونستنه
 ویل خدای راکړی آس غوندي ماما دی^(۱۲)

د یوه ناوريں به پای د بل به سروي
 غم هيڅکله له غمونو نه شرمېبی^(۱۳)

^(۸) اور له بحرکی لگېږي.

^(۹) باز چی خپله ئاله پېبدی ئای یې د پاچا منگول سی.

^(۱۰) باز چی هر خونه خوار سی چونگنبی نه خوری.

^(۱۱) نوم له نومه نه پري کېږي.

^(۱۲) غاتری ته یې ویل پلا ردی خوک دی ویل آس غوندي ماما لرم.

^(۱۳) غم له غمه نه شرمېبی.

د عالم سره به غم په هیچ کی شمارې^(۱۴)

خو په ویر کي هر خوک خپل مړي ژړې^(۱۵)

څه په کاردي له واده وروسته نکريزي^(۱۶)

که خواره دی خوژوندو ته په کارې^(۱۷)

هسي نه چي دي پرمړي طبیب ګرځي

په درملو د ژوندو رنځ رغې^(۱۸)

چى نېستي يې په هستي کي په ياد نه وي

تل پر مخ باندي څېړي د سبا خوري

د نېستي د ژوندون هر ساعت مرګي د^(۱۹)

د نېستي غمونه هر سړي ته اخوري

(۱۴) له عالمه سره غم نه غم.

(۱۵) په ویر کي هر سړي خپل مړي ژړاري.

(۱۶) نکريزي چي ترواده تېري سې په د پوالې و تپه.

يا تراخترو روسنه نکريزي په د یوال و تپه.

(۱۷) د نېستي هر ساعت مرګ دې.

دوستتە دو مرە طمع و کەپە چىي يې تو ان وي^(۱۸)
 پراو بەو باندى يې مەايىزدە بارونە
 د دوستى مازل د سلو كالولار ده^(۱۹)
 پە سختى كىي وي پە كارد دوست لاسونە^(۲۰)

كە دونىي عمر سل كالە پە شماروي
 د مرغى بە يوه شپە باندى تېرىزې^(۲۱)
 يوه شپە بە لە پلندر سرە هم وسى^(۲۲)
 خو كلونە احىاج نە گلول كېزې^(۲۳)

پر راندە د شپې او ورخىي توپىرنىستە^(۲۴)
 ورتە مە راواز پە شپۇ كى خراغونە
 د كاپە لە ۋەول و ھلۇ سرە خەدى
 د راندە مخى تە مە كوه رق صونە^(۲۵)

^(۱۸) دوستتە دونە طمع كوه چىي د لاسە يې كېزې.

^(۱۹) دوستى د سلو كالولار ده.

^(۲۰) دوست د سختى دپارەدى.

^(۲۱) كە دونىي عمر سل كالە وي، د مرغى بە باندى يوه شپە وي.

^(۲۲) يوه شپە د مورلە مېرە سرە هم تېرىزې.

^(۲۳) راندە تە شپە او ورخ يو شان وي.

^(۲۴) راندە تە گلە كېزە مە، كاپە تە ۋەل مە وھە.

هر پانده ته د خولې لاره ده معلومه^(۲۵)
 له رندو به امسا يو ئللي ورکېزى^(۲۶)
 د هوپسیارو آزمونىنەتل پېرىبل وي
 جاھلان به هره ورع پەدام كىي لوپېزى^(۲۷)

نه د بدو نه د بنو غم ورسەرە وي
 نه اتنى لرە پىدا نە دناورىن دى
 او رپەر خپلە تكى اروي وگەري^(۲۸)
 دابا پە غم كىي نە دى د خورجىن دى^(۲۹)

مېرە نستە چىي ملک مو ميرو گى دى^(۳۰)
 خود بە بولود ابا مېنىھ ميراتە
 وران دى غوارمە اتەنە بىناد بە نە سې
 چى نارى دى امرالدين تە سولې پاتە^(۳۱)

^(۲۵) پاندە ته د خولې لار معلومه ده.

^(۲۶) روندى يو ئەل امسا ورکوي.

^(۲۷) هوپسیارى بې پېرىبل آزمىي، بې عقل پەر ئاخان.

^(۲۸) هەريپەر خپلە تكى ارو اروي.

^(۲۹) ابا مە گورە خورجىن يې گورە.

^(۳۰) د نە مەرو ملک سو ميرو.

^(۳۱) اتەنە وران سې چى نارى دى امرالدين كوي.

هغه همنند خانی د ملکی سو
 چي مرغه يې ده شنه سوي په دېگدان کي^(۳۲)
 خلور پښې کړلي چونګښي ورته پورته
 نالول چي يې آسونه په میدان کي^(۳۳)

د خدائی برخی دي پخله خدائی وېشلي
 په ازل کي سپور او پلى نه سېږي
 که سل منه په روپي سی د اور بشو
 په حساب د خره يوه لپه رسېږي^(۳۴)

چي په کور کي يې يو موټي اوړه نسته
 هغه هم پر بام جوړ کري تورو نه^(۳۵)
 په وطن کي او س د سپيو له نیستي
 پشو ګرئي پر بامونو شخ برېتونه^(۳۶)

^(۳۲) په دېگدان کي يې مرغه شنه سوي ده.

^(۳۳) آسان يې نالول چونګښو هم پښې پورته کړي.

^(۳۴) اور بشي که د روپي سل منه سی د خره برخه يوه لپه ده.

^(۳۵) په کور کي يې يو مټ اوړه نسته پر بام يې تورو جوړ کړي دی.

^(۳۶) د سپيو له نیستي پشو پر بام کوي بازی.

ترکانی پریزو گانو حواله کی^(۳۷)
 درندي زمانی و گورئ کارونه
 را وستلي يې دی او بن الغبندی ته
 خوکدانه وايی چی نه لري لاسونه^(۳۸)

دا وبنانوله بازيو سره خه دی
 جورنگان له بخه مه ورياندي باسه^(۳۹)
 او بن که غتی د شيد و تمه ترپی مه کره^(۴۰)
 پوره نه وي هره چارد چاله لاسه

چي سرکار او بنان له خلگو سرکاري کړل
 ګیدو و ټغستل په تاخته سوه روانه
 چي پونستنه چاکول د ستپو ټغاستو
 وي ل سخته پاچهي ده بې پرسانه^(۴۱)

^(۳۷) ترکانی د بزو کار نه دی.

^(۳۸) او بن ته يې وي ل الغبندی وکه، وي ل يې په کومو لاسو. ګ

^(۳۹) او بن ته يې وي ل بازی وکه ده جورنگان له بخه و ایستل.

^(۴۰) او بن که غتی د هم د شيد و تمه مه ورڅه کوه.

^(۴۱) او بنان سرکاري کېدل، ګیدرپی هم ټغستل وي ل يې بې پرسی ۵۵.

د طالع او بخت و پشونه په قسمت دي
 سیالداری يې نه په زرسی نه په زورسي
 د بې بختو پرسراوري غيبيي کانې
 بخت يې تورسي چي دبمني يې دپلاركورسي^(۴۲)

او بدە شپه به پله چرگه هم سبا سی^(۴۳)
 چي چرگنه و آذان چاکاوه يارانو^(۴۴)
 خپل بازو ساتندوی دی د مرگ ناموس دی
 تمە پرې کەله خپلوانو لە يارانو

چي مېري ته خدائی په قارسي وزرورکړي^(۴۵)
 د چغال چي اجل راسي مخ پربنار حي^(۴۶)
 چي دغارو خولې ته ورسېږي سمسې
 هډېش په لویسولا روکي کوبد مار حي^(۴۷)

^(۴۲) بخت يې تورسي چي دبمني يې دپلاركورسي.

^(۴۳) بې چرگه به هم سبا سی.

^(۴۴) چي چرگنه و آذان چاکاوه ؟

^(۴۵) مېري ته چي خدائی په قارسي وزرورکړي.

^(۴۶) د چغال چي اجل راسي مخ پربنار حغلي.

^(۴۷) مارپلاري کوبد کوبد حي، دغار په خوله کي سمسې.

که تمام جهان جنت سی خود بل دی^(۴۸)
 هر سپری ته خپل وطن لکه کشمیر دی^(۴۹)
 پر پردی ولات سی کمد مرو قدر^(۵۰)
 هر سپری پکنی اخته دخان په ویر دی

خدای هر چاته په قسمت برخی ور کرپی
 هیچا خر آس کړی نه دی په زینونو^(۵۱)
 کوته سپی د تازی ئحای نه سی نیولای
 نه پیوس کولای بنکار سی د بازنو

چا چې ئحای په شیش محل کی وی نیولی
 په ډبرود چانه ولی کورونه^(۵۲)
 چې د چا شپری شلوی شال به یې شلپېږی
 ترقیامته ټینګیدای نه سی شالونه^(۵۳)

^(۴۸) که دنیا جنت سی خود بل ده.

^(۴۹) هر چاته خپل وطن کشمیر دی.

^(۵۰) پردی ولات د مرو قدر کموی.

^(۵۱) خر په زین نه آس کېږي.

^(۵۲) څوک چې په شیش محل کی اوسي د چا کور ته ډبری نه غور ځوی.

^(۵۳) ته زما شپری ته لاس مه راوړه زه به ستا شال ته لاس نه درو پم.

کەھم سراو ھم حیا گوارپی ساتلپی
 ئەن محتاج نە کرپید ھر چاد لاسونو
 نە د سوال پە او بوزرنە چلپدای سی^(۵۴)
 نە د حج سفر لندپری پە تپونو^(۵۵)

ھر بندە لری عیبونە بى حسابە
 نىك بختانو گوتە ئەن تە وي نىولپی
 پە دنيا بە داسىي و نە پىدا نە سى
 چى يو ئەلى بە باد نە وي بى سورولپی^(۵۶)

سل علتە يې پە ئەن وي باك يې نە سى
 د بلى يو عىب ورتە بىكارى سل عیبونە
 چىل عیبونە ھمېشە د او برو منع وي^(۵۷)
 چاتە نە ورئى د خپلى خولپى بويونە^(۵۸)

^(۵۴) د سوال پە او بوزرنە نە چلپری.

^(۵۵) د مكى سفر پە يوه منىھ نە لندپری.

^(۵۶) داسى و نە نىستە چى باد نە وي بى سورولپى.

^(۵۷) چىل عىب د او برو منع وي.

^(۵۸) د خپلى خولپى بوي چاتە نە ورئى.

یوه ورخ بده کلونوکسات اخلي
 باور کله په قولونو ددبمن سي^(۵۹)
 چي د نوک ئاي بي پيدا كړ سوك به ئاي کړي^(۶۰)
 اور ته راسي عاقبت د کور ميرمن سي^(۶۱)

د دووبنو په جنگونو کي رسوا سول
 په كاله کي پراته وه پتے عيونه
 د موچي خونه پخوا لاهم ورسنه وه
 لا بوينه سوه چي وسول بارانونه^(۶۲)

بنه خودا چي د جانوم په ښکي ياد سي
 يو کفن هم د غريب هم د ماره د^(۶۳)
 چي مرګي ستنه بنادي نسته په دنيا کي^(۶۴)
 مرګي ارننه په واره نه په زاره د^(۶۵)

^(۵۹) ددبمن په قول اعتبار نسته.

^(۶۰) يو وارنوک ئاييوسي بيا سوك.

^(۶۱) اور ته راغله د کور ميرمن سوه.

^(۶۲) د موچي خونه پخوا ورسنه وه چي باران وسو بويونه يې پورته سول.

^(۶۳) دوه گزه کفن هم د خان هم د نېستمن.

^(۶۴) چي مرګ ستنه بنادي نسته.

^(۶۵) مرګ نه په واره د نه په زاره د.

چي غيرت لري په خپل ايمان به پايي
 بي غيرته د بل مرگ ته هوس پېزي
 دا متله د يوبه مړ بل به مورنه سی^(۶۶)
 خوک د مړو په ميراث کله مړ پېزي

مرگ د ډېرو پرده پونس وي کله کله^(۶۷)
 که د ټولو پر همدغه لاره یون دی
 جنت به ئحای دی د هر چابه زړه کېږي
 خو ګتلې هم د زړونو په چاودون دی^(۶۸)

عحان شين دی ژوند پر هر چابهندی ګران دی
 مرگی تاريخ دی او تاوان هم سراسر دی
 خو تردې چي ژوند په لوړه کی تېږدې
 په ډکنس مرگی ترې سل څله بهتر دی^(۶۹)

^(۶۶) يوبه مړنه سی بل به مورنه سی.

^(۶۷) مرگ د ډېرو پرده هه.

^(۶۸) جنت به ئحای دی خو ورتلل د زړه په چاودون وي.

^(۶۹) تر هغه چي ژوند په لوړه تېږدې ، مرگ په ډکنس بهتر دی.

کە عمرونىسى زر کالىد و گرو
 آخر مرگى دى چاره نستەلە دې يونە^(٧٠)
 مە مى چاتە كپى خەپاتە چى ميراث سى
 مە د چا كپى راتە پاتە جايادونە^(٧١)

دادوستى تر مزلەنەسى رسېدلى
 نن سبا بە سرە ووهى سرونە
 كە د غلو وروري خوبە دە يوه شپە دە
 او پ روپش بە خامخا كوي جنگونە^(٧٢)

دا ملگرى پە خولە خوبە دى پە زرە كوبە دى^(٧٣)
 يوه ورخ بە دى د سردى بى منان ستايى
 پە خوارە، خوارە ويل درتە لگىا وي
 نن سبا بە دى د كندى پرلورى يايى^(٧٤)

^(٧٠) كە دى عمرسى زر کالى، آخر بە و مرپى زمالە.

^(٧١) مە مى چاتە پاتە كپى، مە د چارا پاتە كپى.

^(٧٢) د غلو وروري خوبە دە خوب روپش باندى جىڭپە دە.

^(٧٣) پە خولە خوب پە زرە كوبە.

^(٧٤) خوارە خوارە بە درتە وايى و زور تە بە دى بى يايى.

چي په کلي کي ددو سره جگره سي
 همپشه به دريم سري په نشه سي^(٧٥)
 د چغلو شيطان نو خالگي سي
 په يوه ئاي کي چي يو موتى کلى دوه سي^(٧٦)

په دوستي کي دبمني درته پيدا كري
 خپل دوستان او خاندي و ساته له پوره
 د بدئ تخم کنه پېژنې پوردي^(٧٧)
 چه نشه واي پوره ورک دي کره دوه کوره^(٧٨)

نابلده به خه غلا خه به پيدا كري
 خرك له کوره دى چى خونه دى تالاسى^(٧٩)
 چي په خوا او په خاطر كي نه را گرئي
 يوه ورئ به هغه خوك درته بلا سى^(٨٠)

^(٧٥) چي ددو سره جگره سي، د دريم به پكبني نشه سي.

^(٧٦) چي کلي دوه سي د چغلو نشه سي.

^(٧٧) پورد بدئ تخم دى.

^(٧٨) پوره ورک دي کره دوه کوره.

^(٧٩) چى خرك يې له کوره وي خونه يې خوره وي.

^(٨٠) چى نه دى وي په خوا هغه تاته سى بلا.

د ئخوانى يوه نشه وي همبىش نه وي^(٨١)
 بېكارى دى سپىن بېر توب لره خوارى ده^(٨٢)
 د چا برخەدە اول د چا آخىرە^(٨٣)
 چىي د زرو زورلىرى څىھىي زاري ده^(٨٤)

دادنیادە پەن صىب د بىدایانو
 پراغزىو خىرىخى د خوارانو^(٨٥)
 تل د خوار وزە هم گۈدە هم پىندە وي^(٨٦)
 آذان خۇك اورىي د خوارو ملاييانو^(٨٧)

چىي او به پر ئاي ولارى وي شنىپ كېرىي^(٨٨)
 يوه شپەسى مىلمنە بلە ترخەسى
 پەن ھەنگەنگىي د خوابنى شپە كېدە وي

^(٨١) د ئخوانى يوه نشه وي نەچى همبىش وي.

^(٨٢) د ئخوانى بېكارى د سپىن بېر توب خوارى ده.

^(٨٣) د چا اول د چا آخىر.

^(٨٤) چىي زروپى زاري نىسته.

^(٨٥) د خوار بىرخى پراغزىو خىرىخى.

^(٨٦) د خوار يوه وزە وە هم گۈدە هم پىندە وە.

^(٨٧) د خوار ملاپە آذان خۇك روزەنە ماتوىي.

^(٨٨) او به چىي پر ئاي و درېرىي شنىپ كېرىي.

په نصیب چې یې د زوم په کور کي شپه سی^(۸۹)

نہ د غلوکلی چا ولیدی په ستر گو
 نہ د شگو خلی چادی درولی^(۹۰)
 نه ئایپری غل په لویو لویو غرو کی^(۹۱)
 همپشے به وید غله پر بیره خلی

تل او بنیار او سه باور ورباندی نسته
 همپشے به د لپوه زوی لپوه کېزی^(۹۲)
 د غله سپی زوی که غل نه وي نو خوسن وي^(۹۳)
 یوه ورخ به یې له پزی بلازیزی

تر کابلہ به ئاخان خوار کړې په مزلونو
 خپله برخه دی معلومه در رسپری^(۹۴)
 په ازل کی یې وېشونه دی تاکلی

^(۸۹) د خوانبی هلتہ شپه کېزه سی، چې د زوم کره یې شپه سی.

^(۹۰) د غلو می کلی ونه لیدی، د شگو می خلی.

^(۹۱) غل په غره کی نه ئایپری.

د غله پر بیره خس وي.

^(۹۲) د لپوه زوی عاقبت لپوه سی.

^(۹۳) د غله سپی زوی که غل نه وي، خوسن خو وي.

^(۹۴) که ته ولاړ سپی تر کابلہ، برخه به ئخی در پسی خپله.

برخى ازلي دي، نه په زور نه په سیالی دي.

نېپه زور نېپه سیالی د چا بد لېږي

په تندی کی دی لیکلی هغه کېږي
 بې نصیبه خواره گران دی په جهان کي^(۹۵)
 که دا ټول جهان طیب سی نه رغېږي
 چاري واره په نصیب سی په آسمان کي^(۹۶)

نه له خپلی برخی خوک سی تښتېلاي
 نه به ستاسی پردي برخه د و ګرو^(۹۷)
 چي پر کوروی هغه شپه نه پر ګور کېږي
 نه په کور کي به سی شپه چېري د مړو^(۹۸)

کوم وطن چي سی خالی له ستر ګورو
 په هغه ورځ يې قسمت او نصیب خوار سی
 په رندو کي به یو ستر ګی پاچه ی کړي^(۹۹)

^(۹۵) بې نصیبه خواره گران دی.

^(۹۶) که ټول جهان طیب سی، چاري واره په نصیب سی.

^(۹۷) له خپلی برخې تېښته نسته، له پردي برخی ويشن نسته.

^(۹۸) شپه چې پر کوروې پر ګور به نه سی، چي پر ګور ورځ، پر کور به نه سی.

^(۹۹) د رندو په بنار کي یو ستر ګی پاچا دی.

پاد ڀيروندو يو كون چمادرسي^(۱۰۰)

عقل پوهه ده عطاد خدائى لە لورى^(۱۰۱)

چاميندللى د دولت په زور هنردى

داد خدائى بې لاري كله پر لار كېزى^(۱۰۲)

خركه سل ئىلە مكى تە ولارسى خردى^(۱۰۳)

د عالمه سره غم خوبه غمنه وي^(۱۰۴)

مگر كله دا خبره مني زرونە

خەنسە وايى پردى غم لە واوري سوردى^(۱۰۵)

پە ماتم كى هر خوک ژاري خپل غمونە^(۱۰۶)

عقل لعل دى كە گوهردى پە قسمت دى

نه زوردى نە پە زر چارانى يولى^(۱۰۷)

چي لە خپلە عقلە پلى خوک پيداوي

^(۱۰۰) پە ڀيروندو يو كون چمادرى كوي.

^(۱۰۱) عقل د خدائى عطاده.

^(۱۰۲) د خدائى بې لاري نە پر لار كېزى.

^(۱۰۳) خركە ترمكى ولارسى، چى ييرته راسى هغە خردى.

^(۱۰۴) د عالمه سره غم نە غم.

^(۱۰۵) پردى غم ترو اوري سوردى.

^(۱۰۶) پە وير كى هر خوک خپل مرى ژاري.

^(۱۰۷) عقل لعل و گوهردى، نە پە زور او نە پە زردى.

په دنیا کي به وي تل په غم لپلى^(۱۰۸)

هغه ورع به له کماله گيله من يې
چي دوستان دي له حسده درته شاكى
بې مېوي ونه خوک نه ولې په کانو^(۱۰۹)
چل هنربه زمانه درته بلاکي

كه هر خودي د قدرت پله درنه وي
خواره منه بوله تولى د دېمنانو
چي له سرسره کړي لوبي سربه و خوري
د مارګير وي همېشه مرګله مارانو^(۱۱۰)

چي پرخره باندي خوک سپور وي خريې ورک وي^(۱۱۱)
داله ئايه سودايي يالېونى دى
چي له خپلي موردي نه وي زېږيدلې

^(۱۰۸) چي له خپله عقله پلې وي، هغه تل په غم نيولى وي.

^(۱۰۹) بې مېوي ونه خوک په ډبرو نه ولې.

^(۱۱۰) د مارګير مرګ له ماره وي.

^(۱۱۱) پرخره سپور خريې ورک.

که هونسیاریپ خپل یې مه بوله پردى دی^(۱۱۲)

چى پەتمەد پردىو دکورو سى
 یو من غونبەد وجود بە یې کمېزى^(۱۱۳)
 د سورو پە انتظار سترگى پر لارى
 هغە تلپە سپرو دبنتو کي پاتېزى^(۱۱۴)

گوره زړه چى یې لە ئانە خخە بدنە کرپى
 چى و هلاى کوم سپى نە سې پە توره^(۱۱۵)
 چى پە شاتو مري پە زهرو یې مە وژنە^(۱۱۶)
 کە دى زړه غواړي چى موردي نە سى بوره

د بدای کورتە یې سترگى وي نیولي
 ملانەدی چامورکپە ختمونو^(۱۱۷)
 کە سل ئە د مکى خخە راستون سى

(۱۱۲) چى نە دى وي لە موره ورتە مە وا يە چى و روره.

(۱۱۳) چى پردى کورتە یې تەمىسى، يو من غونبە یې كمە سى.

(۱۱۴) چى پە تەمد سورو سى، هغە پاتە پر مېرو سى.

(۱۱۵) چى پە توره یې نە سى و هلاى زړه یې مە بدوه.

(۱۱۶) چى پە شاتو مري پە زهرو یې مە وژنە.

(۱۱۷) د بدای پە ختم د ملا ارمان نە خېژي.

خربه خوکنه کري حاجي په طواfonو

نـهـ دـ مـ پـ وـ نـهـ دـ ژـ وـ نـدـ وـ غـمـ وـ رـ سـ رـ دـ
 تـ پـ زـ وـ يـ دـ بـ لـ پـ رـ مـ پـ يـ يـ اـ سـ يـ نـ وـ نـهـ
 چـ يـ جـ هـ آـ نـ پـ هـ غـمـ زـ نـ گـ پـ بـ يـ باـ کـ يـ پـ نـ سـ هـ
 چـ يـ مـ لـ اـ تـ هـ وـ رـ پـ يـ دـ اـ سـ يـ خـ يـ رـ اـ تـ وـ نـهـ

تلـ دـ بـ لـ ھـ وـ ھـ دـ يـ يـاـ پـ وـ روـ يـ يـاـ پـ يـغـورـ وـ يـ
 خـ مـ تـ اـ غـ وـ رـ دـ دـ بـ لـ تـ رـ اـ طـ لـ سـ وـ نـوـ
 چـ پـلـ سـ وـ رـ سـ کـ دـ بـ لـ تـ رـ وـ رـ جـ وـ غـ وـ بـ نـ وـ بـ دـ يـ
 پـ کـ هـ لـ وـ رـ بـ نـهـ دـ دـ نـ وـ رـ وـ تـ رـ زـ اـ مـ نـوـ

دـ زـ مـ رـ يـ وـ پـ يـ وـ کـ الـ هـ کـ يـ زـ مـ رـ يـ زـ پـ بـ يـ
 لـ هـ چـ غـ الـ سـ رـ هـ تـ وـ لـ يـ دـ چـ غـ الـ انـوـ
 دـ تـ پـ وـ سـ کـ رـ هـ چـ جـ باـ زـ لـ يـ دـ لـ يـ دـ
 تـ پـ وـ سـ غـ وـ رـ خـ لـ هـ ئـ حـ الـ يـ دـ تـ پـ وـ سـ انـوـ

^(١١٨) دـ بـ لـ پـ رـ مـ پـ يـ خـ پـلـ يـ اـ سـ يـ تـ پـ زـ وـ يـ.

^(١١٩) دـ بـ لـ ھـ وـ ھـ دـ يـ يـاـ پـ وـ روـ يـ يـاـ پـ يـغـورـ وـ يـ.

^(١٢٠) دـ بـ لـ تـ رـ اـ طـ لـ سـ خـ پـلـهـ خـ مـ تـ بـ نـهـ دـهـ.

^(١٢١) دـ بـ لـ تـ رـ زـ وـ يـ خـ پـلـهـ پـ کـ هـ لـ وـ رـ بـ نـهـ دـهـ.

^(١٢٢) دـ تـ پـ وـ سـ لـ هـ ئـ حـ الـ يـ دـ تـ پـ وـ سـ الـ وـ زـ يـ.

ترکادانی پوری وی د پیشو مندۀ^(۱۲۳)

ترموبی پوری واتن د جولاگانو^(۱۲۴)

هره چاره د هر چاله و سنه نده

د هوسيون يول کاردی د تازيانو^(۱۲۵)

دلندو ختهونری باران پلمه وی^(۱۲۶)

زرونمه ازاروه د مظلومانو

شوک چی بد کوي تل بد خويونه ويني^(۱۲۷)

ترگپوانه به لاس درسي د خوارانو

چي تلابن کوي آخر به لاس ته درسي^(۱۲۸)

په پونتنه ترمکي سپري رسپري^(۱۲۹)

يو ساعت د بل ساعت په شاني نه دی^(۱۳۰)

^(۱۲۳) د پيشي منده ترکاداني وي.

^(۱۲۴) د جولا منده ترموبی پوری وي.

^(۱۲۵) چي هوسي نيسى د هفو تازيانو خولي توري وي.

^(۱۲۶) د لندو ختيول باوبه دارو وي.

^(۱۲۷) چي بد کوي کارونه هغه بد ويني خوبونه.

^(۱۲۸) چي طلب يې کوي آخر به يې مومي.

^(۱۲۹) په پونتنه مکه پيدا کپري.

^(۱۳۰) يو ساعت د بل په شان نه وي.

پا به مړی پیا مور ژوندون تېرېږي^(۱۳۱)

د کم بختو خوله سپره لاس یې سپره وي
له ډک لوښي هميشه یو خه توپېږي^(۱۳۲)
د مردانو نامردانو خای معلوم وي
که تياره ده لاس له خولي نه غلطېږي

که هر خودي غليم خواروي ډار په کاردي
کم یې مه بوله قوت د بنمانو
تیاري ورلره بویمه د زمری و
څوک چې جنګ لره ورئي د ګیدرانو^(۱۳۳)

هره ورخ د س با غام در لره بویمه
لېږي چې خوره که نعمتونه همېشه خوري^(۱۳۴)
په پرديو اندې بننو کي دي ځان زور کړ

(۱۳۱) پا به مړیا مور.

(۱۳۲) له ډک لوښي یو خه توپېږي.

که شپه تياره ده لاس له خولي نه غلطېږي.

(۱۳۳) چې د ګیدر په جنګ ورئي د زمری تياري کوه.

(۱۳۴) لېخوره تل یې خوره.

غم د هغه باع پر خورې چى يې نه خورې^(١٣٥)

يوه ورخ ورتە احتياج پەزوند کي مەسى
باور نىستە دنا كىسو پە قولۇن و
يامدىلە لويىھ كورە خخە غوارە
يا پناھ غوارە لە لويىلۇ غرونو^(١٣٦)

يىلە عىبىھ يو خالق دى بل يو نىستە^(١٣٧)
پە ودە سپپى د ھەرسىپى عىيونە
كومەونە بە بادانە وي بى سورولى^(١٣٨)
خوک بە يو سى تى لە حەپاڭ لاسونە

يوه ورخ بە د زمرىي پە چىمبە ورسى
چى چىغانو كى چغال ئان زمرى بولى
د بىكاريانو پە مىدان كى بە معلوم سى
كە خەپسپى ھەر خونە ئان گۈندى بولى^(١٣٩)

^(١٣٥) د هغه باع چى نه خورې غم بې پر خە خورې.

^(١٣٦) يَا لويىلۇ غرو تەخە يَا لويىلۇ كورتەخە.

^(١٣٧) پېلە عىبىھ يو خدايى دى.

^(١٣٨) داسى ونە نىستە چى بادانە وي بى سورولى.

^(١٣٩) خەپسپىھ كە كۈندى وي د بىكارپە ورخ بە معلوم سى.

نه به هیچ کله زاره دبمنان خپل کې
 نه به کاپه سی پاته د تورو غرونو^(۱۴۰)
 خود نن تریور سبا درته په کاردي
 چی مات نه کې د تریور غابن په تریور نو^(۱۴۱)

که دبمن دی وي د لوخو پړی پروت وي
 ماريې بوله چې غلطنه سې ورباندي^(۱۴۲)
 مارکه وژني د دبمن په لاس يې مر که^(۱۴۳)
 یو په بل به سره وژني دبمنان دی

په یوه اسانه نه خاموشه کېږي
 دبمني د پېښتنه د سري او ردی^(۱۴۴)
 چې د زوي او د ورور ويني يې خوک توی کړي
 د بدیو پړېښو دل ورته پېغور دی^(۱۴۵)

^(۱۴۰) کاپه به پوست نه سی، دبمن به دوست نه سی.

^(۱۴۱) د تریور غابن په تریور ماتپېږي.

^(۱۴۲) دبمن که دی د لوخو پړی وي، ماريې بوله.

^(۱۴۳) مارهم په دبمن وژنه.

^(۱۴۴) د پېښتنه بدی د سري او ردی.

^(۱۴۵) چې زوي ورور يې دی وژلی د هغه لاس دی چانیولي.

دېمنان گوره اغزي دې په لمشي کي^(١٤٦)
 چى ژوندي وي نه آرام سته نه خوبونه
 د دباندي دېمني سى ختمې دلای
 پام چى مات نه کې په خپل کورکي هدوونه^(١٤٧)

نامردان همېش و هي د مېرو لاري^(١٤٨)
 د مېرونو سیالي نه دی کار آسانه
 په قصه چى دې رنگ ژر سورا معلوم سو^(١٤٩)
 ترمیدانه چى ولاپنه سې بې ايمانه

د مالونو ساتل وي بني سترگي غواري
 د بيدو خلگو وي تل خراب کورونه
 نه خبتن له خوبه ويبن سونه سپى غاپي
 غله پى كري وه مزلونه رباطونه^(١٥٠)

^(١٤٦) دېمن د لمشي اغزي دې .

^(١٤٧) د بهربدي ورکېري، د کوربدي نه ورکېري.

^(١٤٨) نامردان د مېرو لاري و هي .

^(١٤٩) چى رنگ دې په قصه ژر سو، تورو ته مه ئە.

^(١٥٠) نه خبتن خبر بدە، نه سپى غېدە، هسى غل و تېتىپدە .

دا متل دی چى نن سپك سى سبا ورك سى^(١٥١)
 په ژوندوني يې ميراث يوسي تربورونه^(١٥٢)
 خوى خاصيت د مېرە، زړه د زمرى غواړي^(١٥٣)
 د همت په زور ژوندي پايو مېروننه

له ٻڪانو سره ٻڪ خلگ او سڀري
 له بدانو سره زده سى بدھ چار
 پر هغه لارباندي مه ُحه که هو بنياري يې^(١٥٤)
 چي دي نه ورباندي مور تللي نه پلار

چي مېرە وي د هغه به لور چاره وي^(١٥٥)
 د دب من ورنزه رې پې اندامونه
 که وروري ده نود توري دا خوبه ده^(١٥٦)
 يود بل له خنگه زىب کوي مېروننه

^(١٥١) چى نن سپك سى سبا ورك سى.

^(١٥٢) خښتن حيات مال يې ميراث.

^(١٥٣) خوى د مېرە زړه د زمرى.

^(١٥٤) مه ُحه پر هغه لار چي نه دي مور پر ُحه نه پلار.

^(١٥٥) مېرە چي مېرە وي لور يې چاره وي.

^(١٥٦) وروري د توري خوبه ده.

زه‌دی بوره‌یم خو‌ته‌دی پرمیدانی‌پ^(۱۵۷)
 گرخوم به‌هسکه‌غاره‌پر ملکونو
 کشکی مرپه‌سپینو تورو راته‌راسی
 نه‌چی خپسپ له‌دبمن پرمیدانونو^(۱۵۸)

چی اختیار لرپ د جنگ پونتنه‌خه‌ده^(۱۵۹)
 وخت‌یی‌نسته‌د سلا د مجلسونو
 چی د تورو میدان تورسی بله‌نسته
 لاری‌پری‌دی‌یوه‌ه میرونو^(۱۶۰)

میاشت‌یوه‌ه ورخی‌دیری‌پکنی‌غونه‌ی^(۱۶۱)
 دپرش‌یو‌حای‌دی‌چی‌لویی‌ترپ معلو‌میری^(۱۶۲)
 دیوه‌سواره‌به‌خه‌دوره‌سی‌پورته
 دلبنکر دوری‌آسمان‌ته‌پورته‌کپری

^(۱۵۷) زه‌دی بوره‌یم خو‌چی میدان‌پری‌نپدی.

^(۱۵۸) په‌تورو مرپسپ زویه، نه‌چی دبمن ته‌خپسپ زویه.

^(۱۵۹) چی اختیار د جنگ لرپ، پونتنه‌په‌خنگ لرپ.

^(۱۶۰) لاری‌چیری‌دی د مپرو‌لاریوه‌ه.

^(۱۶۱) میاشت‌یوه‌ه، ورخی‌پری‌دی.

^(۱۶۲) دیوه‌سواره‌خه‌دوره‌ه.

د نامه خبتن به پری نه بدی پر لاری
 خدای دی نه کی د ناکسولوی کورونه
 په اول ئخلي پر خپل کلی ورترب کړل
 چي نامدو ته خدای ور کړله آسونه^(۱۶۳)

یوه ورع به یې او بو پر سراخیستی
 و هر ئگ ته به و راچوی لاسونه^(۱۶۴)
 که او بازی په همله حان سره پام و کړه
 هسي نه چي درنه ورک سی ګودرونه^(۱۶۵)

د یوپه او دوونې زو تو پیری یې نسته
 چي ترسرو اوپي او به سپری غر قېږي^(۱۶۶)
 هى توبه چي او به لوپي سی ترغاري
 شيرين زوي سی تر پښو لاندی ور ژل کېږي^(۱۶۷)

^(۱۶۳) چي نامدو آسونه و کړل اول یې پر خپل کلی و ترپول.

^(۱۶۴) او بو اخیستی ئگ ته لاس اچوی.

^(۱۶۵) او بازیم، خوبې ګودره نه ګډېږم.

^(۱۶۶) او به چي ترسرو اوپي خه یوه نېزه خه دوې.

^(۱۶۷) او به چي ترغاري و رسیږي، زوي تر پښو لاندی کېږي.

د مېرەدپارەدپرناسىتىپىغۇردى
 ئخايىپرئحائىاوبەولارىزرغونپېرىي^(۱۶۸)
 كەدىززەدەچىلەسىالەسەرەسىالاسى
 حركەتاوبركەتسەرەسەمپېرىي^(۱۶۹)

بىنەخوارەھەمىشلەرنگەخورەلىرى^(۱۷۰)
 تلأوبەلەپاكەلوبىيچىبلەپېرىي^(۱۷۱)
 خدائىدىنەكەپەمشاندچابىلارى^(۱۷۲)
 اوبەھەركلەدسرلەخواخپېرىي^(۱۷۲)

كەدىززەوەچىتەمتپرچارانەسى
 مالترستەگولاندىتلىلىنىدە^(۱۷۳)
 كەھوبىيارىپەاعتبارچىپەونەكې
 كەدىغلاشنادىخەرتەپلىنىدە^(۱۷۴)

^(۱۶۸) اوبەچىپرئحائىلارىويىزرغونپېرىي.

^(۱۶۹) خدائىۋايىي تەحرىكتەزەبركەت كەم.

^(۱۷۰) خوارەلەرنگەخورەلىرىپېرىي.

^(۱۷۱) اوبەدلوپىيىلەمەنەچىبلەپېرىي.

^(۱۷۲) اوبەدسرلەخواخپېرىي.

^(۱۷۳) خپەلمالترستەگولاندىنىدە.

^(۱۷۴) خپەلخەرتەپلىنىدە، كەدىغلاشنادى.

خان ته گوره هم پشه ملگری ژغوره
 بنه ملگری به کم نه بولې له وروره^(۱۷۵)
 په بنه ورخ کي هر سپري د سپري ياروي^(۱۷۶)
 که دوستان غواړي په بدہ ورخ يې گوره

که د غله سره ياري لري لره يې
 هم پشه دی ترې خوندي لره مالونه^(۱۷۷)
 بې حسابه بې کتابه ژوندون گراندي
 په وروري کي هم په کاردي حسابونه^(۱۷۸)

صبر تريخ دی خو میوه لري شیرینه^(۱۷۹)
 او د صبرونه تل په مراد پخېږي^(۱۸۰)
 انتظار تر قتل زور غواړي پوهېږم^(۱۸۱)
 خو په صبر د مکې سفر لنډه پېږي^(۱۸۲)

^(۱۷۵) خای ته گوره ملگری ژغوره، کم يې مه بوله له وروره.

^(۱۷۶) په بنه ورخ هر خوک دوست وي.

^(۱۷۷) د غله سره ياري لره، خپل مال دي ترې خوندي لره.

^(۱۷۸) وروري وروري، حساب تر منځ.

^(۱۷۹) صبر تريخ دی، میوه يې شپرینه ده.

^(۱۸۰) د صبرونه په مراد پخېږي.

^(۱۸۱) انتظار تر قتل سخت دي.

^(۱۸۲) د مکې سفر په صبر لنډه پېږي.

نه به تل دناروا په زين کي سپوريسي
 نه به سره او سپين پر کور درته انباروي
 يوه ورئ د بلی مورده ستادي ياد وي^(۱۸۳)
 د آسمان به وي ولاړ لات به مرداروي^(۱۸۴)

خدای دي نه کي د چا مېنې بې مېرونو
 په انګړ کي به يې لوهی زرغونېږي
 خود به هر کس او ناکس په کور کي گرئخي
 ابانسته له ادي خوک نه ډارېږي^(۱۸۵)

چي وريئھي بنوروسي باران به وکي^(۱۸۶)
 پر آسمان د خپرو وريئھو تمه کېږي
 چي يې لاپي کړلي ډېري خيري يې نسته
 آسمان هو مره چي غوريېږي نه اورېږي^(۱۸۷)

^(۱۸۳) يوه ورئ د بلی مورده.

^(۱۸۴) آسمان به ولاړوي، لات به مرداروي.

^(۱۸۵) ابا پر کور نسته، له ادي ډار نسته.

^(۱۸۶) آسمان چي وريئھي بنوروسي باران به وکړي.

^(۱۸۷) آسمان چي غوريېږي هو مره نه اورېږي.

د ناکسود نا اهلو نو کران دی
چی له گوتويی پ خچبی کمالونه
چی د تانگ ترلی پ زده نه و ه په ژوند کی
قسمت و رکپله هغه لره آسونه^(۱۸۸)

په دروغو به دی پورته کی آسمان ته
خادمان به دی در شمگپری کمالونه
یو په یوبه درته و بنی په مخ کی
آینه نه په توی د چاعیبونه^(۱۸۹)

ننی په گوره په ناز په کرشمو کی
چی د خیاله په کاره مغزی روان دی
دازلخوبی د پرد و په غوبنبو مست دی
پر پردی آس باندی سپور دی میری خان دی^(۱۹۰)

آس بی په هفو ته و رکپر چی د تانگ د ترلونه و.^(۱۸۸)

آینه د چاعیبونه نه په تویی.^(۱۸۹)

آس پردی، سپور پر پی میری.^(۱۹۰)

آس چي خدای خواروي جور ترينه يابو کري^(١٩١)
 تردنو بارونو لاندي به زربزي
 د هر چاد پاره خپل مقام په کاردي
 چي له خره سره آس و ترپ خركېزی^(١٩٢)

اخترننه دی پت مېره چي معلوم نه وي^(١٩٣)
 ترپ خبردي او لسونه عالمونه
 نه اخترد يوه چاپه اجاره دی^(١٩٤)
 له قلاتر کند والو وي سره لاسونه

يود آس په تمه جور کري آو خورونه^(١٩٥)
 بل کمبود لري يوا آس و درپ نعلونه^(١٩٦)
 د ژوندون دپاره پوخ تديير په کاردي
 تل خورجین بايلي چي ډپرو هي چرتونه^(١٩٧)

(١٩١) آس چي خدای خواروي نويي يابو کري.

(١٩٢) آس چي له خره سره و ترپ د خره خويونه زده کوي.

(١٩٣) اختر پت مېره نه دی.

(١٩٤) اخترد يوه سري نه وي.

(١٩٥) انحوري چي جور کپ، ويل آس به خدای راکري.

(١٩٦) کري ورپ چاره، يوا آس نسته درپ ناله.

(١٩٧) چرت يي واھه خورجین يي بايلود.

چي هلهونه ديمات نه كري د خپلوانو
س با وروردي چي دانن درته تربوردي
چي يې تېغ د خپل د بمن په وينو سوركړ
په تندی کي يې معلوم د غيرت نوردي^(١٩٨)

څه به ګم څه به ماتم څه به ګيله واي
پښتو که پیژنډلای خپل مړونه
 يوله سلوسل له خاور و برابر دی^(١٩٩)
يوشی نه دی د اوږدو منځ کي سرونه

څه به بخت وي څه تدیر در لره بویه
پناه مه غواړه پر کور د غليمانو
له لپوه چي تښتېده وزه بې بخته
شپه يې واښته پر کور د قصابانو^(٢٠٠)

^(١٩٨) چپ د توري وزوي يې سوردي، د هغه په ټنډه نوردي.

^(١٩٩) يوله سلوسل او سل په خاورو.

^(٢٠٠) وزه له لپوه تښتېده پر قصاب واښته.

مارد بل په لاس مرنه کې که هونسیاریې^(٢٠١)
 خپل بازو دي هم عزت هم درهمونه
 بار چي خرنه ورې پخپله يې په شا کړه^(٢٠٢)
 په خواري په زحمت نه بشکاري مېړونه^(٢٠٣)

نه د بدونه د بنو تعییر ترې کېږي
 په چیغارو يې کانه کړله غوبونه
 بنه ويله زموږ پلرونو هونسیارانو
 له خالي لوښي لوی خېژي آوازنونه^(٢٠٤)

یوه ورڅ به دی د لپو نیلی شلوې
 چي ويبل به دی تره سکه ټوپ آسان دی
 څه به سوی څه يې بارڅه به مزلو یې^(٢٠٥)
 نن به ګورو د ډګه ګزاو دا میدان دی^(٢٠٦)

^(٢٠١) د بل په لاس مارمه وژنه.

^(٢٠٢) بار چي خرنه ورې پخپله به يې ورې.

^(٢٠٣) خواري د مېړو په شاده.

^(٢٠٤) له خالي لوښي لوی آواز خېژي.

^(٢٠٥) څه سوی څه يې بارګي.

^(٢٠٦) دا ګزاو دا میدان.

چي پخچله په خبرو بدائي کړي
 له بناګليو خه لره سیالي کړي^(۲۰۷)
 یوه ورع به دی رسوا کړي سپرې شونډي
 په خبرو به ترڅو پوري خاني کړي

وايي پور چي ځنلنۍ سی ورکني سی^(۲۰۸)
 خداي پوهېږي چي وعده سی تر کلونو^(۲۰۹)
 خو فرصت رحماني، بېړه شیطاني ده^(۲۱۰)
 په سهلو به تړې د سود بارونه^(۲۱۱)

هر بنده په خپل وطن کي پادشاهي کړي^(۲۱۲)
 هر سړي ته خپل وطن لکه کشمیر دی^(۲۱۳)
 په دنيا کي پردېسي بدنه بلاده^(۲۱۴)

^(۲۰۷) چي پخچله بدائي که، بناګليو سره خدله روي سیالي که.

^(۲۰۸) پور چي ځنلنۍ سی، ورکني سی.

^(۲۰۹) چي تر کاله سی، تر خدايه سی.

^(۲۱۰) فرصت رحماني دی، بېړه شیطاني ده.

^(۲۱۱) چي وسټېږي، وسودېږي.

^(۲۱۲) هر سړي په خپل وطن کي پاچا دی.

^(۲۱۳) هر چاته خپل وطن کشمیر دی.

^(۲۱۴) مسافري بدنه بلاده.

چي په کورکي وي امير بهر فقيردي^(۲۱۵)

بنئه ميره په نسيست مئكه په فصل
 تل لېږي تل مېړونه په لوزونو^(۲۱۶)
 چي يې ژبه خپلهنه وه مېړنه دی
 که هرڅو لاپي کوي د میدانونو

د هيلى بچي ته ولې لامبو بنېې^(۲۱۷)
 په لوی لاس ځانګدو په احمغانو
 د خولې لاره ده رانده ته ور معلومه^(۲۱۸)
 زړه بهنه سوئخي پر دلي د تګانو

که تربام که تر آسمانه پورته کېږي
 په زينو کي در ته بويه قدمونه
 له روپي څخه روپي را پيدا کېږي^(۲۱۹)
 له ويالو څخه جو روپي لوي سيندونه^(۲۲۰)

^(۲۱۵) که په کورکي اميردي، بهر فقيردي.

^(۲۱۶) د مېړه لوز ګوره، د مئکي فصل، د بنئي نسيست.

^(۲۱۷) د هيلى بچي ته لامبو مه بنېي.

^(۲۱۸) رانده ته د خولې لار معلومه ده.

^(۲۱۹) روپي روپي پيدا کوي.

^(۲۲۰) رود له ويالو جوړ دي.

لباي اشنايى نەكىرىتىر مىگە
يىوه ورخ بەدا يىوه لاره دوپ كېرىي
تر قيامتە خومى نەسى غولولاي
لە ۋاندە لكپە يوئلى ور كېرىي^(٢٢١)

تورد تورو سپىن دنجونو پەنصىب دى^(٢٢٢)
دەرچاپە قىمت نەدى مىدانۇنە
تېرىپ تورىي تە اوپە چىي سموي خوك
ھەگرخوي لە ئان سره سپرونە^(٢٢٣)

دەوانى شېپى دباد پەشان تېرپىرىي
ورخىي شېپى يېرتەچانەدى گرخولي
پەسبابا چىي مەرنەسى لەلوبى
سېمولي ھمىشە وي سپو خورلى^(٢٢٤)

^(٢٢١) روندى يوئلى امساء ورکوي.

^(٢٢٢) تورو د تورو دى، سپىن دنجونو دى.

^(٢٢٣) سپر ھەگرخوي چىي تورىي تە اوپە سموي.

^(٢٢٤) سېمولي سپو خورلى.

په دروغوبه تر کله پوري پايم
 سپين ته سپين او تور ته تور و ايه که بنه کړي
 له سل کاله عبادت سره ده سمه
 چې یوه حقیقت خبره و کړي^(۲۲۵)

سل کلنې يارانه خاوری ايرې سې
 چې په خوله د منافق او د شیطان کې
 برابر به وي له سلو جادو ګرو^(۲۲۶)
 یو سړۍ چې غیبت ګروي په میدان کې

ډیلمانه د بې غیرته کور واکداروي^(۲۲۷)
 همېشه يې کيسې کېږي پر کورونو
 چې په تنگه د بې تنگو خوک درېږي
 شر میدلې وي په کلې په بسا رونو^(۲۲۸)

^(۲۲۵) سل کاله عبادت یوه خبره د حقیقت.

^(۲۲۶) سل جادو ګره یو غیبت ګرنه دی برابر.

^(۲۲۷) د بې غیرته کور کاله ډیلمه واکداروي.

^(۲۲۸) د بې تنگو په تنگه به تل شرمنده يې.

په ژاولن يوازي نه وي شرميدلي^(۲۲۹)
 په خپل کورکي که دوستان که يې خپلوان دي
 په قبرونوکي به مردي په شرمېږي
 نارينه چي نه په خوي نه په زبان دي

د هفو خلګوشو قدر په نصیب وي
 چي پر ئان يې دي منلى شوگیرونه^(۲۳۰)
 څوک په ورځ کي تر مقصدنه رسمېږي
 چي په شپونه کړي اوږده اوږده مزلونه^(۲۳۱)

ښه هغه چي دي په بده ورځ په کارسي
 د ښې ورځي په هر کورکي يارانه ډېردي
 چي په ښې کي يار، په بده ورځ په زاروي^(۲۳۲)
 د عسلو په دوکان کي مچانه ډېردي^(۲۳۳)

^(۲۲۹) د ژاولن په کورکي خپلوان شرمېږي، په ګورکي مردگان.

^(۲۳۰) د شوقدر شپه په شوگير لنډېږي.

^(۲۳۱) که د شپې ولاړنه سې، د ورځي به مزله ته ونه رسېږي.

^(۲۳۲) د ښې ورځي يار، د بدې ورځي په زار.

^(۲۳۳) د عسلو په دوکان کي مچانه ډېردي.

بنه خودا چي لاس يې تش زره يې سخني وي
 چگكي ڏيرېري يې دنيا زره يې تنگېري (٢٣٤)
 چي دنيا يې ڏيرول ڪفن يې یوور (٢٣٥)
 په نابوده به جاهل سړۍ نازېري

۴- خپله خوری دعا کوی پردو ته (۲۳۶)
پردنیا ساده گانه پر دی چی او سپری
په تیرا کی دی دلونه د بنادیو
مامندي مسکین یر کور ورته گل پری (۲۳۷)

ریشتیا کارد زوروریا لیونی دی^(۲۳۸)
هم پرسد یم هم خبر له خپله زوریم
په ریشتیا می عبداللہ ترمذ نیسي
که یسی نه وايمه خدای ته به مختاریم^(۲۳۹)

^(۲۳۴) دنیا چی ڈبرپزی زرہ تنگیزی۔

^{۲۳۵} دنیاداره چی دنیا دی چپرول سیین کفن دی یوور.

^(۲۳۶) دودی خیله خورم، دعا ستا سر ته کوم.

^{۲۳۷} دول به تیرا رغبی، مامندي بر کو، گله‌ری:

(۲۳۸) **دشتنا باز و دروازه بالسومنه:**

۲۳۹) که، شیخانه و ایم اللہ علیہ السلام نیسے کہ، و ایم عبداللہ علیہ السلام نیسے :-

چي پر خنده د شرابود خم کښېني
موږک وزي د پيشيانو په جنگونو
وليوه ته هم نسکنحل کوي په زوره
چى بزه سى يو ئحل پورته پر بامونو^(٢٤٠)

سل منته د احتیاج د يوې شپې وي
ترې بهتري د بیابان شپې دی اغزنې
بزې رابه کړې شیدې په دې پوهېږم
خوله پوچوبه وي ډکي او خيرنې^(٢٤١)

بلا پېړده چي يیده وي وينه نه سى^(٢٤٢)
د منزل پر لوري ګام اخلاقه تېړدې
که بلا و هي نو مخامنځ پر ورسه^(٢٤٣)
که پرشا يې وهې مرګ ته تيارېږه

(٢٤٠) بزه چي پر بام و خيزي لپوه ته هم نسکنحل کوي.

(٢٤١) بزې بزې شیدې به را کې خوله پوجو ډکي.

(٢٤٢) بلا يیده بنه وي نه وينه.

(٢٤٣) بلا پر مخ و هل کېږي نه پرشا.

نەلەمھکىي نەرائىي نەلەآسمانه
 بلاھر كله رائىي لە خپله ئانە^(۲۴۴)
 چى دى وزىزېي بلا وي لە لمنى^(۲۴۵)
 يىابەخىنگە گىلە كوي لە چانە

كە بندە كپىي حركت خدای برکت كپىي^(۲۴۶)
 بندە هر كله حيران خدای مھربان وي^(۲۴۷)
 مىنە و پەرەلە بندە سەرە تپلىپى^(۲۴۸)
 بندە كله وي رحمان، كله شيطان وي

بندە راسە د خدای خپل سە كە انسان يې
 داسىي تل او سە پر بل چى پر خپل ئان يې^(۲۴۹)
 كە دى خپل گريوان هروخت وي قاضى كپىي

^(۲۴۴) بلا نەلەمھکىي نەلەآسمانه، لە خپلە ئانە.

^(۲۴۵) بلا لە خپلى لمنى پورتە كپىي.

^(۲۴۶) بندە دى حركت كپىي، خدای بە برکت كپىي.

^(۲۴۷) بندە حيران خدای پر مھربان.

^(۲۴۸) بندە د بندە رحمان دى، بندە د بندە شيطان دى.

^(۲۴۹) بندە راسە د خدای خپل سە لكە پر ئان داسىي پر بل سە.

تر قیامتە بە پەرسەمە لار روانی

اجل هرگز پەيادلەرە ھونبىيارە
تلېپە غشى را روان وي نايىرە
بندە لىرى موبىلىلى واتقۇنە
مرگى لار ورتە نىولۇ ناخېرە^(۲۵۰)

يو يىدە بل يىدە نەسى وي بىنولاي^(۲۵۱)
يو بە ويىن وي چى يىدە خلگ وينبىپىي
لاري دكىي لە اغزيولە خطرودى
پىلە خپلۇ خوک منزل تەنە رسپېرىي^(۲۵۲)

ھېشەلرە قىضە دخپلىنى زېمى
خاندى و ساتە دزپون نولە آزارە
عمرسل كالەلرى بىدى خېرىي^(۲۵۳)

^(۲۵۰) بندە لىرى موبىلىلى، مرگى لار ورتە نىولۇ.

^(۲۵۱) يو يىدە بل يىدە نەسى وي بىنولاي.

^(۲۵۲) بې د خپلۇ خوک سرتە نە رسپېرىي.

^(۲۵۳) د بىدى خېرىي عمل سل كالە وىي.

راغب‌دهنه وي دژبي لمه پرهاره^(٢٥٤)

همپشهه دي وي د بل دېگدان ته سترگي^(٢٥٥)

د بل لاس کي مړي غمهه درښکار پېږي^(٢٥٦)

پرپردي دسترخوان سل مېلمانه غواړي^(٢٥٧)

ستا پخپله سپي په تاخت تر کورت پېږي^(٢٥٨)

بيکاري همپش لنګېږي خواري زېږي^(٢٥٩)

تل زانګو د بد بختيو پېکاري ده^(٢٦٠)

پېکارانو ته شیطان کارونه ګوري^(٢٦١)

شیطاني لارد دنياد دين خواري ده

له خنجره چې يې سري ويني خڅېږي
دقاتل پرنوم به خنګه منکرېږي

^(٢٥٤) د توري ټپ جورېږي دژبي ټپ نه جورېږي.

^(٢٥٥) سترگي يې د بل پر دېگدان وي.

^(٢٥٦) د بل لاس کي مړي غمهه درښکاري.

^(٢٥٧) پرپردي دسترخوان سل مېلمانه هیڅ ده.

^(٢٥٨) تر کوري ټپ سپي په تاخت تپېږي.

^(٢٥٩) پېکاري لنګېږي خواري ترې زېږي.

^(٢٦٠) بيکاري د بد بختي زانګو ده.

^(٢٦١) پېکارو ته شیطان کارونه ګوري.

چي غلاکري يې په کلي کي او بنان وي
هغه هم پر لاري تييت روان تپريزې^(۲۶۲)

سې د او بن په سا يه تلى ويل داز ماده^(۲۶۳)
خداي دي نه کري له چا ورك خپل اندا منه
پکي و خوره مړي د خان په کورکي
او سله ناز خخه کابه اخلي گامونه^(۲۶۴)

که هر خويي خوري پردي خواره په پوردي^(۲۶۵)
او پردي خپل په پښو کي معلومېږي^(۲۶۶)
پردي کارکه دي بنه و کړ لاس دي توردي
که دي بد و کړنو مخ دي په تورېږي^(۲۶۷)

^(۲۶۲) په ټوي او بنان، ئې تييت تييت.

^(۲۶۳) سې د او بن په سا يه تلى ويل يې دا زما ده.

^(۲۶۴) پکي د خان په کورکي ډوډي و خوره پر لاري سمه نه تله.

^(۲۶۵) پردي خواره په پوردي.

^(۲۶۶) پردي خپل په پښو کي معلومېږي.

^(۲۶۷) پردي کارکه دي بنه و کړ لاس دي تورک، که دي بد و کړنو مخ دي تورک.

چي په چاکي د غيرت سترگي رندي وي
 تل پردي خواره خواره ورته بنكاربي^(۲۶۸)
 پردي خرشل منه بارسي په شا ورلاي^(۲۶۹)
 پردي خرپه خوبېدلونه پوهېزې^(۲۷۰)

كه پردي بگړي پرسد مارتولدي^(۲۷۱)
 پردي زوي هم په نازونو نه زوي کېږي^(۲۷۲)
 پردي غونبې خوک پر ئاننه سي تپلاي^(۲۷۳)
 پردي سپي تشدودې په زور خپلېزې^(۲۷۴)

بد اولاد وي د خپلپلار په منځ کي زخه
 که يې پري بدې نو پرمخ بدې بنكاربي^(۲۷۵)
 که يې پري کري نوتاوبېزې به له درده
 نه پري کېږي نه پرمخ پېښو دل کېږي

^(۲۶۸) پردي خواره خواره وي.

^(۲۶۹) پردي خرشل منه باروري.

^(۲۷۰) پردي خرنه خوبېزې.

^(۲۷۱) پردي دستار پرسد مارتولدي.

^(۲۷۲) پردي زوي نه زوي کېږي.

^(۲۷۳) پردي غونبې په ئانپوري نه موښلي.

^(۲۷۴) پردي سپي په دودې خپل.

^(۲۷۵) پېښو لې عيب لري پري کول يې درد، ناخلف دی د خپلپلار په منځ کي زخه.

سپری هغه دی چى و مري په خبره
 په تېرە تورە خو هر خوک و ژل کېرىي^(۲۷۶)

زوی هغه دی چى په سپينو تورو مرسى
 نه هغه چى بە دېمن لره خپېرىي^(۲۷۷)

په خپل کور کي خو مېرىي هم توريالى وي^(۲۷۸)

پيشو هم پر خپله مېنە زمرى كېرىي^(۲۷۹)
 نر هغه دی چى يې نوم پريابان پروت وي
 په كيسوكىي د ميرونو چى يادېرىي

شپه او ورۇچ دوازە راندە لرە يوشان وي^(۲۸۰)

چى بل نە كېي و راندە تەخراجونە^(۲۸۱)
 د كانە تەرغۇبۇۋە ول نە وررسېرىي
 د راندە پە منخ كىي مە كوه رقصونە^(۲۸۲)

^(۲۷۶) په تورە هر خوک مري، سپری هغه دى چى په خبره و مري.

^(۲۷۷) په تورە مرسى زويىه، نه چى دېمن تەخپسى زويىه.

^(۲۷۸) په خپل کور کي مېرىي هم توريالى وي.

^(۲۷۹) په خپل کور کي پيشو زمرى وي.

^(۲۸۰) راندە تەشپه او ورۇچ يوشان دە.

^(۲۸۱) روند پە خراجىخە كوي.

^(۲۸۲) راندە تەگلىپې مە كانە تەپول مە وھە.

زوم چي و شيندي روپي په کلي کورکي
 ټولي پېغلي به يې و کري خدمتونه^(۲۸۳)
 هم پر خوابني هم خوبني وي بې قدره
 هغه زوم چي يې تړلي وي جيونه^(۲۸۴)

مه دی خدای که دوبی سورمه گرم ژمي^(۲۸۵)
 که هر خوژمي د خوار غريب تاوان وي^(۲۸۶)
 وايسي کله به موسم د ژمي بولو
 وايسي هر کله چي باد او ياباران وي^(۲۸۷)

د پردي ګئي د پاره کي ئان سترې
 د مريانو خواري کله چامنلي
 که خوک ئان او ايمان دواړه پکبني بايلي
 سوي به تل وي د خاوند، سپي هسي ځغلې^(۲۸۸)

^(۲۸۳) زوم چي روپي شيندي، د کلي نجوني به يې خدمت کوي.

^(۲۸۴) زوم چي حبيب تړلي وي، پر خوابني او خوبني يې قدر خورل وي.

^(۲۸۵) ژمي د ي سورمه سه دوبی د ي تود مه سه.

^(۲۸۶) ژمي د خوار او غريب زيان د.

^(۲۸۷) ژمي به کله وي چي باد او باران وي.

^(۲۸۸) سوي د خاوند وي سپي هسي منډي وهي.

چي د چاوي عقل کم هر خه يې کم وي^(۲۸۹)
چي د چاوي عقل هېرڙوند يې سمسورو
عقل وروردي د عزت سره جو په دی
چي د چاوي عقل هېر عزت يې پورو^(۲۹۰) وي

^(۲۸۹) چي عقل نه لري هغه به خه لري، چي عقل لري هغه هر خه لري.

^(۲۹۰) عقل د عزت وروردي، که عقل لري عزت يې پور دی.

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library